



หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ปีการศึกษา ๒๕๖๕

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐)

โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเก่า)

สังกัดเทศบาลตำบลเมืองพาน ตำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยกำหนดให้โรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรและโรงเรียนที่มีความพร้อมเริ่มใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ดังนี้

๑. ปีการศึกษา ๒๕๕๒ ให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๔ ในโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรฯ
๒. ปีการศึกษา ๒๕๕๓ ให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๔ ในโรงเรียนทั่วไปและชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ และ ๕
๓. ปีการศึกษา ๒๕๕๔ เป็นต้นไป ให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ทุกชั้นเรียน

โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเก่า) สังกัดเทศบาลตำบลเมืองพาน ซึ่งเป็นโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตร ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เป็นแกนหลักเพื่อกำหนดการจัดทำโครงสร้างและสาระหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาครั้งนี้ เป็นการสร้างหลักสูตรที่อาศัยการมีส่วนร่วมของนักเรียน คณะครู ผู้ปกครองและชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๓๐/๒๕๖๑ เรื่องให้เปลี่ยนมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้อสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และมีความทันสมัย มุ่งผลประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ และเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ในการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ในปีการศึกษา ๒๕๖๕ นี้ทางกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้ร่วมกันจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเก่า) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐) เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีศักยภาพความสามารถในการปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งในสังคมไทยและสังคมโลกต่อไป

ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมตามบริบทต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเก่า) ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

ลงชื่อ

(นางดวงสมร ก้อนทองสิงห์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ลงชื่อ

(นายพิศาล พองนิ้ว)

ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่

หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ลงชื่อ

(นางสาวปวิชญา ใจมาตุ่น)

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเก่า)

ลงชื่อ

(นายพรเทพ ศรีจักร์)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา

โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเก่า)

สารบัญ

	หน้า
วิสัยทัศน์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	๑
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	๒
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	๓
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้	๕
คุณภาพผู้เรียน	๖
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง	๗
โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๔๘
คำอธิบายรายวิชา	๕๑
โครงสร้างรายวิชาและวางแผนการประเมิน	๗๖
คณะผู้จัดทำ	๒๐๘

วิสัยทัศน์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความ เป็นสากล
๒. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสดำเนินการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
๓. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับ สภาพและความต้องการของท้องถิ่น
๔. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
๕. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
๖. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้น พื้นฐาน ดังนี้

๑. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรม ของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต
๓. มีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
๔. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตาม ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๕. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่ มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนบาล ๑ (บ้านเก่า) พุทธศักราช ๒๕๖๒ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๕๘) มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

๑. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

๒. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนบาล ๑ (บ้านเก่า) พุทธศักราช ๒๕๖๒ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๕๘) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

ทำไมต้องเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก

เรียนรู้อะไรในสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระต่างๆไว้ ดังนี้

- ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม
- หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปลูกฝังค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพการดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก
- เศรษฐศาสตร์ การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- ประวัติศาสตร์ เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก
- ภูมิศาสตร์ ลักษณะของโลกทางกายภาพ ลักษณะทางกายภาพ แหล่งทรัพยากร และภูมิอากาศของประเทศไทย และภูมิภาคต่างๆ ของโลก การใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ความสัมพันธ์กันของสิ่งต่างๆ ในระบบธรรมชาติ ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น การนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

- มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
- มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และดำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

- มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข
- มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

- มาตรฐาน ส.๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ
- มาตรฐาน ส.๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

- มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ
- มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น
- มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

- ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผล ต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหาวิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
- ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

- ได้เรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและผู้ที่อยู่รอบข้าง ตลอดจนสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น ที่อยู่อาศัย และเชื่อมโยงประสบการณ์ไปสู่โลกกว้าง
- ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีทักษะกระบวนการ และมีข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือมีความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ การอยู่ร่วมกันและการทำงานกับผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน และได้ฝึกหัดในการตัดสินใจ
- ได้ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนในลักษณะ การบูรณาการ ผู้เรียนได้เข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับปัจจุบันและอดีต มีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐกิจได้ข้อคิดเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายของครอบครัว เข้าใจถึงการเป็นผู้ผลิต ผู้บริโภค รู้จักการออมขั้นต้นและวิธีการเศรษฐกิจพอเพียง
- ได้รับการพัฒนาแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิปัญญา เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในขั้นที่สูงต่อไป

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

- ได้เรียนรู้เรื่องของจังหวัด ภาค และประเทศของตนเอง ทั้งเชิงประวัติศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพ สังคม ประเพณี และวัฒนธรรม รวมทั้งการเมืองการปกครอง สภาพเศรษฐกิจโดยเน้นความเป็นประเทศไทย
- ได้รับการพัฒนาความรู้และความเข้าใจ ในเรื่องศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีส่วนร่วมศาสนพิธี และพิธีกรรมทางศาสนามากยิ่งขึ้น
- ได้ศึกษาและปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีของท้องถิ่น จังหวัด ภาค และประเทศ รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ของท้องถิ่นตนเองมากยิ่งขึ้น
- ได้ศึกษาเปรียบเทียบเรื่องราวของจังหวัดและภาคต่างๆของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้รับการพัฒนาแนวคิดทางสังคมศาสตร์ เกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์เพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การทำความเข้าใจ ในภูมิภาค ชีวโลกตะวันออก และตะวันตกเกี่ยวกับศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต การจัดระเบียบทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากอดีตสู่ปัจจุบัน

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนา ที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. บอกพุทธประวัติ หรือประวัติของศาสนาที่ตนนับถือโดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ➢ พุทธประวัติ <ul style="list-style-type: none"> ◆ ประสูติ ◆ ตรัสรู้ ◆ ปรีณิพพาน
	๒. ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สามเณรบัณฑิต ◆ วัณณุปถชาดก ◆ สุวัณณสามชาดก ◆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ◆ เจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม)
	๓. บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท ๓ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ➢ พระรัตนตรัย ◆ ศรัทธา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ <ul style="list-style-type: none"> ➢ โอวาท ๓ <ul style="list-style-type: none"> ◆ ไม่ทำชั่ว <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจศีล ◆ ทำความดี <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจธรรม ○ สังคหัตถ์ ๔ ○ กตัญญูกตเวทิต่อพ่อแม่ และครอบครัว <ul style="list-style-type: none"> ○ มงคล ๓๘ <ul style="list-style-type: none"> - ทำตัวดี - วาง่าย - รับใช้พ่อแม่ ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) <ul style="list-style-type: none"> ➢ พุทธศาสนสุภาษิต ◆ อตตาทิ อตตโน นาโถ ตนแลเป็นที่พึ่งของตน ◆ มาตา มิตตํ สเก ฆเร มารดาเป็นมิตรในเรือนของตน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๔. เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิใน พระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตาม แนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ฝึกสวดมนต์และแผ่เมตตา ◆ รู้ความหมายและประโยชน์ของสติ ◆ ฟังเพลงและร้องเพลงอย่างมีสติ <ul style="list-style-type: none"> ◆ เล่นและทำงานอย่างมีสติ ◆ ฝึกให้มีสติในการฟัง การอ่าน การคิด การถามและการเขียน
ป.๒	๑. บอกความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ	◆ พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย
	๒. สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงการ ออกผนวชหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ➢ สรุปรูปพุทธประวัติ <ul style="list-style-type: none"> ◆ ประสูติ <ul style="list-style-type: none"> ○ เหตุการณ์หลังประสูติ ○ แรกนาขวัญ ○ การศึกษา ○ การอภิเษกสมรส ○ เทวทูต ๔ ○ การออกผนวช
	๓. ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนิน ชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/ เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่ กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สามเณรราहुล ◆ วรณชาดก ◆ วานรินทชาดก ◆ สมเด็จพระญาณสังวร (ศุข ใก่เถื่อน) ◆ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช (เจริญ สุวฑฺฒโน)
	๔. บอกความหมาย ความสำคัญ และ เคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรม โอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือ หลักธรรมของศาสนาที่ตน นับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ➢ พระรัตนตรัย <ul style="list-style-type: none"> ◆ ศรัทธา ➢ โอวาท ๓ <ul style="list-style-type: none"> ◆ ไม่ทำชั่ว <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจศีล ◆ ทำความดี <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจธรรม ○ หิริ-โอตตัมปะ ○ สังคหัตถุ ๔ ○ ฆราวาสธรรม ๔ ○ กตัญญูกตเวทีต่อครู อาจารย์ และ โรงเรียน <ul style="list-style-type: none"> ○ มงคล ๓๘ <ul style="list-style-type: none"> - กตัญญู - สงเคราะห์ญาติพี่น้อง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) <ul style="list-style-type: none"> ➢ พุทธศาสนสุภาษิต ◆ นิमितต์ สาธูรูปานํ กตถญญ กตเวทิตา ความกตัญญู กตเวทีเป็นเครื่องหมายของคนดี <ul style="list-style-type: none"> ◆ พรหมชาติ มาตาปิตโร มารดาบิดาเป็นพรหมของบุตร
	๕. ชื่นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัวและในโรงเรียน ตามหลักศาสนา	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างการทำความดีของตนเองและบุคคลในครอบครัว และในโรงเรียน (ตามสาระในข้อ ๔)
	๖. เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ฝึกสวดมนต์ไหว้พระและแผ่เมตตา ◆ รู้ความหมายและประโยชน์ของสติและสมาธิ <ul style="list-style-type: none"> ◆ ฝึกสมาธิเบื้องต้น ◆ ฝึกสติเบื้องต้นด้วยกิจกรรมการเคลื่อนไหวอย่างมีสติ ◆ ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน
	๗. บอกชื่อศาสนา ศาสดา และ ความสำคัญของคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่นๆ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ชื่อศาสนา ศาสดา และคัมภีร์ของศาสนาต่าง ๆ <ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนา <ul style="list-style-type: none"> ○ ศาสดา : พระพุทธเจ้า ○ คัมภีร์ : พระไตรปิฎก ◆ ศาสนาอิสลาม <ul style="list-style-type: none"> ○ ศาสดา : มุฮัมมัด ○ คัมภีร์ : อัลกุรอาน ◆ คริสต์ศาสนา <ul style="list-style-type: none"> ○ ศาสดา : พระเยซู ○ คัมภีร์ : ไบเบิล ◆ ศาสนาฮินดู <ul style="list-style-type: none"> ○ ศาสดา : ไม่มีศาสดา ○ คัมภีร์ : พระเวท พราหมณะ อนุปิษัท อารัณยกะ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๓	๑. อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะที่เป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความสัมพันธ์ของพระพุทธศาสนากับการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การสวดมนต์ การทำบุญ ใ้ส่บาตร การแสดงความเคารพ การใช้ภาษา ◆ พระพุทธศาสนามีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานทางวัฒนธรรมไทยอันเกิดจากความศรัทธา เช่น วัด ภาวนา พระพุทธรูป วรรณคดี สถาปัตยกรรมไทย
	๒. สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่การบำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพาน หรือประวัติของศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สรุปรูปพุทธประวัติ (ทบทวน) <ul style="list-style-type: none"> ◆ การบำเพ็ญเพียร ◆ ผจญมาร ◆ ตรัสรู้ ◆ ปฐมเทศนา ◆ ปรินิพพาน
	๓. ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สามเณรสังกัจจาย ◆ อารามทุสสกชาดก ◆ มหาวาณิชชาดก ◆ สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) ◆ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
	๔. บอกความหมาย ความสำคัญของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความสำคัญของพระไตรปิฎก เช่น เป็นแหล่งอ้างอิง ของหลักธรรมคำสอน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	<p>๕. แสดงความเคารพพระรัตนตรัย และปฏิบัติตามหลักกรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักกรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➢ พระรัตนตรัย <ul style="list-style-type: none"> ◆ ศรัทธา ➢ โอวาท ๓ <ul style="list-style-type: none"> ◆ ไม่ทำชั่ว <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจศีล ◆ ทำความดี <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจธรรม ○ สติ-สัมปชัญญะ ○ สังคหวัตถุ ๔ ○ ฆราวาสธรรม ๔ ○ อัตถะ ๓ (อัสสัถะ, ปรัตถะ, อุกยัตถะ) ○ กตัญญูกตเวทิต่อชุมชน, สิ่งแวดล้อม <ul style="list-style-type: none"> ○ มงคล ๓๘ <ul style="list-style-type: none"> - รู้จักให้ - พุดไฟเราะ - อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) <ul style="list-style-type: none"> ➢ พุทธศาสนสุภาษิต ◆ ททมาโน ปิโย โทติ <ul style="list-style-type: none"> ผู้ให้ยอมเป็นที่รัก ◆ โมกโข กลยาณิยา สารุ <ul style="list-style-type: none"> เปล่งวาจาไพเราะให้สำเร็จประโยชน์
	<p>๖. เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ฝึกสวดมนต์ ไหว้พระ สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยและแผ่เมตตา ◆ รู้ความหมายและประโยชน์ของสติและสมาธิ <ul style="list-style-type: none"> ◆ รู้ประโยชน์ของการฝึกสติ ◆ ฝึกสมาธิเบื้องต้นด้วยการนับลมหายใจ ◆ ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอน อย่างมีสติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน
	<p>๗. บอกชื่อ ความสำคัญและปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมต่อศาสนวัตถุ ศาสนสถาน และศาสนบุคคลของศาสนาอื่น ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ชื่อและความสำคัญของศาสนวัตถุ ศาสนสถานและ ศาสนบุคคล ในพระพุทธศาสนา ศาสนาอิสลาม คริสต์ศาสนา ศาสนาฮินดู ◆ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อศาสนวัตถุ ศาสนสถานและศาสนบุคคลในศาสนาอื่น ๆ
ป.๔	<p>๑. อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะเป็นศูนย์รวมจิตใจของศาสนิกชน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนา ในฐานะที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ◆ เป็นศูนย์รวมการทำความดี และพัฒนาจิตใจ เช่น ฝึกสมาธิ สวดมนต์ ศึกษาหลักธรรม ◆ เป็นที่ประกอบศาสนพิธี (การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า การเวียนเทียน การทำบุญ) ◆ เป็นแหล่งทำกิจกรรมทางสังคม เช่น การจัดประเพณีท้องถิ่น การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารชุมชน และการส่งเสริมพัฒนาชุมชน
	<p>๒. สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่บรรลุนิติภาวะจนถึงประกาศธรรม หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สรุปรูปพุทธประวัติ (ทบทวน) <ul style="list-style-type: none"> ◆ ตรัสรู้ ◆ ประกาศธรรม ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> ○ โปรตชฎิล ○ โปรตพระเจ้าพิมพิสาร ○ พระอัครสาวก ○ แสดงโอวาทปาฏิโมกข์
	<p>๓. เห็นคุณค่า และปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระอรุณเวลกัสสปะ ◆ กุฎิพุทธชาดก ◆ มหาอุกกุสชาดก ◆ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ◆ สมเด็จพระศรีนครินทร์ราชบรมราชชนนี
	<p>๔. แสดงความเคารพ พระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➢ พระรัตนตรัย <ul style="list-style-type: none"> ○ ศรีธัมมา ๔ ◆ พระพุทธ <ul style="list-style-type: none"> ○ พุทธคุณ ๓

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระธรรม <ul style="list-style-type: none"> ○ หลักกรรม ◆ พระสงฆ์ <ul style="list-style-type: none"> ➢ ไตรสิกขา ◆ ศีล สมาธิ ปัญญา <ul style="list-style-type: none"> ➢ โอวาท ๓ ◆ ไม่ทำชั่ว <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจศีล ○ ทุจจริต ๓ ◆ ทำความดี <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจธรรม ○ สุจริต ๓ ○ พรหมวิหาร ๔ ○ กตัญญูกตเวทิต่อประเทศชาติ <ul style="list-style-type: none"> ○ มงคล ๓๘ <ul style="list-style-type: none"> - เคารพ - ถ่อมคน - ทำความดีให้พร้อมไว้ก่อน ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) <ul style="list-style-type: none"> ➢ พุทธศาสนสุภาษิต <ul style="list-style-type: none"> ◆ สุขา สงฆสส สามคคี <p>ความพร้อมเพรียงของหมู่ให้เกิดสุข</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ โลโกปตถมภิกขา เมตตา <p>เมตตาธรรม คำจุนโลก</p>
	<p>๕. ชื่นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัว โรงเรียนและชุมชนตามหลักศาสนา พร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างการทำความดีของตนเองและบุคคลในครอบครัว ในโรงเรียน และในชุมชน
	<p>๖. เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สวดมนต์ไหว้พระ สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยและแผ่เมตตา ◆ รู้ความหมายของสติสัมปชัญญะ สมาธิ และปัญญา

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ รู้วิธีปฏิบัติของการบริหารจัดการและเจริญปัญญา ◆ ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอนอย่างมีสติ ◆ ฝึกการกำหนดรู้ความรู้สึก เมื่อตาเห็นรูป หูฟังเสียง จมูกดมกลิ่น ลิ้นลิ้มรส กายสัมผัสสิ่งที่มากระทบ ใจรับรู้ธรรมารมณ์ ◆ ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน
	๗. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นชาติได้อย่างสมานฉันท์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจศีล – เบญจธรรม ○ ทุจจรีต ๓ – สุจจรีต ๓ ○ พรหมวิหาร ๔ <ul style="list-style-type: none"> ○ มงคล ๓๘ <ul style="list-style-type: none"> - เคารพ - ถ่อมตน - ทำความดีให้พร้อมไว้ก่อน ○ พุทธศาสนสุภาษิต : ความพร้อมเพรียงของหมู่ให้เกิดสุข เมตตาธรรมค้ำจุนโลก ◆ กตัญญูกตเวทิต่อประเทศชาติ
	๘. อธิบายประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประวัติศาสตร์ <ul style="list-style-type: none"> ○ พระพุทธเจ้า ○ มุฮัมมัด ○ พระเยซู
ป.๕	๑. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและหลักในการพัฒนาชาติไทย	<ul style="list-style-type: none"> ➢ มรดกทางวัฒนธรรมที่ได้รับจากพระพุทธศาสนา <ul style="list-style-type: none"> ○ มรดกทางด้านรูปธรรม เช่น ศาสนสถาน โบราณวัตถุ สถาปัตยกรรม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ○ มรดกทางด้านจิตใจ เช่น หลักธรรม คำสั่งสอน ความเชื่อ และคุณธรรมต่าง ๆ ◆ การนำพระพุทธศาสนาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชาติไทย ○ พัฒนาด้านกายภาพ และสิ่งแวดล้อม เช่น ภาวนา ๔ (กาย ศิล จิต ปัญญา) ไตรสิกขา (ศีล สมาธิ ปัญญา) และอริยสัจสี่ ○ พัฒนาจิตใจ เช่น หลักโอวาท ๓ (ละความชั่ว ทำดี ทำจิตใจให้บริสุทธิ์) และการบริหารจิตและเจริญปัญญา
	<p>๒. สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์จนถึงพุทธกิจสำคัญหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สรุปรูปพุทธประวัติ (ทบทวน) ◆ โปรดพระพุทธบิดา (เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์) ◆ พุทธกิจสำคัญ ได้แก่ โลกัตถจริยา ญาตัตถจริยา และพุทธัตถจริยา
	<p>๓. เห็นคุณค่า และประพจน์ติดตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระโสณโกฬวิริยะ ◆ จูฬเสฏฐิชาดก ◆ วัณณาโรหชาดก ◆ สมเด็จพระสังฆราช (สา) ◆ อาจารย์เสถียร โปธิ์นันทะ
	<p>๔. อธิบายองค์ประกอบ และความสำคัญของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➢ องค์ประกอบของพระไตรปิฎก <ul style="list-style-type: none"> ◆ พระสุตตันตปิฎก ◆ พระวินัยปิฎก ◆ พระอภิธรรมปิฎก ➢ ความสำคัญของพระไตรปิฎก
	<p>๕. แสดงความเคารพพระรัตนตรัย และปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➢ พระรัตนตรัย <ul style="list-style-type: none"> ○ ศรัทธา ๔ ◆ พระพุทธ <ul style="list-style-type: none"> ○ พุทธจริยา ๓ ◆ พระธรรม <ul style="list-style-type: none"> ○ อริยสัจ ๔ ○ หลักกรรม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระสงฆ์ <ul style="list-style-type: none"> ➢ ไตรสิกขา ◆ ศิล สมาธิ ปัญญา <ul style="list-style-type: none"> ➢ โอวาท ๓ <ul style="list-style-type: none"> ◆ ไม่ทำชั่ว <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจศีล ○ อบายมุข ๔
	<p>๖. เห็นคุณค่าและสวดมนต์แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➢ สวดมนต์ไหว้พระ สรรเสริญ คุณพระรัตนตรัยและแผ่เมตตา ◆ รู้ความหมายของสติสัมปชัญญะ สมาธิและปัญญา ◆ รู้วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา ◆ ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอน อย่างมีสติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ ฝึกการกำหนดรู้ความรู้สึก เมื่อตา เห็นรูป หูฟังเสียง จมูกดมกลิ่น ลิ้น ลิ้มรส กายสัมผัสสิ่งที่มากระทบใจรับรู้ ธรรมารมณ์ ◆ ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถามและการเขียน
	๗. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการพัฒนาตนเองและสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ โอวาท ๓ (ตามสาระการเรียนรู้ข้อ ๕)
ป.๖	๑. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ หรือความสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ เช่น เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย เป็นรากฐานทางวัฒนธรรมไทย เป็นศูนย์รวมจิตใจ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมไทย และเป็นหลักในการพัฒนาชาติไทย
	๒. สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่ปลงอายุสังขารจนถึงสังเวชนียสถาน หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สรุปรูปพุทธประวัติ (ทบทวน) <ul style="list-style-type: none"> ◆ ปลงอายุสังขาร ◆ ปัจฉิมสาวก ◆ ปรินิพพาน ◆ การถวายพระเพลิง ◆ แจกพระบรมสารีริกธาตุ ◆ สังเวชนียสถาน ๔
	๓. เห็นคุณค่าและประพฤติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระราชา ◆ ทีฆิติโกสลชาดก ◆ สัพพทาฐิชาดก ◆ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ◆ สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรม-พระปรมาธิบดีชินนร
	๔. วิเคราะห์ความสำคัญและเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ➢ พระรัตนตรัย <ul style="list-style-type: none"> ○ ศรัทธา ๔ ◆ พระพุทธ <ul style="list-style-type: none"> ○ พุทธกิจ ๕ ◆ พระธรรม <ul style="list-style-type: none"> ○ อริยสัจ ๔ ○ หลักกรรม ◆ พระสงฆ์ ➢ ไตรสิกขา ◆ ศิล สมาธิ ปัญญา ➢ โอวาท ๓ <ul style="list-style-type: none"> ◆ ไม่ทำชั่ว

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจศีล ○ อบายมุข ๖ ○ อกุศลมูล ๓ ◆ ทำความดี ○ เบญจธรรม ○ กุศลมูล ๓ ○ พละ ๔ ○ คารวะ ๖ ○ กตัญญูกตเวทีต่อพระมหากษัตริย์ ○ มงคล ๓๘ <ul style="list-style-type: none"> - มีวินัย - การงานไม่มีโทษ - ไม่ประมาทในธรรม ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) <ul style="list-style-type: none"> ➢ พุทธศาสนสุภาษิต <ul style="list-style-type: none"> ◆ สัจเจน กิตติ ปโปปติ คนจะได้เกียรติด้วยสัจจะ ◆ ยถาวาที ตถาการี พูดเช่นไร ทำเช่นนั้น
	<p>๕. ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในประเทศตามหลักศาสนา พร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างการกระทำความดีของบุคคลในประเทศ
	<p>๖. เห็นคุณค่าและสวดมนต์แผ่เมตตา และบริหารจิตเจริญปัญญา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สวดมนต์ไหว้พระ สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยและแผ่เมตตา ◆ รู้ความหมายของสติสัมปชัญญะ สมาธิและปัญญา ◆ รู้วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา ◆ ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอนอย่างมีสติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ ฝึกการกำหนดรู้ความรู้สึกเมื่อตาเห็น รูป หูฟังเสียง จมูกดมกลิ่น ลิ้นลิ้มรส กายสัมผัสสิ่งที่มากระทบ ใจรับรู้ธรรมารมณ์
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน
	๗. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อแก้ปัญหาอบายมุขและสิ่งเสพติด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักธรรม : อริยสัจ ๔ หลักกรรม ◆ โอวาท ๓ : เบญจศีล – เบญจธรรม อบายมุข ๖ อกุศลมูล ๓ กุศลมูล ๓
	๘. อธิบายหลักธรรมสำคัญของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ➤ หลักธรรมสำคัญของศาสนาต่าง ๆ ◆ พระพุทธศาสนา : อริยสัจ ๔ โอวาท ๓ ฯลฯ ◆ ศาสนาอิสลาม : หลักศรัทธา หลักปฏิบัติ หลักจริยธรรม ◆ คริสต์ศาสนา : บัญญัติ ๑๐ ประการ
	๙. อธิบายลักษณะสำคัญของศาสนพิธี พิธีกรรมของศาสนาอื่นๆ และปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมเมื่อต้องเข้าร่วมพิธี	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ศาสนพิธีของศาสนาต่าง ๆ <ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนา <ul style="list-style-type: none"> ○ ศาสนพิธีที่เป็นพุทธบัญญัติ เช่น บรรพชา อุปสมบท ○ ศาสนพิธีที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา เช่น ทำบุญพิธีเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา ○ ศาสนาอิสลาม เช่น การละหมาด การถือศีลอด การบำเพ็ญฮัจญ์ ฯลฯ ○ คริสต์ศาสนา เช่น ศีลล้างบาป ศีลอภัยบาป ศีลกำลัง ศีลมหาสนิท ฯลฯ ○ ศาสนาฮินดู เช่น พิธีศราถ์ พิธีบูชาเทวดา

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด หรือศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด หรือศาสนสถาน <ul style="list-style-type: none"> ◆ การพัฒนาทำความสะอาด ◆ การบริจาค ◆ การร่วมกิจกรรมทางศาสนา
	๒. แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ <ul style="list-style-type: none"> ◆ ชั้นเตรียมการ ◆ ชั้นพิธีการ
	๓. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ประวัติโดยสังเขปของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา <ul style="list-style-type: none"> ◆ วันมาฆบูชา ◆ วันวิสาขบูชา ◆ วันอาสาฬหบูชา ◆ วันอัฐมีบูชา ➢ การบูชาพระรัตนตรัย
ป.๒	๑. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ➢ การฝึกปฏิบัติมรรยาทชาวพุทธ <ul style="list-style-type: none"> ◆ การพนมมือ ◆ การไหว้ ◆ การกราบ ◆ การนั่ง ◆ การยืน การเดิน
	๒. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเข้าร่วมกิจกรรมและพิธีกรรม ที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ◆ ระเบียบพิธีการบูชาพระรัตนตรัย <ul style="list-style-type: none"> ◆ การทำบุญตักบาต
ป.๓	๑. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกศาสนสถาน ศาสนวัตถุของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ฝึกปฏิบัติมรรยาทชาวพุทธ <ul style="list-style-type: none"> ◆ การลุกขึ้นยืนรับ ◆ การต้อนรับ ◆ การรับ – ส่งสิ่งของแก่พระภิกษุ ◆ มรรยาทในการสนทนา

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ การสำรวจมกิริยามารยาท การแต่งกายที่เหมาะสมเมื่อ ◆ อยู่ในวัดและพุทธสถาน ◆ การดูแลรักษาศาสนวัตถุ และ ศาสนสถาน
	๒. เห็นคุณค่า และปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การอาราธนาศีล ◆ การสมาทานศีล ◆ เครื่องประกอบโต๊ะหมู่บูชา การจัดโต๊ะหมู่บูชา
	๓. แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ความเป็นมาของการแสดงตนเป็น พุทธมามกะ ➢ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ <ul style="list-style-type: none"> ◆ ชั้นเตรียมการ ◆ ชั้นพิธีการ
ป.๔	๑. อภิปรายความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความรู้เบื้องต้นและความสำคัญของ ศาสนสถาน ◆ การแสดงความเคารพต่อศาสนสถาน ◆ การบำรุงรักษาศาสนสถาน
	๒. มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพระภิกษุ ◆ การยืน การเดิน และการนั่งที่เหมาะสมในโอกาสต่าง ๆ
	๓. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมและวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การอาราธนาศีล ◆ การอาราธนาธรรม ◆ การอาราธนาพระปริตร ◆ ระเบียบพิธีการปฏิบัติตนในวันธรรมสวนะ
ป.๕	๑. จัดพิธีกรรมตามศาสนาที่ตนนับถืออย่างเรียบง่าย มีประโยชน์ และปฏิบัติตนถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การจัดพิธีกรรมที่เรียบง่าย ประหยัด มีประโยชน์ และถูกต้องตามหลักทางศาสนาที่ตนนับถือ
	๒. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนด และอภิปรายประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่ประกอบศาสนพิธี พิธีกรรมทางศาสนา ◆ พิธีถวายสังฆทาน เครื่องสังฆทาน ◆ ระเบียบพิธีในการทำบุญงานมงคล ◆ ประโยชน์ของ การเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมทางศาสนา หรือกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๓. มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การกราบพระรัตนตรัย ◆ การไหว้บิดา มารดา ครู/อาจารย์ ผู้ที่เคารพนับถือ ◆ การกราบศพ
ป.๖	๑. อธิบายความรู้เกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ ในศาสนสถาน และปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ภายในวัด เช่น เขตพุทธาวาส สังฆาวาส ◆ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมภายในวัด
	๒. มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การถวายของแก่พระภิกษุ ◆ การปฏิบัติตนในขณะฟังธรรม ◆ การปฏิบัติตนตามแนวทางของพุทธศาสนิกชน เพื่อประโยชน์ต่อศาสนา
	๓. อธิบายประโยชน์ของการเข้าร่วมในศาสนพิธี พิธีกรรม และกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนด และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ทบพวนการอาราธนาศีล อาราธนาธรรม และอาราธนาพระปริตร <ul style="list-style-type: none"> ◆ พิธีทอดผ้าป่า ◆ พิธีทอดกฐิน ◆ ระเบียบพิธีในการทำบุญงานอวมงคล ◆ การปฏิบัติตนที่ถูกต้องในศาสนพิธีพิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมีบูชา วันอาสาฬหบูชา วันธรรมสวนะ ◆ ประโยชน์ของการเข้าร่วมในศาสนพิธี/พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา
	๔. แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ <ul style="list-style-type: none"> ○ ชั้นเตรียมการ ○ ชั้นพิธีการ

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. บอกประโยชน์และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน เช่น <ul style="list-style-type: none"> - กตัญญูกตเวทีและเคารพรับฟังคำแนะนำของพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ และครู - รู้จักกล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ การไหว้ผู้ใหญ่ - ปฏิบัติตาม ข้อตกลง กติกา กฎระเบียบ ของครอบครัวและโรงเรียน - มีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวและโรงเรียน - มีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น <ul style="list-style-type: none"> - มีระเบียบ วินัย มีน้ำใจ ◆ ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน
	๒. ยกตัวอย่างความสามารถและความดีของตนเอง ผู้อื่นและบอกผลจากการกระทำนั้น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ลักษณะความสามารถและลักษณะ ความดีของตนเองและผู้อื่น เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ความกตัญญูกตเวที - ความมีระเบียบวินัย - ความรับผิดชอบ - ความขยัน - การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และช่วยเหลือผู้อื่น <ul style="list-style-type: none"> - ความซื่อสัตย์สุจริต - ความเมตตากรุณา ◆ ผลของการกระทำความดี เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ภาควุมมีใจ - มีความสุข - ได้รับการชื่นชม ยกย่อง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	๑. ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา กฎระเบียบและหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบ หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในครอบครัว โรงเรียน สถานที่สาธารณะ เช่น โรงภาพยนตร์ โบราณสถาน ฯลฯ
	๒. ปฏิบัติตนตามมารยาทไทย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ มารยาทไทย เช่น การแสดงความเคารพ การยืน การเดิน การนั่ง การนอน การทักทาย การรับประทาน
	๓. แสดงพฤติกรรมในการยอมรับความคิด ความเชื่อและการปฏิบัติของบุคคลอื่นที่ต่างจากโดยปราศจากอคติ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การยอมรับความแตกต่างของคนในสังคมในเรื่อง ความคิด ความเชื่อ ความสามารถ และการปฏิบัติตนของบุคคลอื่นที่ต่างจากกัน เช่น <ul style="list-style-type: none"> - บุคคลย่อมมีความคิดที่มีเหตุผล - การปฏิบัติตนตามพิธีกรรมตามความเชื่อของบุคคล - บุคคลย่อมมีความสามารถแตกต่างกัน - ไม่พูดหรือแสดงอาการดูถูกรังเกียจผู้อื่นในเรื่องของรูปร่างหน้าตา สีผม สีผิว ที่แตกต่างกัน
	๔. เคารพในสิทธิ เสรีภาพของผู้อื่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สิทธิส่วนบุคคล เช่น <ul style="list-style-type: none"> - สิทธิแสดงความคิดเห็น - สิทธิเสรีภาพในร่างกาย - สิทธิในทรัพย์สิน
ป.๓	๑. สรุประโยชน์และปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัวและท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัว เช่น การแสดงความเคารพและการเชื่อฟังผู้ใหญ่ การกระทำกิจกรรมร่วมกัน ในครอบครัว ◆ ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น เช่น การเข้าร่วมประเพณีทางศาสนา ประเพณีเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัวและท้องถิ่น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๒. บอกรพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของตนเอง และผู้อื่นที่อยู่ในกระแสวัฒนธรรมที่หลากหลาย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พฤติกรรมของตนเองและเพื่อน ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น การทักทาย การทำความเคารพ การปฏิบัติตาม ศาสนพิธี การรับประทานอาหาร การใช้ ภาษา (ภาษาถิ่นกับภาษาราชการ และภาษา อื่นๆ ฯลฯ) ◆ สาเหตุที่ทำให้พฤติกรรมการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของนักเรียน และผู้อื่นแตกต่างกัน
	๓. อธิบายความสำคัญของ วันหยุดราชการที่สำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วันหยุดราชการที่สำคัญ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - วันหยุดเกี่ยวกับชาติและพระมหากษัตริย์ เช่น วันจักรี วันรัฐธรรมนูญ วันฉัตรมงคล วันเฉลิม พระชนมพรรษา - วันหยุดราชการเกี่ยวกับศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา - วันหยุดราชการเกี่ยวกับประเพณีและ วัฒนธรรม เช่น วันสงกรานต์ วัน พิษณุโลก
	๔. ยกตัวอย่างบุคคลซึ่งมีผลงานที่เป็น ประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่นของตน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บุคคลที่มีผลงานเป็นประโยชน์แก่ชุมชนและ ท้องถิ่นของตน ◆ ลักษณะผลงานที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน และท้องถิ่น
ป.๔	๑. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถี ประชาธิปไตยในฐานะสมาชิกที่ดีของ ชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเข้าร่วมกิจกรรมประชาธิปไตยของ ชุมชน เช่น การรณรงค์การเลือกตั้ง ◆ แนวทางการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ ชุมชน เช่น อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สาธารณสมบัติ โบราณวัตถุและโบราณสถาน การพัฒนาชุมชน
	๒. ปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตาม ที่ดี	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี <ul style="list-style-type: none"> - บทบาทและความรับผิดชอบของผู้นำ - บทบาทและความรับผิดชอบของผู้ตาม หรือสมาชิก - การทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิผลและ ประสิทธิภาพ และประโยชน์ของการ ทำงานเป็นกลุ่ม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๓. วิเคราะห์สิทธิพื้นฐานที่เด็กทุกคนพึงได้รับตามกฎหมาย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สิทธิพื้นฐานของเด็ก เช่น สิทธิที่จะมีชีวิต สิทธิที่จะได้รับการปกป้อง สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา สิทธิที่จะมีส่วนร่วม
	๔. อธิบายความแตกต่างทางวัฒนธรรมของกลุ่มคนในท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วัฒนธรรมในภาคต่างๆ ของไทย ที่แตกต่างกัน เช่น การแต่งกาย ภาษา อาหาร
	๕. เสนอวิธีการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ปัญหาและสาเหตุของการเกิดความขัดแย้งในชีวิตประจำวัน ◆ แนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี
ป.๕	๑. ยกตัวอย่างและปฏิบัติตามสถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ ◆ หน้าที่ของพลเมืองดี เช่น เคารพ เทิดทูน สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ปฏิบัติตามกฎหมาย ◆ คุณลักษณะของพลเมืองดี เช่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความรับผิดชอบ เสียสละ
	๒. เสนอวิธีการปกป้องคุ้มครองตนเองหรือผู้อื่นจากการละเมิดสิทธิเด็ก	<ul style="list-style-type: none"> ◆ เหตุการณ์ที่ละเมิดสิทธิเด็กในสังคมไทย ◆ แนวทางการปกป้องคุ้มครองตนเองหรือผู้อื่นจากการละเมิดสิทธิเด็ก ◆ การปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็กในสังคมไทย
	๓. เห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมไทย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วัฒนธรรมไทย ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมไทย ◆ คุณค่าของวัฒนธรรมกับการดำเนินชีวิต
	๔. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ◆ ตัวอย่างภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ของตน ◆ การอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	๑. ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของครอบครัวและชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเช่น <ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายจราจร - กฎหมายทะเบียนราษฎร - กฎหมายยาเสพติดให้โทษ - เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ อบต. อบจ. ◆ ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว
	๒. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตามกาลเวลาและธำรงรักษาวัฒนธรรมอันดีงาม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและประเภทของวัฒนธรรม ◆ การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตามกาลเวลาที่มีผลต่อตนเองและสังคมไทย ◆ แนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมไทย
	๓. แสดงออกถึงมารยาทไทยได้เหมาะสม ถูกกาลเทศะ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและสำคัญของมารยาทไทย ◆ มารยาทไทยและมารยาทสังคม เช่น การแสดงความเคารพ การยืน การเดิน การนั่ง การนอน การรับของส่งของ การรับประทานอาหาร การแสดงกิริยาอาการ การทักทาย การสนทนา การใช้คำพูด
	๔. อธิบายคุณค่าทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มคนในสังคมไทย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประโยชน์และคุณค่าทางวัฒนธรรม ◆ ความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างกลุ่มคนภาคต่างๆ ในสังคมไทย ◆ แนวทางการรักษาวัฒนธรรม
	๕. ติดตามข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เลือกรับและใช้ข้อมูล ข่าวสารในการเรียนรู้ได้เหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แหล่งข่าวต่าง ๆ สถานการณ์จริง ◆ ประโยชน์จากการติดตามข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่างๆ ◆ หลักการเลือกรับและใช้ข้อมูล ข่าวสารจากสื่อต่างๆ รวมทั้งสื่อที่ไร้พรมแดน

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษาไว้ซึ่ง
การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. บอกโครงสร้าง บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ โครงสร้างของครอบครัวและความสัมพันธ์ของบทบาท หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว ◆ โครงสร้างของโรงเรียน ความสัมพันธ์ของบทบาท หน้าที่ของสมาชิกในโรงเรียน
	๒. ระบุบทบาท สิทธิ หน้าที่ของตนเองในครอบครัวและโรงเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและความแตกต่างของอำนาจตามบทบาท สิทธิ หน้าที่ในครอบครัวและโรงเรียน ◆ การใช้อำนาจในครอบครัวตามบทบาท สิทธิหน้าที่
	๓. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำกิจกรรมในครอบครัวและโรงเรียนตามกระบวนการประชาธิปไตย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ กิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยในครอบครัว เช่น การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในครอบครัว การรับฟังและแสดงความคิดเห็น ◆ กิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยในโรงเรียน เช่น เลือกหัวหน้าห้อง ประธานชุมนุม ประธานนักเรียน
ป.๒	๑. อธิบายความสัมพันธ์ของตนเอง และสมาชิกในครอบครัวในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน	◆ ความสัมพันธ์ของตนเอง และสมาชิกในครอบครัวกับชุมชน เช่น การช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชน
	๒. ระบุผู้มีบทบาท อำนาจในการตัดสินใจในโรงเรียน และชุมชน	◆ ผู้มีบทบาท อำนาจในการตัดสินใจในโรงเรียน และชุมชน เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นำท้องถิ่น กำนันผู้ใหญ่บ้าน
ป.๓	๑. ระบุบทบาทหน้าที่ของสมาชิกของชุมชนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการประชาธิปไตย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในชุมชน ◆ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการประชาธิปไตย
	๒. วิเคราะห์ความแตกต่างของกระบวนการตัดสินใจในชั้นเรียน/โรงเรียนและชุมชนโดยวิธีการออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียง	◆ การออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๓. ยกตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน/โรงเรียนและชุมชนที่เป็นผลจากการตัดสินใจของบุคคลและกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การตัดสินใจของบุคคลและกลุ่มที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน โรงเรียน และชุมชน <ul style="list-style-type: none"> - การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน เช่น การเลือกหัวหน้าห้อง การเลือกคณะกรรมการห้องเรียน - การเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน เช่น เลือก ◆ ประธานนักเรียน เลือกคณะกรรมการนักเรียน ◆ การเปลี่ยนแปลงในชุมชน เช่น การเลือกผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิก อบต. อบจ. ◆
ป.๔	๑. อธิบายอำนาจอธิปไตยและความสำคัญของระบอบประชาธิปไตย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ อำนาจอธิปไตย ◆ ความสำคัญของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย
	๒. อธิบายบทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการเลือกตั้ง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการเลือกตั้ง ทั้งก่อนการเลือกตั้ง ระหว่างการเลือกตั้ง หลังการเลือกตั้ง
	๓. อธิบายความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย ◆ ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย
ป.๕	๑. อธิบายโครงสร้าง อำนาจ หน้าที่และความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ โครงสร้างการปกครองในท้องถิ่น เช่น อบต. อบจ. เทศบาล และการปกครองพิเศษ เช่น พัทยา กทม. ◆ อำนาจหน้าที่และความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น
	๒. ระบุบทบาทหน้าที่ และวิธีการเข้าดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบาทหน้าที่ และวิธีการเข้าดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น เช่น นายก อบต. นายกเทศมนตรี นายก อบจ. ผู้ว่าราชการ กทม.
	๓. วิเคราะห์ประโยชน์ที่ชุมชน จะได้รับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับบริการสาธารณสุขประโยชน์ในชุมชน
ป.๖	๑. เปรียบเทียบบทบาท หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบาท หน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๒. มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในท้องถิ่นและประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ กิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริม ประชาธิปไตย ในท้องถิ่นและประเทศ
	๓. อภิปรายบทบาท ความสำคัญในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การมีส่วนในการออกกฎหมาย ระเบียบ กติกา การเลือกตั้ง ◆ สอดส่องดูแลผู้มีพฤติกรรมกระทำผิด การเลือกตั้ง และแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ◆ ตรวจสอบคุณสมบัติ ◆ การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. ระบุสินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สินค้าและบริการที่ซื้อในชีวิตประจำวัน เช่น ดินสอ กระดาษ ยาสีฟัน ◆ สินค้าและบริการที่ได้มาโดยไม่ใช้เงิน เช่น มีผู้ให้หรือการใช้ของแลกของ ◆ สินค้าและบริการที่ได้มาจากการใช้เงินซื้อ ◆ ใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการให้คุ้มค่า
	๒. ยกตัวอย่างการใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันที่ไม่เกินตัวและเห็นประโยชน์ของการออม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันเพื่อซื้อสินค้าและบริการ ◆ ประโยชน์ของการใช้จ่ายเงินที่ไม่เกินตัว ◆ ประโยชน์ของการออม ◆ โทษของการใช้จ่ายเงินเกินตัว ◆ วางแผนการใช้จ่าย
	๓. ยกตัวอย่างการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ทรัพยากรที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ดินสอ กระดาษ เสื้อผ้า อาหาร ◆ ทรัพยากรส่วนรวม เช่น โต๊ะ เก้าอี้ นักเรียน สาธารณูปโภคต่าง ๆ ◆ วิธีการใช้ทรัพยากรทั้งของส่วนตัวและ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		ส่วนรวมอย่างถูกต้อง และประหยัดและคุ้มค่า
ป.๒	๑. ระบุทรัพยากรที่นำมาผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ทรัพยากรที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในครอบครัวและโรงเรียน เช่น ดินสอและกระดาษที่ผลิตจากไม้ รวมทั้งเครื่องจักรและแรงงานการผลิต ◆ ผลของการใช้ทรัพยากรในการผลิตที่หลากหลายที่มีต่อราคา คุณค่าและประโยชน์ของสินค้าและบริการ รวมทั้งสิ่งแวดล้อม
	๒. บอกที่มาของรายได้และรายจ่ายของตนเองและครอบครัว	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การประกอบอาชีพของครอบครัว ◆ การแสวงหารายได้ที่สุจริตและเหมาะสม ◆ รายได้และรายจ่ายในภาพรวมของครอบครัว ◆ รายได้และรายจ่ายของตนเอง
	๓. บันทึกรายรับรายจ่ายของตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายของตนเองอย่างง่าย ๆ ◆ รายการของรายรับที่เป็นรายได้ที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ◆ รายการของรายจ่ายที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม
	๔. สรุปผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้และการออม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ที่มาของรายได้ที่สุจริต ◆ การใช้จ่ายที่เหมาะสม ◆ ผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้ ◆ การออมและผลดีของการออม ◆ การนำเงินที่เหลือมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น การช่วยเหลือสาธารณกุศล
ป.๓	๑. จำแนกความต้องการและความจำเป็นในการใช้สินค้าและบริการในการดำรงชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สินค้าที่จำเป็นในการดำรงชีวิตที่ เรียกว่าปัจจัย ๔ ◆ สินค้าที่เป็นความต้องการของมนุษย์อาจเป็นสินค้าที่จำเป็นหรือไม่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ◆ ประโยชน์และคุณค่าของสินค้าและบริการที่สนองความต้องการของมนุษย์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักการเลือกสินค้าที่จำเป็น ◆ ความหมายของผู้ผลิตและผู้บริโภค
	๒. วิเคราะห์การใช้จ่ายของตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ใช้บัญชีรับจ่ายวิเคราะห์การใช้จ่ายที่จำเป็นและเหมาะสม ◆ วางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเอง ◆ วางแผนการแสวงหารายได้ที่สูงจืดและเหมาะสม ◆ วางแผนการนำเงินที่เหลือจ่ายมาใช้อย่างเหมาะสม
	๓. อธิบายได้ว่าทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดมีผลต่อการผลิตและบริโภคสินค้าและบริการ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายของผู้ผลิตและผู้บริโภค ◆ ความหมายของสินค้าและบริการ ◆ ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่เกิดจากความหายากของทรัพยากรกับความต้องการของมนุษย์ที่มีไม่จำกัด
ป.๔	๑. ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สินค้าและบริการที่มีอยู่หลากหลายในตลาดที่มีความแตกต่างด้านราคาและคุณภาพ ◆ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่มีมากมาย ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ซื้อ ผู้ขาย และตัวสินค้า เช่น ความพึงพอใจของผู้ซื้อ ราคา สินค้า การโฆษณา คุณภาพของสินค้า
	๒. บอกสิทธิพื้นฐานและรักษาผลประโยชน์ของตนเองในฐานะผู้บริโภค	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค ◆ สินค้าและบริการที่มีเครื่องหมายรับรองคุณภาพ ◆ หลักการและวิธีการเลือกบริโภค
	๓. อธิบายหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง ◆ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต เช่น การแต่งกาย การกินอาหาร การใช้จ่าย
ป.๕	๑. อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและประเภทของปัจจัยการผลิต ประกอบด้วย ที่ดิน แรงงาน ทุนและผู้ประกอบการ ◆ เทคโนโลยีในการผลิตสินค้าและบริการ ◆ ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ราคาน้ำมัน วัตถุดิบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ พฤติกรรมของผู้บริโภค ◆ ตัวอย่างการผลิตสินค้าและบริการที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือแหล่งผลิตสินค้าและบริการในชุมชน
	๒. ประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ◆ การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมต่าง ๆ ในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน เช่นการประหยัดพลังงานและค่าใช้จ่ายในบ้าน โรงเรียน การวางแผนการผลิตสินค้าและบริการเพื่อลดความสูญเสียทุกประเภท การใช้ปัญญาท้องถิ่น ◆ ตัวอย่างการผลิตสินค้าและบริการในชุมชน เช่นหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์หรือโอท็อป
	๓. อธิบายหลักการสำคัญและประโยชน์ของสหกรณ์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักการและประโยชน์ของสหกรณ์ ◆ ประเภทของสหกรณ์โดยสังเขป ◆ สหกรณ์ในโรงเรียน (เน้นฝึกปฏิบัติจริง) ◆ การประยุกต์หลักการของสหกรณ์มาใช้ในชีวิตประจำวัน
ป.๖	๑. อธิบายบทบาทของผู้ผลิตที่มีความรับผิดชอบ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบาทของผู้ผลิตที่มีคุณภาพ เช่น คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม มีจรรยาบรรณ ความรับผิดชอบต่อสังคม วางแผนก่อนเริ่มลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อลดความผิดพลาดและการสูญเสีย ฯลฯ ◆ ทักษะคติในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ◆ ประโยชน์ของการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ
	๒. อธิบายบทบาทของผู้บริโภคที่รู้เท่าทัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ คุณสมบัติของผู้บริโภคที่ดี ◆ พฤติกรรมของผู้บริโภคที่บกพร่อง ◆ คุณค่าและประโยชน์ของผู้บริโภคที่รู้เท่าทันที่มีต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม
	๓. บอกวิธีและประโยชน์ของการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมาย และความจำเป็นของทรัพยากร ◆ หลักการและวิธีใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด (ลดการสูญเสียทุกประเภท) ◆ วิธีการสร้างจิตสำนึกให้คนในชาติรู้คุณค่าของทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ วางแผนการใช้ทรัพยากร โดยประยุกต์เทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ และทันกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. อธิบายเหตุผลความจำเป็นที่คนต้องทำงานอย่างสุจริต	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมาย ประเภทและความสำคัญของการทำงาน ◆ เหตุผลของการทำงาน ◆ ผลของการทำงานประเภทต่าง ๆ ที่มีต่อครอบครัวและสังคม ◆ การทำงานอย่างสุจริตทำให้สังคมสงบสุข
ป.๒	๑. อธิบายการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยวิธีต่าง ๆ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและความสำคัญของการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ ◆ ลักษณะของการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยไม่ใช้เงิน รวมทั้ง การแบ่งปัน การช่วยเหลือ ◆ ลักษณะการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยการใช้เงิน
	๒. บอกความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและบทบาทของผู้ซื้อและผู้ขาย ผู้ผลิตและผู้บริโภคพอสังเขป ◆ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายในการกำหนดราคาสินค้าและบริการ ◆ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายทำให้สังคมสงบสุข และประเทศมั่นคง
ป.๓	๑. บอกสินค้าและบริการที่รัฐจัดหาและให้บริการแก่ประชาชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สินค้าและบริการที่ภาครัฐทุกระดับจัดหาและให้บริการแก่ประชาชน เช่น ถนน โรงเรียน สวนสาธารณะ การสาธารณสุข การบรรเทาสาธารณภัย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๒. บอกความสำคัญของภาษีและบทบาทของประชาชนในการเสียภาษี	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและความสำคัญของภาษีที่รัฐนำมาสร้างความเจริญและให้บริการแก่ประชาชน ◆ ตัวอย่างของภาษี เช่น ภาษีรายได้บุคคลธรรมดา ภาษีมูลค่าเพิ่ม ฯลฯ ◆ บทบาทหน้าที่ของประชาชนในการเสียภาษี
	๓. อธิบายเหตุผลการแข่งขันทางการค้า ที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความสำคัญและผลกระทบของการแข่งขันทางการค้าที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง
ป.๔	๑. อธิบายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ อาชีพ สินค้าและบริการต่าง ๆ ที่ผลิตในชุมชน ◆ การพึ่งพาอาศัยกันภายในชุมชนทางด้านเศรษฐกิจ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อ ผู้ขาย การกักหนี้ยืมสิน ◆ การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนด้วยการใช้สิ่งของที่ผลิตในชุมชน
	๒. อธิบายหน้าที่เบื้องต้นของเงิน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและประเภทของเงิน ◆ หน้าที่เบื้องต้นของเงินในระบบเศรษฐกิจ ◆ สกุลเงินสำคัญที่ใช้ในการซื้อขาย แลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ
ป.๕	๑. อธิบายบทบาทหน้าที่เบื้องต้นของธนาคาร	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบาทหน้าที่ของธนาคารโดยสังเขป ◆ ดอกเบี้ยเงินฝาก และดอกเบี้ยกู้ยืม ◆ การฝากเงิน / การถอนเงิน
	๒. จำแนกผลดีและผลเสียของการกู้ยืม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ผลดีและผลเสียของการกู้ยืมเงินทั้งนอกระบบและในระบบที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ เช่น การเสียดอกเบี้ย การลงทุน การซื้อของอุปโภคเพิ่มขึ้น ที่นำไปสู่ความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย เป็นต้น
ป.๖	๑. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาล	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาล ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจอย่างสังเขป เช่น การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ รายได้และรายจ่าย การออมกับธนาคาร การลงทุน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ แผนผังแสดงความสัมพันธ์ของหน่วยเศรษฐกิจ ◆ ภาษีและหน่วยงานที่จัดเก็บภาษี ◆ สิทธิของผู้บริโภค และสิทธิของผู้ใช้แรงงานในประเทศไทย ◆ การหารายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน ซึ่งแสดง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และรัฐบาล
	๒. ยกตัวอย่างการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจภายในท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การรวมกลุ่มเชิงเศรษฐกิจเพื่อประสานประโยชน์ในท้องถิ่น เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มแม่บ้าน กองทุนหมู่บ้าน

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. บอกวัน เดือน ปี และการนับช่วงเวลาตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ชื่อ วัน เดือน ปี ตามระบบสุริยคติที่ปรากฏในปฏิทิน ◆ ชื่อ วัน เดือน ปี ตามระบบจันทรคติในปฏิทิน ◆ ช่วงเวลาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น เช้าวันนี้ ตอนเย็น
	๒. เรียงลำดับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันตามวันเวลาที่เกิดขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของนักเรียน เช่น รับประทานอาหารเช้า นอน เข้านอน เรียนหนังสือ เล่นกีฬา ฯลฯ ◆ ใช้คำบอกช่วงเวลา แสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้
	๓. บอกประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวโดยสอบถามผู้เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการสืบค้นประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวอย่างง่าย ๆ ◆ การบอกเล่าประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวอย่างสั้น ๆ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	๑. ใช้คำระบุเวลาที่แสดงเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต	<ul style="list-style-type: none"> ◆ คำที่แสดงช่วงเวลาในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เช่น วันนี้ เมื่อวานนี้ พรุ่งนี้ เดือนนี้ เดือนหน้า เดือนก่อน ◆ วันสำคัญที่ปรากฏในปฏิทินที่แสดงเหตุการณ์สำคัญในอดีตและปัจจุบัน ◆ ใช้คำบอกช่วงเวลา อดีต ปัจจุบัน อนาคต แสดงเหตุการณ์ได้
	๒. ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัว หรือในชีวิตของตนเองโดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการสืบค้นเหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้วที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัว โดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาพถ่าย <ul style="list-style-type: none"> ◆ สุนัขที่บ้าน ◆ ทะเบียนบ้าน ◆ ใช้คำที่บอกช่วงเวลาแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวหรือในชีวิตตนเอง ◆ ใช้เส้นเวลา (Time Line) ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้
ป.๓	๑. เติบศักดิ์ราชที่สำคัญตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ที่มาของศักราชที่ปรากฏในปฏิทิน เช่น พุทธศักราช คริสต์ศักราชอย่างสังเขป (ถ้าเป็นมุสลิมควรเรียนฮิจเราะห์ศักราชด้วย) ◆ วิธีการเทียบ พ.ศ. เป็น ค.ศ. หรือ ค.ศ. เป็น พ.ศ. ◆ ตัวอย่างการเทียบศักราช ในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น ปีเกิดของนักเรียน เป็นต้น
	๒. แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียน และชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการสืบค้นเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียน และชุมชนโดยใช้หลักฐาน และแหล่งข้อมูล ที่เกี่ยวข้อง ◆ ใช้เส้นเวลา (Time Line) ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๔	๑. นับช่วง เวลา เป็นทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและช่วงเวลาของทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ ◆ การใช้ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ เพื่อทำความเข้าใจช่วงเวลาในเอกสารเช่น หนังสือพิมพ์
	๒. อธิบายยุคสมัยในการศึกษาประวัติของมนุษยชาติโดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ เกณฑ์การแบ่งยุคสมัยในการศึกษาประวัติศาสตร์ที่แบ่งเป็นยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ ◆ ยุคสมัยที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย เช่น สมัยก่อนสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี และสมัยรัตนโกสินทร์
	๓. แยกแยะประเภทหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ที่แบ่งเป็นหลักฐานชั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง ◆ ตัวอย่างหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่นของตน ◆ การจำแนกหลักฐานของท้องถิ่นเป็นหลักฐานชั้นต้นและหลักฐานชั้นรอง
ป.๕	๑. สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการสืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น ◆ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามช่วงเวลาต่างๆ เช่น เครื่องมือ เครื่องใช้ อาวุธ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ◆ การนำเสนอความเป็นมาของท้องถิ่นโดยอ้างอิงหลักฐานที่หลากหลายด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การเล่าเรื่อง การเขียนอย่างง่าย ๆ การจัดนิทรรศการ
	๒. รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์ อย่างมีเหตุผล	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นมาของท้องถิ่น เช่น มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นในช่วงเวลาใด เพราะสาเหตุใด และมีผลกระทบอย่างไร ◆ แหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นเพื่อตอบคำถามดังกล่าว เช่น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	<p>๓. อธิบายความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น</p>	<p>เอกสาร เรื่องเล่า ตำนานท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ ฯลฯ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ การใช้ข้อมูลที่พบเพื่อตอบคำถามได้อย่างมีเหตุผล ◆ ตัวอย่างเรื่องราวจากเอกสารต่างๆ ที่สามารถแสดงนัยของความคิดเห็นกับข้อมูล เช่น หนังสือพิมพ์ บทความจากเอกสารต่างๆ เป็นต้น <ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ในท้องถิ่นที่แสดงความจริงกับข้อเท็จจริง ◆ สรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับข้อมูลในท้องถิ่น
ป.๖	<p>๑. อธิบายความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ</p> <p>๒. นำเสนอข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลายในการทำความเข้าใจเรื่องราวสำคัญในอดีต</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ ที่เหมาะสมกับนักเรียน ◆ การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น เช่น ความเป็นมาของภูมินามของสถานที่ในท้องถิ่น ◆ ตัวอย่างหลักฐานที่เหมาะสมกับนักเรียนที่นำมาใช้ในการศึกษาเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย สมัยรัตนโกสินทร์ เช่น พระราชหัตถเลขาของรัชกาลที่ ๔ หรือ รัชกาลที่ ๕ กฎหมายสำคัญ ฯลฯ (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส ๔.๓) ◆ สรุปข้อมูลที่ได้จากหลักฐานทั้งความจริงและข้อเท็จจริง ◆ การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเล่าเรื่อง การจัดนิทรรศการ การเขียนรายงาน

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. บอกความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตของตนเองกับสมัยของพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตของอดีตกับปัจจุบันที่เป็นรูปธรรมและใกล้ตัวเด็ก เช่น การใช้ควาย ไถนา รถไถนา เตารีด ถนน เวิียน - รถอีแต๋น ◆ สาเหตุและผลของการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ ตามกาลเวลา
	๒. บอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตที่มีผลกระทบต่อตนเองในปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในครอบครัว เช่น การย้ายบ้าน การหย่าร้าง การสูญเสียบุคคลในครอบครัว
ป.๒	๑. สืบค้นถึงการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตประจำวันของคนในชุมชนของตนจากอดีตถึงปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการสืบค้นข้อมูลอย่างง่าย ๆ เช่น การสอบถามพ่อแม่ ผู้รู้ ◆ วิถีชีวิตของคนในชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การแต่งกาย การสื่อสาร ประเพณีในชุมชนจากอดีต ถึงปัจจุบัน ◆ สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในชุมชน
	๒. อธิบายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตของคนในชุมชนทางด้านต่าง ๆ ◆ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน
ป.๓	๑. ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ปัจจัยการตั้งถิ่นฐานของชุมชนซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยทางภูมิศาสตร์และปัจจัยทางสังคม เช่น ความเจริญทางเทคโนโลยี การคมนาคม ความปลอดภัย ◆ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของชุมชน ทั้งปัจจัยทางภูมิศาสตร์ และปัจจัยทางสังคม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๒. สรุปลักษณะที่สำคัญของ ชนบทรรมนิยมประเพณี และวัฒนธรรม ของชุมชน	◆ ชนบทรรมนิยม ประเพณีและวัฒนธรรม ชุมชนของตนที่เกิดจากปัจจัยทาง ภูมิศาสตร์และปัจจัยทางสังคม
	๓. เปรียบเทียบความเหมือนและความ ต่างทางวัฒนธรรมของชุมชนตนเองกับ ชุมชนอื่น ๆ	◆ ชนบทรรมนิยมประเพณี และวัฒนธรรม ของชุมชน อื่น ๆ ที่มีความเหมือนและ ความต่างกับชุมชนของตนเอง
ป. ๔	๑. อธิบายการตั้งหลักแหล่งและ พัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อน ประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ โดยสังเขป	◆ พัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อน ประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ ในดินแดนไทย โดยสังเขป
	๒. ยกตัวอย่างหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นที่แสดง พัฒนาการของมนุษยชาติ	◆ หลักฐานการตั้งหลักแหล่งของมนุษย์ ยุคก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย โดยสังเขป
ป. ๕	๑. อธิบายอิทธิพลของอารยธรรมอินเดีย และจีนที่มีต่อไทย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยสังเขป	◆ การเข้ามาของอารยธรรมอินเดียและจีน ในดินแดนไทยและภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้โดยสังเขป
	๒. อภิปรายอิทธิพลของวัฒนธรรม ต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบัน โดยสังเขป	◆ การเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติใน สังคมไทย เช่นอาหาร ภาษา การแต่งกาย ดนตรี โดยระบุลักษณะสาเหตุและผล
		◆ อิทธิพลที่หลากหลายในกระแสของ วัฒนธรรมต่างชาติต่อสังคมไทยปัจจุบัน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	๑. อธิบายสภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ใช้แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ◆ สภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านของไทยโดยสังเขป ◆ ตัวอย่างความเหมือนและความต่างระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ภาษา ศาสนา การปกครอง
	๒. บอกความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความเป็นมาของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป <ul style="list-style-type: none"> ◆ สมาชิกของอาเซียนในปัจจุบัน ◆ ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทางเศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบันโดยสังเขป

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธงชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูป พระบรมฉายาลักษณ์) ◆ การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี เคารพ ศาสนวัตถุ ศาสนสถาน ◆ เอกลักษณ์อื่น ๆ เช่น แผนที่ประเทศไทย ประเพณีไทย อาหารไทย (อาหารไทยที่ต่างชาติดียกย่อง เช่น ต้มยำกุ้ง ผัดไทย) ที่มีความภาคภูมิใจ และมีส่วนร่วมที่จะอนุรักษ์ไว้
	๒. บอกสถานที่สำคัญซึ่งเป็นแหล่งวัฒนธรรมในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชนที่ใกล้ตัวนักเรียน เช่น วัด ตลาด

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๓. ระบุสิ่งที่ตนรัก และภาคภูมิใจในท้องถิ่น	<p>พิพิธภัณฑน์ รมัสยิด โบสถ์คริสต์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ คุณค่าและความสำคัญของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชนในด้านต่างๆ เช่น เป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นแหล่งเรียนรู้ ◆ ตัวอย่างสิ่งที่เป็นความภาคภูมิใจในท้องถิ่น เช่น สิ่งของ สถานที่ ภาษาถิ่น ประเพณี และวัฒนธรรม ฯลฯ ที่เป็นสิ่งที่ใกล้ตัวนักเรียน และเป็นรูปธรรมชัดเจน ◆ คุณค่าและประโยชน์ของสิ่งต่างๆเหล่านั้น
ป.๒	๑. ระบุบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บุคคลในท้องถิ่นที่ทำคุณประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรม และความมั่นคงของท้องถิ่น และประเทศชาติ ในอดีตที่ควรนำมาเป็นแบบอย่าง ◆ ผลงานของบุคคลในท้องถิ่นที่น่าภาคภูมิใจ
	๒. ยกตัวอย่างวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทยที่ภาคภูมิใจและควรอนุรักษ์ไว้	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างของวัฒนธรรมประเพณีไทย เช่น การทำความเคารพ อาหารไทย ภาษาไทย ประเพณีสงกรานต์ ฯลฯ ◆ คุณค่าของวัฒนธรรม และประเพณีไทยที่มีต่อสังคมไทย ◆ ภูมิปัญญาของคนไทยในท้องถิ่นของนักเรียน
ป.๓	๑. ระบุพระนามและพระราชกรณียกิจโดยสังเขปของพระมหากษัตริย์ไทยที่เป็นผู้สถาปนาอาณาจักรไทย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจโดยสังเขปของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ผู้สถาปนาอาณาจักรไทย สุโขทัย อโยธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ ตามลำดับ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ อาณาจักรไทยอื่นๆที่ผนวกรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของชาติไทย เช่น ล้านนา นครศรีธรรมราช
	๒. อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ ในรัชกาลปัจจุบัน โดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระบรมราชินีนาถโดยสังเขป
	๓. เล่าวีรกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วีรกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ เช่น ท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทร ชาวบ้านบางระจัน พระยาพิชัยดาบหัก สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
ป.๔	๑. อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป ◆ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยทางด้านการเมืองการปกครอง และเศรษฐกิจโดยสังเขป
	๒. บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประวัติ และผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย เช่น พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระมหาธรรมราชา ที่ ๑ (พระยาสิทธิไทยโดยสังเขป)
	๓. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่น ภาษาไทย ศิลปกรรมสุโขทัยที่ได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก เครื่องสังคมโลก ◆ คุณค่าของภูมิปัญญาไทยที่สืบต่อถึงปัจจุบันที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์
ป.๕	๑. อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีโดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา โดยสังเขป ◆ ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และการปกครองของอาณาจักรอยุธยา
	๒. อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยา	

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๓. บอกระวีติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาการด้านการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจโดยสังเขป ◆ ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา เช่น สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ชาวบ้านบางระจัน เป็นต้น ◆ ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาโดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม ◆ การกอบกู้เอกราชและการสถาปนาอาณาจักรธนบุรีโดยสังเขป ◆ พระราชประวัติ และผลงานของพระเจ้าตากสินมหาราชโดยสังเขป ◆ ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรีโดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม
	๔. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้	
ป.๖	๑. อธิบายพัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การสถาปนาอาณาจักรรัตนโกสินทร์โดยสังเขป
	๒. อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทยสมัยรัตนโกสินทร์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์
	๓. ยกตัวอย่างผลงานของบุคคลสำคัญด้านต่างๆสมัยรัตนโกสินทร์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์โดยสังเขป ตามช่วงเวลาต่างๆ เช่น สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น สมัยปฏิรูปประเทศ และสมัยประชาธิปไตย
	๔. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ผลงานของบุคคลสำคัญทางด้านต่างๆ ในสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า- จุฬาลงกรณ์มหาราช สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ฯลฯ ◆ ภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น ศิลปกรรม วรรณกรรม

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

ส ๕๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผล ต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหาวิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดชั้นปี					
ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๑. จำแนกสิ่งต่างๆที่ เกิดขึ้นเองตาม ธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้น	๑. ระบุ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้น	๑. สำรวจ ข้อมูลทาง ภูมิศาสตร์ใน โรงเรียนและ ชุมชนโดยใช้ แผนที่	๑. สืบค้นและ อธิบายข้อมูล ลักษณะทาง กายภาพของ จังหวัดตนเอง	๑. สืบค้นและ อธิบายข้อมูล ลักษณะ กายภาพ ภูมิภาคตน	๑. สืบค้น อธิบายข้อมูล ลักษณะ กายภาพไทย
๒. ระบุ ความสัมพันธ์ ของตำแหน่ง ระยะทิศสิ่ง ต่างๆ	๒. ระบุ ตำแหน่งและ ลักษณะทาง กายภาพของ สิ่งต่างๆที่ ปรากฏใน	๑. ระบุความสัมพันธ์ ของตำแหน่ง ระยะทิศทาง วาดแผนที่ เพื่อแสดง ตำแหน่งที่ตั้ง	๒. ระบุแหล่ง ททรัพยากรและ สถานที่สำคัญ ในจังหวัดตน	๒. อธิบาย ลักษณะ กายภาพที่ ส่งผลต่อแหล่ง ททรัพยากรและ สถานที่สำคัญ ในภูมิภาคตน	๒. อธิบาย ความสัมพันธ์ ระหว่าง ลักษณะทาง กายภาพและ ภัยพิบัติใน ไทยเพื่อ
๓. การใช้ แผนที่ง่ายๆ ในการแสดง ตำแหน่ง สิ่งของต่างๆ ในห้องเรียน สังเกต อากาศและ การ เปลี่ยนแปลง สภาพอากาศ รอบวัน	๒. ระบุ ลักษณะทาง กายภาพของ สิ่งต่างๆที่ ปรากฏใน แผนที่ และ ลูกโลก สังเกต และแสดง ความสัมพันธ์ ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ทำให้เกิด ปรากฏการณ์	๑. ระบุความสัมพันธ์ ของตำแหน่ง ของโรงเรียน และชุมชน	๒. ระบุแหล่ง ททรัพยากร และ สถานที่สำคัญ ในจังหวัด		๒. อธิบาย ความสัมพันธ์ ระหว่าง ลักษณะทาง กายภาพและ ภัยพิบัติใน ไทยเพื่อ เตรียมพร้อม รับภัยพิบัติ

ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดชั้นปี					
ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๑.บอกสิ่งต่างพที่เกิดตามธรรมชาติที่ส่งผลต่อความเป็นอยู่มนุษย์	๑.อธิบายความสำคัญสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น	๑.เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมชุมชนในอดีตกับปัจจุบัน	๑. วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด	๑.วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อลักษณะการตั้งถิ่นฐานและการย้ายถิ่นฐานในภูมิภาคตน	๑. วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับลักษณะกิจกรรมทางกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมไทย
๒. สังเกตแลเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมเพื่อปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม	๒. จำแนกการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ กับทรัพยากรใช้แล้วหมดไปอย่างคุ้มค่า	๒. อธิบายการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์และการประกอบอาชีพ	๒. อธิบายการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในจังหวัดและผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงนั้น	๒. วิเคราะห์อิทธิพลสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่ก่อให้เกิดวิถีชีวิตในภูมิภาคตน	๒. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของไทยในอดีตและปัจจุบันและผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงนั้น
๓. มีส่วนร่วมดูแลอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่บ้านและชั้นเรียน	๓. อธิบายความสัมพันธ์ฤดูกาลกับวิถีชีวิต	๓. อธิบายสาเหตุทำให้เกิดมลพิษโดยมนุษย์	๓. นำเสนอแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมในจังหวัด	๓. นำเสนอตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นผลการรักษาและทำลายสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคตนเอง	๓. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยในปัจจุบันและผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงนั้น
	๔. มีส่วนร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	๔. อธิบายความสัมพันธ์ลักษณะกายภาพกับวิถีชุมชน			๓. นำเสนอตัวอย่างสะท้อนให้เห็นผลการทำลายสิ่งแวดล้อมและการจัดการอย่างยั่งยืนในไทย
		๕. อธิบายความสัมพันธ์ลักษณะกายภาพกับวิถีชุมชน			
		๖. มีส่วนร่วมจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน			

โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวน ชั่วโมง	หน่วย การเรียนรู้	ชั้นปีที่เรียน
รายวิชาพื้นฐาน				
ส๑๑๑๐๑	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๑	๔๐	๑.๐	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
ส๑๒๑๐๑	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๒	๔๐	๑.๐	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
ส๑๓๑๐๑	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๓	๔๐	๑.๐	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
ส๑๔๑๐๑	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๔	๔๐	๑.๐	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ส๑๕๑๐๑	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๕	๔๐	๑.๐	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ส๑๖๑๐๑	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๖	๔๐	๑.๐	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
ส๑๑๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๑	๔๐	๑.๐	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
ส๑๒๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๒	๔๐	๑.๐	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
ส๑๓๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๓	๔๐	๑.๐	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
ส๑๔๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๔	๔๐	๑.๐	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ส๑๕๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๕	๔๐	๑.๐	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ส๑๖๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๖	๔๐	๑.๐	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ภาคเรียนที่ ๑

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวน ชั่วโมง	หน่วยการ เรียน	ชั้นปีที่เรียน
รายวิชาพื้นฐาน				
ส๒๑๑๐๑	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๑	๖๐	๑.๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ส๒๒๑๐๑	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๓	๖๐	๑.๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
ส๒๒๑๐๑	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๕	๖๐	๑.๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
ส๒๑๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๑	๒๐	๐.๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ส๒๒๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๓	๒๐	๐.๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
ส๒๒๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๕	๒๐	๐.๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวน ชั่วโมง	หน่วยการ เรียน	ชั้นปีที่เรียน
รายวิชาพื้นฐาน				
ส๒๑๑๐๓	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๒	๖๐	๑.๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ส๒๒๑๐๓	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๔	๖๐	๑.๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
ส๒๒๑๐๓	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๖	๖๐	๑.๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
ส๒๑๑๐๔	ประวัติศาสตร์ ๒	๒๐	๐.๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ส๒๒๑๐๔	ประวัติศาสตร์ ๔	๒๐	๐.๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
ส๒๒๑๐๔	ประวัติศาสตร์ ๖	๒๐	๐.๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๑๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล อภิปราย ความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบเบื้องต้น ของศาสนา ประโยชน์ประวัติศาสตร์ของศาสนา สรุปใจความสำคัญของคัมภีร์ ความคิดหลักของศาสนา สรุปหลักจริยธรรม การบำเพ็ญประโยชน์วิธีปฏิบัติการใช้ภาษาเกี่ยวกับศาสนพิธีพิธีกรรมในวันสำคัญ คุณลักษณะ ของการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตยมีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ความกล้าหาญ ความ เสียสละ การเคารพสิทธิ และหน้าที่ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การแก้ปัญหาความขัดแย้งในครอบครัว กฎ กติกา ความหมาย ความสำคัญของรัฐธรรมนูญ ทรัพยากรธรรมชาติ การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ผลเสียการทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมทางสังคม การสร้างสรรค์ สิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และทางสังคม โดยใช้กระบวนการทางสังคม กระบวนการสืบค้น กระบวนการกลุ่ม และกระบวนการแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติศาสน์กษัตริย์ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้และอย่างถูกต้องเหมาะสม มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ป.๑/๑, ป.๑/๒, ป.๑/๓, ป.๑/๔

ส ๑.๒ ป.๑/๑, ป.๑/๒, ป.๑/๓

ส ๒.๑ ป.๑/๑, ป.๑/๒

ส ๒.๒ ป.๑/๑, ป.๑/๒, ป.๑/๓

ส ๓.๑ ป.๑/๑, ป.๑/๒, ป.๑/๓

ส ๓.๒ ป.๑/๑

ส ๕.๑ ป.๑/๑, ป.๑/๒, ป.๑/๓

ส ๕.๒ ป.๑/๑, ป.๑/๒, ป.๑/๓ , ป.๑/๔

รวมทั้งรวม ๒๓ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๒๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

สังเกต ศึกษาค้นคว้า การรวบรวมข้อมูล อภิปราย ความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบเบื้องต้นของศาสนา ประวัติศาสตร์ ศาสนาของศาสนา คัมภีร์และการใช้ภาษาของศาสนา รวบรวมหลักจริยธรรม การบำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัว โรงเรียน และชุมชน หลักปฏิบัติที่อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ศาสนพิธี และพิธีกรรมในวันสำคัญ ของศาสนา การบริหารจัดการ การเจริญปัญญาเบื้องต้น ภูมิปัญญาของท้องถิ่น ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว บทบาทหน้าที่ของผู้ผลิตและผู้บริโภค ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายในการกำหนดราคาสินค้าและบริการ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายทำให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม

ลักษณะทางกายภาพ องค์ประกอบของแผนผังแผนที่ ตำแหน่ง ระยะทิศทาง ทรัพยากรธรรมชาติ รัศมีคุณค่าของธรรมชาติการสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมทางสังคม การเปรียบเทียบประชากรกับสิ่งแวดล้อม การฝึกสังเกต สิ่งต่างๆรอบตัว โดยใช้กระบวนการสังคม กระบวนการสืบค้น กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียน รู้รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ป.๒/๑, ป.๒/๒, ป.๒/๓, ป.๒/๔, ป.๒/๕, ป.๒/๖, ป.๒/๗

ส ๑.๒ ป.๒/๑, ป.๒/๒ ส ๒.๑ ป.๒/๑, ป.๒/๒, ป.๒/๓, ป.๒/๔ ส ๒.๒ ป.๒/๑, ป.๒/๒

ส ๓.๑ ป.๒/๑, ป.๒/๒, ป.๒/๓, ป.๒/๔

ส ๓.๒ ป.๒/๑, ป.๒/๒

ส ๕.๑ ป.๒/๑, ป.๒/๒, ป.๒/๓

ส ๕.๒ ป.๒/๑, ป.๒/๒, ป.๒/๓, ป.๒/๔

รวมทั้งหมด ๒๘ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๓๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ศึกษาประวัติความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ บอกความหมายความสำคัญของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ แสดงความเคารพพระรัตนตรัย และปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ และบอกชื่อ สาวก ศาสนวัตถุ ศาสนสถาน และศาสนบุคคลของศาสนาอื่น ๆ บอกความสำคัญและปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม แสดงตนเป็น พุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือบอกประโยชน์และปฏิบัติตนตามประเพณีและ วัฒนธรรมในครอบครัว

ระบุบทบาทหน้าที่ของสมาชิกของชุมชนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการประชาธิปไตย วิเคราะห์ความแตกต่างของกระบวนการตัดสินใจในชั้นเรียน โรงเรียนและชุมชนโดยวิธีการออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียง จำแนกความต้องการและความจำเป็นในการใช้สินค้าและบริการในการดำรงชีวิต วิเคราะห์การใช้จ่ายของตนเอง และอธิบายได้ว่าทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดมีผลต่อการผลิตและบริโภคสินค้าและบริการที่รัฐจัดหาและให้บริการแก่ประชาชน บอกความสำคัญของภาษีและบทบาทของประชาชนในการเสียภาษี อธิบายเหตุผลและการแข่งขันทางการค้าที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง

ศึกษาการใช้แผนที่ แผนที่ และภาพถ่ายในการหาข้อมูลทางภูมิศาสตร์ในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เขียนแผนผังง่าย ๆ เพื่อแสดงตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่สำคัญในบริเวณโรงเรียนและชุมชน บอกความสัมพันธ์ของลักษณะกายภาพกับลักษณะทางสังคมของชุมชน เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในชุมชนของอดีตถึงปัจจุบัน อธิบายการพึ่งพาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในการสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์และการประกอบอาชีพ อธิบายเกี่ยวกับมลพิษการก่อให้เกิดมลพิษโดยมนุษย์ มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓, ป.๓/๔, ป.๓/๕, ป.๓/๖, ป.๓/๗

ส ๑.๒ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓

ส ๒.๑ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓, ป.๓/๔

ส ๒.๒ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓

ส ๓.๑ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓

ส ๓.๒ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓

ส ๕.๑ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓ ส

๕.๒ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓, ป.๓/๔, ป.๓/๕

รวมทั้งหมด ๓๑ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๑๑๐๒ ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ศึกษาและใช้ปฏิทินในการบอกวัน เดือน ปี ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีทั้งระบบสุริยคติและจันทรคติ คำที่แสดงช่วงเวลาเพื่อใช้เล่าเหตุการณ์ปัจจุบัน วันนี้ เดือนนี้ ตอนเช้า ตอนกลางวัน ตอนเย็น ตอนค่ำ และเรียงลำดับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันตามวันเวลาที่เกิดขึ้น โดยใช้ทักษะการสังเกต การบอกเล่า การเชื่อมโยง เพื่อให้สามารถใช้เวลาตามปฏิทินแสดงเหตุการณ์ในปัจจุบันและใช้คำแสดงช่วงเวลาเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้

ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมสิ่งของเครื่องใช้หรือการดำเนินชีวิตของตนเองในสมัยปัจจุบัน กับสมัยของพ่อแม่ ปู่ย่า ตายายที่เป็นรูปธรรมและใกล้ตัวผู้เรียน รวมทั้งเหตุการณ์สำคัญของครอบครัวที่เกิดขึ้นในอดีตที่มีผลกระทบต่อตนเองในปัจจุบัน โดยใช้ทักษะการสังเกต การใช้เหตุผล การเปรียบเทียบ การแยกแยะ การยกตัวอย่าง และการบอกเล่า เพื่อให้เข้าใจการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาและความสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต สามารถปรับตัวให้เข้ากับวิถีชีวิตปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศึกษาความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์ของชาติไทย ได้แก่ ธงชาติ เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี ภาษาไทย อักษรไทย มารยาทไทย อาหารไทย การแต่งกายแบบไทย วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และการปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามกาลเทศะ รวมทั้งรู้จักสถานที่สำคัญซึ่งเป็นแหล่งวัฒนธรรมในชุมชน

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ป ๑/๑, ป ๑/๒, ป ๑/๓

ส ๔.๒ ป ๑/๑, ป ๑/๒

ส ๔.๓ ป ๑/๑, ป ๑/๒, ป ๑/๓

รวมทั้งหมด ๘ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๒๑๐๒ ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

รู้จักวันเวลาตามระบบสุริยคติและจันทรคติที่ปรากฏในปฏิทินที่แสดงเหตุการณ์สำคัญในอดีต และปัจจุบัน รวมทั้ง การใช้คำที่แสดงช่วงเวลาในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต วันนี้ เมื่อวานนี้ พรุ่งนี้, เดือนนี้ เดือนก่อน เดือนหน้า, ปีนี้ ปีก่อน ปีหน้า ในการอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยใช้ทักษะการสังเกต การสอบถาม เชื่อมโยง เรียงลำดับ การเล่าเรื่อง

รู้วิธีสืบค้นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวโดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ภาพถ่าย สื่อบันทึก ทะเบียนบ้าน เครื่องมือเครื่องใช้ มาอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ และวิธีสืบค้นข้อมูลในชุมชนอย่างง่าย ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตของคนในชุมชนในด้านต่างๆ จากอดีตถึงปัจจุบัน ทางด้านการประกอบอาชีพ การแต่งกาย การสื่อสาร ขนบธรรมเนียมประเพณีในชุมชน เข้าใจสาเหตุและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ที่สืบค้นได้โดยใช้เส้นเวลา

ศึกษา สืบค้นประวัติและผลงานของบุคคลที่ทาประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ ในด้านการสร้างสรรค์วัฒนธรรม /การสร้างความสำเร็จรุ่งเรืองและความมั่นคงโดยสังเขป รวมทั้งวัฒนธรรมไทย ประเพณีไทย และภูมิปัญญาไทยที่ภาคภูมิใจและควรอนุรักษ์ไว้ การทำความเคารพแบบไทย ประเพณีไทย ศิลปะไทย ดนตรีไทย โดยใช้ทักษะการสืบค้นการสังเกต การอ่าน การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ การใช้เหตุผล การอธิบาย และการนำเสนอ เพื่อให้เห็นคุณค่าและแบบอย่างการกระทำความดีของบรรพบุรุษที่ได้สร้าง ประโยชน์ให้ท้องถิ่นและประเทศ เกิดความรัก และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย วัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทย และ อารงความเป็นไทย

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ป ๒/๑, ป ๒/๒

ส ๔.๒ ป ๒/๑, ป ๒/๒

ส ๔.๓ ป ๒/๑, ป ๒/๒

รวมทั้งหมด ๖ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๓๑๐๒ ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ศึกษาความหมายและที่มาของศักราชที่ปรากฏในปฏิทิน ได้แก่ พุทธศักราช คริสต์ศักราช วิธีการเทียบ คริสต์ศักราชกับพุทธศักราช และใช้ศักราชในการบันทึกเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว ปีเกิดของผู้เรียน เหตุการณ์สำคัญของตนเอง และครอบครัว โดยใช้ทักษะการเปรียบเทียบ การคำนวณ การเชื่อมโยง การอธิบาย เพื่อให้มีพื้นฐานในการศึกษาเอกสารที่แสดงเหตุการณ์ตามกาลเวลา สามารถเรียง ลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง ว่าเหตุการณ์ใดเกิดก่อน เหตุการณ์ใดเกิดหลังอันเป็นทักษะที่จำเป็นในการศึกษา ประวัติศาสตร์ ปัจจัยที่ทำให้เกิดวัฒนธรรมและประเพณีในชุมชน ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ และ ปัจจัยทางสังคม เข้าใจพัฒนาการของชุมชน สามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข ร่วมอนุรักษ์สืบสานขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมไทย

ศึกษาพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ โดยสังเขปของพระมหากษัตริย์ผู้สถาปนาอาณาจักร สุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ โดยใช้ทักษะการอ่าน และสอบถาม การฟัง การสรุปความ การเขียน การเล่าเรื่อง เพื่อให้เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย เกิดความรัก ความภูมิใจและเห็นแบบอย่างการเสียสละ เพื่อชาติ และธำรงความเป็นไทย

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ป ๓/๑, ป ๓/๒, ป ๓/๓

ส ๔.๒ ป ๓/๑, ป ๓/๒

ส ๔.๓ ป ๓/๑, ป ๓/๒, ป ๓/๓

รวมทั้งหมด ๘ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๔๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ศึกษา ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ สรุปรูปพุทธประวัติ ตั้งแต่บรรลุนิพพาน จนถึงประกาศธรรม หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือหรือปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจาก ประวัตินสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง แสดงความเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและ หลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ชื่นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ตามหลักศาสนา พร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต สวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติ มีสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตาม หลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือหรือปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย เป็นผู้ นำ ผู้ตามที่ดีวิเคราะห สิทธิพื้นฐานที่เด็กทุกคนพึงได้รับตามกฎหมายสภาพภูมิศาสตร์ของประเทศอาเซียน สิทธิเด็ก

ศึกษา วิเคราะห์ความแตกต่างทางวัฒนธรรมของกลุ่มคนในท้องถิ่น เสนอวิธีการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข อำนาจอธิปไตย ความสำคัญของระบอบประชาธิปไตย บทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการเลือกตั้ง ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ สิทธิพื้นฐานและรักษาผลประโยชน์ในฐานะผู้บริโภค หลักการของ เศรษฐกิจพอเพียงและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน หน้าที่เบื้องต้น ของเงิน แผนที่ ภาพถ่าย ระบุลักษณะสำคัญทางกายภาพของจังหวัดเชียงราย แหล่งทรัพยากรและสิ่งต่างๆ ในจังหวัดเชียงรายด้วยแผนที่ แผนที่อธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ในจังหวัด สภาพแวดล้อมทาง กายภาพ ของชุมชนที่ส่งผลต่อ การดำเนินชีวิตของคนในจังหวัดเชียงราย การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมใน จังหวัดเชียงราย และผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงนั้น การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในจังหวัด

โดยการใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการกลุ่ม กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์และปัญหา กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการทาง ภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศ ทักษะการนำไปใช้อภิปราย สรุปร

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำรงชีวิต ทักษะ กระบวนการ สมรรถนะที่สำคัญ ทางสังคมศึกษา ได้ตระหนัก เห็นคุณค่า มีศรัทธา รักษาชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓, ป.๔/๔, ป.๔/๕, ป.๔/๖, ป.๔/๗, ป.๔/๘

ส ๑.๒ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓

ส ๒.๑ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓, ป.๔/๔, ป.๔/๕ ส ๒.๒ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓

ส ๓.๑ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓ ส ๓.๒ ป.๔/๑, ป.๔/๒

ส ๕.๑ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓ ส ๕.๒ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓

รวมทั้งหมด ๓๐ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๕๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ศึกษา วิเคราะห์ เรื่องความสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือในฐานะเป็นมรดกทางวัฒนธรรม และเป็นหลักในการพัฒนาชาติไทย ประวัติศาสนาและศาสดาของศาสนาต่างๆ หลักธรรมและพิธีกรรมของศาสนาต่างๆ สถานภาพของบุคคลในสังคม การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย คุณลักษณะของพลเมืองดี สิทธิเด็ก วัฒนธรรมไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น การปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีในการผลิตสินค้าและบริการ พฤติกรรมของผู้บริโภค สินค้าและบริการในชุมชน เศรษฐกิจพอเพียง สหกรณ์ ธนาคารและบทบาทหน้าที่ ดอกเบี้ย การฝากเงิน และการถอนเงิน การกู้ยืมเงิน ตำแหน่ง พักัดภูมิศาสตร์ ละติจูด ลองจิจูด) ระยะ ทิศทางของภูมิภาคของตนเอง ลักษณะภูมิลักษณะที่สำคัญในภูมิภาคของตนเอง สภาพแวดล้อม ทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อลักษณะการตั้งถิ่นฐานและการย้ายถิ่นของประชากรในภูมิภาค อิทธิพล ของสิ่งแวดล้อม ทางธรรมชาติที่ก่อให้เกิดวิถีชีวิตและการสร้างสรรค์วัฒนธรรมในภูมิภาค ผลจากการรักษาและการทำลายสภาพแวดล้อมและการรักษาสภาพ แวดล้อมในภูมิภาค

โดยใช้กระบวนการสืบสอบทางสังคม การฝึกด้านทักษะกระบวนการคิด การแก้ปัญหาการเรียนรู้ การจัดการและการปฏิบัติการสืบค้น กระบวนการกลุ่ม การอภิปราย บทบาทสมมุติ กระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศ

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความคิด เรียนรู้ อย่างมีความสุข และเห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง เห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต

ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓, ป.๕/๔, ป.๕/๕, ป.๕/๖, ป.๕/๗

ส ๑.๒ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓

ส ๒.๑ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓, ป.๕/๔

ส ๒.๒ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓

ส ๓.๑ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓

ส ๓.๒ ป.๕/๑, ป.๕/๒

ส ๕.๑ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓

ส ๕.๒ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓

รวมทั้งหมด๒๘ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๖๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ศึกษา วิเคราะห์ เรื่องความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ และความสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือ ประวัติศาสตร์ หลักธรรมสำคัญของศาสนาต่างๆ พิธีกรรมทางศาสนา กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมาย ความหมาย ประเภท การเปลี่ยนแปลง ความแตกต่าง การอนุรักษ์วัฒนธรรม ขาวและเหตุการณ์ การปกครองส่วนท้องถิ่น กิจกรรมประชาธิปไตย การเลือกตั้ง ร่วมกิจกรรมกับองค์กร ชุมชน กิจกรรมจิตอาสา บทบาทของผู้ผลิตและผู้บริโภค การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ระบบเศรษฐกิจ หน่วยเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ ภาษี สิทธิผู้บริโภคและผู้ใช้แรงงาน การรวมกลุ่มเชิงเศรษฐกิจ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจภายในท้องถิ่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร ในชุมชน ลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับภัยธรรมชาติ ภูมิลักษณะที่มีต่อภูมิสังคมของไทย สิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และผลกระทบที่เกิดขึ้น เตรียมพร้อมรับมือ ภัยพิบัติพื้นที่ที่เกิดอุทกภัย ดินถล่ม แนวการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแหล่งข้อมูลข่าวสารเหตุการณ์ต่างๆ ของประเทศอาเซียน

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติกระบวนการทางสังคม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศ

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ มีหลักธรรมในการดำเนินชีวิต รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ป.๖/๑, ป.๖/๒, ป.๖/๓, ป.๖/๔, ป.๖/๕, ป.๖/๖, ป.๖/๗, ป.๖/๘, ป.๖/๙

ส ๑.๒ ป.๖/๑, ป.๖/๒, ป.๖/๓, ป.๖/๔

ส ๒.๑ ป.๖/๑, ป.๖/๒, ป.๖/๓, ป.๖/๔, ป.๖/๕

ส ๒.๒ ป.๖/๑, ป.๖/๒, ป.๖/๓

ส ๓.๑ ป.๖/๑, ป.๖/๒, ป.๖/๓

ส ๓.๒ ป.๖/๑, ป.๖/๒

ส ๕.๑ ป.๖/๑, ป.๖/๒

ส ๕.๒ ป.๖/๑, ป.๖/๒, ป.๖/๓

รวมทั้งหมด ๓๑ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๔๑๐๒ ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ศึกษา วิเคราะห์ การนับช่วงเวลาเป็นทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ ยุคสมัยในการศึกษาประวัติของมนุษยชาติโดยสังเขป ประเภทหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น การตั้งหลักแหล่งและพัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์โดยสังเขป ยกตัวอย่างหลักฐานที่พบในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนไทย พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ด้านการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจโดยสังเขป ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย ภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ป.๔/๑,ป.๔/๒, ป.๔/๓

ส ๔.๒ ป.๔/๑, ป.๔/๒

ส ๔.๓ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓

รวมทั้งหมด ๘ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๕๑๐๒ ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ศึกษา วิเคราะห์ อธิบาย ความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อใช้ตอบคำถามทางประวัติศาสตร์ ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบัน พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา และธนบุรี ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทาง เศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยา ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่ นำภาคภูมิใจ ภูมิปัญญาไทยที่สำคัญในสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

โดยใช้กระบวนการสืบค้นข้อมูล วิธีการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม กระบวนการทางสังคม

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ ตระหนักถึงความสำคัญของเหตุการณ์ต่างๆ มีความรัก ความภาคภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓

ส ๔.๒ ป.๕/๑, ป.๕/๒

ส ๔.๓ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓, ป.๕/๔

รวมทั้งหมด ๙ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๖๑๐๒ ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ศึกษา วิเคราะห์ อธิบาย นำเสนอ ความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ ข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลายในการทำความเข้าใจเรื่องราวความสำคัญในอดีต ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น สภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง การปกครองของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียน พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทาง เศรษฐกิจและการปกครองไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ผลงานของบุคคลสำคัญด้านต่างๆ สมัยรัตนโกสินทร์ ภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์

โดยใช้กระบวนการสืบค้นข้อมูล วิธีการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม กระบวนการทางสังคม

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ ตระหนักถึงความสำคัญของเหตุการณ์ต่างๆ มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ป.๖/๑, ป.๖/๒

ส ๔.๒ ป.๖/๑, ป.๖/๒

ส ๔.๓ ป.๖/๑, ป.๖/๒, ป.๖/๓, ป.๖/๔

รวมทั้งหมด ๘ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส๒๑๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ การสังคายนา การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย การพัฒนาตนและครอบครัว พุทธประวัติ ประวัตินิทานสาวก พุทธสาวิกา บุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ ชาดกในเรื่อง อัมพ-ชาดก ติตติรชาดก ประพฤติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง ในจังหวัดเชียงราย ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย การพัฒนาตนและครอบครัว ความจำเป็นที่ทุกคนต้องเรียนรู้ศาสนาอื่นๆ ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆ ได้เหมาะสมของกลุ่มประชาคมอาเซียน

ศึกษา วิเคราะห์ ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ ค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคมซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ ความเป็นมา หลักการและความสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย บทบาทหน้าที่และความแตกต่างของสถาบันการเงินแต่ละประเภทและธนาคารกลาง การพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน และกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา การพึ่งพาและแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประชาคมอาเซียน

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้น กระบวนการทางสังคม กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ นำไปปฏิบัติในชีวิต พัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว รักษาสิ่งแวดล้อม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ส ๑.๑	ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ม.๑/๗ ม.๑/๘ ม.๑/๙ ม.๑/๑๐
	ม.๑/๑๑
ส ๑.๒	ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕
ส ๓.๑	ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓
ส ๓.๒	ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔

รวมทั้งหมด ๒๓ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส๒๑๑๐๓ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สำรวจ สืบค้น พิสูจน์ภูมิศาสตร์ (ละติจูด และลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลา และเปรียบเทียบเวลาของโลก ลักษณะทางกายภาพ ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคม รวมปัจจัยทางกายภาพ ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย สาเหตุการเกิดภัยพิบัติ ประเด็นทางปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ รวมถึงแนวทางการจัดการภัยพิบัติ การจัดการทางทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

ศึกษา วิเคราะห์ บทบาทหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ เคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น หลักการ เจตนารมณ์โครงสร้างและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันโดยสังเขป บทบาทการถ่วงดุลของอำนาจอธิปไตยจากรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี หรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน ปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองเด็ก กฎหมายการศึกษา กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายลิขสิทธิ์ กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑	ม.๑/๑	ม.๑/๒	ม.๑/๓	
ส ๕.๒	ม.๑/๑	ม.๑/๒	ม.๑/๓	ม.๑/๔
ส ๒.๑	ม.๑/๑	ม.๑/๒	ม.๑/๓	ม.๑/๔
ส ๒.๒	ม.๑/๑	ม.๑/๒	ม.๑/๓	

รวมทั้งหมด ๑๔ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส๒๒๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์พระพุทธศาสนาที่ตนนับถือ เกี่ยวกับการวิเคราะห์พุทธศาสนาที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียน ฝึกปฏิบัติ สร้างความคิดรวบยอดนำภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพปัญหา สภาพแวดล้อมเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้มีความเข้าใจ ตระหนักและเห็นคุณค่าในเรื่องพระพุทธ เกี่ยวกับประวัติและความสำคัญของพุทธศาสนา ชาดก วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และพรรณไม้ในพุทธประวัติ พระธรรมเกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก การบริหารจัดการและการเจริญปัญญา พระสงฆ์ เกี่ยวกับประวัติพุทธสาวกหน้าที่ชาวพุทธ มารยาทชาวพุทธและการปฏิบัติต่อพระสงฆ์ ศาสนพิธี สัมมนาพระพุทธศาสนากับการแก้ไขและการพัฒนา

ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม ปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ แนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการปลูกพืชสมุนไพรในงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนและ แนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค ระบบเศรษฐกิจ แบบต่างๆ ตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศอาเซียน การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศที่ส่งผลต่อคุณภาพสินค้าปริมาณการผลิตและราคาสินค้า

โดยใช้ทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการสืบค้น และนำเสนอข้อมูลกระบวนการกลุ่ม กระบวนการความรู้ความเข้าใจทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะชีวิต และทักษะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

เพื่อเกิดความรู้ความเข้าใจ ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัย รักชาติศาสน์กษัตริย์ รักความเป็นไทย

ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕ ม.๒/๖ ม.๒/๗ ม.๒/๘ ม.๒/๙ ม.๒/๑๐ ม.๒/๑๑

ส ๑.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕

ส ๓.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔

ส ๓.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔

รวมทั้งหมด ๒๔ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส๒๒๑๐๓ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษาการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สำรวจ สืบค้น มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ ลักษณะทางกายภาพ ทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคม รวมถึงปัจจัยทางกายภาพ ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมยุโรปและทวีปแอฟริกา สาเหตุการเกิดภัยพิบัติ การจัดการทางทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ศึกษาวิเคราะห์ การเรียนวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคมและในท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย และความคล้ายคลึงความแตกต่างของวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของประเทศในกลุ่มอาเซียนการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย รู้และเข้าใจพัฒนาการทางการเมืองการปกครองของไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ลักษณะ ประเภท หน้าที่ความสำคัญและการสืบทอดให้คงอยู่สืบไป รวมถึงการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข โดยยึดหลักธรรมการอยู่ร่วมกันตามศาสนา

โดยใช้ทักษะ การคิดวิเคราะห์ กระบวนการสืบค้นและนำเสนอข้อมูลกระบวนการกลุ่ม ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะชีวิตและทักษะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

เพื่อเกิดความรู้ความเข้าใจ ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นทำงาน มีวินัย อยู่อย่างพอเพียง

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑	ม.๒/๑	ม.๒/๒	ม.๒/๓
ส ๕.๒	ม.๒/๑	ม.๒/๒	ม.๒/๓
ส ๒.๑	ม.๒/๑	ม.๒/๒	ม.๒/๓
ส ๒.๒	ม.๒/๑	ม.๒/๒	

รวมทั้งหมด ๑๓ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส๒๓๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศต่างๆ ทั่วโลก ความสำคัญของพระพุทธศาสนา ในฐานะที่ช่วยสร้างสรรค์อารยธรรมและความสงบสุขแก่โลก ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่างๆ การประพาสติดตาม แบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติพุทธสาวก พุทธ ศาสนิกชนตัวอย่าง อธิบายสังฆคุณและข้อ ธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ พุทธศาสนสุภาษิต เรื่องนำรู้จากพระไตรปิฎก ในการพัฒนาตน เพื่อเตรียมความ พร้อมสำหรับการทำงานและการมีครอบครัว การพัฒนาจิตด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ หน้าที่และบทบาท ของสาวกและการปฏิบัติตนต่อสาวกได้ถูกต้อง ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนา ตาม หน้าที่ของศาสนิกชนที่ดี ศาสนพิธี พิธีกรรม ประวัติวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา การแสดงตนเป็นพุทธมาม กะ การเสนอแนวทางในการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ การยอมรับความแตกต่างและวิถีการดำเนินชีวิต ของศาสนิกชนในศาสนาอื่น

กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจของกลุ่มอาเซียน การแก้ไขปัญหาและ พัฒนาท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง กับระบบสหกรณ์ เศรษฐกิจพอเพียงกับ ความสัมพันธ์ระหว่างระบบสหกรณ์ของกลุ่มอาเซียน บทบาทหน้าที่ของเทศบาลตำบลเมืองพานในระบบ เศรษฐกิจ บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลไทยในการส่งเสริมระบบ เศรษฐกิจประเทศในการรวมกลุ่ม อาเซียน นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลที่มีต่อบุคคล กลุ่มคน และประเทศชาติ นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลไทยในกลุ่มอาเซียน ความสำคัญของการ รวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ บทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของกลุ่มอาเซียน ผลกระทบที่เกิดจากภาวะ เงินเฟ้อ เงินฝืด ภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด จากการรวมกลุ่ม อาเซียน

โดยใช้กระบวนการ คิดวิเคราะห์ กระบวนการสืบค้นข้อมูล การปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ กระบวนการสำรวจ สังเกต

เพื่อให้เกิด ความรู้ความเข้าใจ ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน สามารถไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มี คุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก
 ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖ ม.๓/๗ ม.๓/๘ ม.๓/๙ ม.๓/๑๐

ส ๑.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖ ม.๓/๗

ส ๓.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓

ส ๓.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖

รวมทั้งหมด ๒๖ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส๒๓๑๐๓ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษาการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สำรวจ สืบค้น แผนที่เฉพาะเรื่องและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพ ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคม รวมถึงปัจจัยทางกายภาพ ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ สาเหตุการเกิดภัยพิบัติ ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ รวมถึงแนวทางการจัดการภัยพิบัติ การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้

ศึกษา วิเคราะห์ ความแตกต่างของการกระทำผิดระหว่างคดีอาญาและคดีแพ่ง การมีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองผู้อื่นตามหลักสิทธิมนุษยชน การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและการเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งในประเทศ แนวคิดในการลดความขัดแย้ง และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในประเทศและสังคมโลก ระบอบการปกครองแบบต่างๆ ที่ใช้ในยุคปัจจุบัน ระบอบการปกครองของไทยกับประเทศอื่นๆ ที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันในมาตราต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งการมีส่วนร่วม และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทย

โดยใช้กระบวนการ คิดวิเคราะห์ กระบวนการสืบค้นข้อมูล การปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ กระบวนการสำรวจ สังเกต

เพื่อให้เกิด ความรู้ความเข้าใจ ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน สามารถไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑	ม.๓/๑ ม.๓/๒
ส ๕.๒	ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕
ส ๒.๑	ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕
ส ๒.๒	ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔

รวมทั้งหมด ๑๖ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๒๑๑๐๒ ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา สืบค้น วิเคราะห์ สรุป นำเสนอ เรื่องราวความสำคัญของเวลาและช่วงเวลา ความสัมพันธ์และความสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจัยและอนาคตทางประวัติศาสตร์ เทียบศักราชตามระบบต่าง ๆ ได้แก่ จ.ศ. / ม.ศ. / พ.ศ. / ค.ศ. / ร.ศ. ความหมายและความสำคัญของประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน นำวิธีการทางประวัติศาสตร์ใช้ศึกษาเรื่องราวของประวัติศาสตร์ไทยที่มีอยู่ในท้องถิ่นและเหตุการณ์สำคัญในสมัยสุโขทัย อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

โดยกระบวนการสืบค้น กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการแก้ปัญหา วิธีการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการกลุ่ม

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของเวลาและอารยธรรมที่มีอยู่ในท้องถิ่น ภาคภูมิใจในอารยธรรมของท้องถิ่น มีจิตสาธารณะ อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๑ /๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓

ส ๔.๒ ม.๑ / ๑

ส ๔.๓ ม.๑ / ๑

รวมทั้งหมด ๔ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๒๑๑๐๔ ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์ ความหมาย ความสำคัญของประวัติศาสตร์ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์สืบค้นเรื่องราวประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์และสมัยประวัติศาสตร์ไทย เกี่ยวกับรัฐโบราณในดินแดนไทย เช่น ฟูนัน ศรีวิชัย ตามพรลิงค์ ทวารวดี รัฐไทยในดินแดนไทย ช่วงก่อนพุทธศตวรรษที่ ๑๘ เช่น ละโว้ หริภุญชัย นครศรีธรรมราช ล้านนา และพัฒนาการของรัฐไทยในสมัยสุโขทัยในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทั้งปัจจัยภายในและภายนอก พัฒนาการด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย ผลงานบุคคลสำคัญ อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาสมัยสุโขทัยที่มีต่อสังคมไทยในปัจจุบัน

โดยใช้ทักษะการสังเกต การสำรวจ การคำนวณ การเปรียบเทียบ การวิเคราะห์ การตีความ การแยกแยะ การให้เหตุผล การรวบรวมหลักฐาน การตรวจสอบข้อเท็จจริง การวิพากษ์ข้อมูล การสังเคราะห์ และการนำเสนอด้วยวิธีการต่าง ๆ

เพื่อให้เข้าใจเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ว่าเรื่องใดเกิดขึ้นเมื่อไร เข้าใจและเห็นความสำคัญของประวัติศาสตร์ในการดำเนินชีวิต สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ สืบค้นความเป็นมาของชาติไทย เห็นแบบอย่างการกระทำความดีของบรรพบุรุษไทยที่ได้ปกป้องชาติด้วยความเสียสละ เกิดความรัก ความภาคภูมิใจในชาติไทย วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาไทย

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๑/๑ ,ม.๑/๒

ส ๔.๒ ม.๑/๒

ส ๔.๓ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓

รวมทั้งหมด ๖ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๒๒๑๐๒ ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ อภิปราย สรุป นำเสนอเกี่ยวกับการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ในลักษณะต่าง ๆ เช่น การศึกษาภูมิหลังของผู้ทำ หรือ ผู้เกี่ยวข้อง สาเหตุ ช่วงระยะเวลา วิเคราะห์ที่ความแตกต่างระหว่างความจริง กับ ข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นสมัยอยุธยา การแยกแยะระหว่างข้อมูลกับความคิดเห็น รวมทั้งความจริง กับ ข้อเท็จจริงจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในสมัยอยุธยา และ ธนบุรี อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ของภูมิภาคเอเชีย สามารถระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย

โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการแก้ปัญหา วิธีการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสืบค้น

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถประเมินความน่าเชื่อถือ ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ภาคภูมิใจในอารยธรรมเอเชีย มีความรักสามัคคี รักถิ่นฐาน

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓

ส ๔.๒ ม.๒/๑, ม.๒/๒

รวมทั้งหมด ๕ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๒๒๑๐๔ ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา อภิปราย วิเคราะห์ สรุป นำเสนอ การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา และ ธนบุรี ในด้าน การเมือง การปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑ และการกู้เอกราช การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ การกู้เอกราช และการสถาปนาอาณาจักรธนบุรี วีรกรรมของบรรพบุรุษไทย ผลงานของบุคคลสำคัญของไทย ที่มีส่วนสร้างชาติ เช่น สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ พระสุริโยทัย พระนเรศวรมหาราช พระนารายณ์มหาราช สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

โดยใช้ทักษะการสังเกต การสำรวจ การคำนวณ การเปรียบเทียบ การวิเคราะห์ การตีความ การแยกแยะ การให้เหตุผล การรวบรวมหลักฐาน การตรวจสอบข้อเท็จจริง การวิพากษ์ข้อมูล การสังเคราะห์ และการนำเสนอด้วยวิธีการต่าง ๆ

เพื่อให้เข้าใจเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ว่าเรื่องใดเกิดขึ้นเมื่อไร เข้าใจและเห็นความสำคัญของประวัติศาสตร์ในการดำเนินชีวิต สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ สืบค้นความเป็นมาของชาติไทย เห็นแบบอย่างการกระทำความดีของบรรพบุรุษไทยที่ได้ปกป้องชาติด้วยความเสียสละ เกิดความรักภาคภูมิใจในชาติไทย ต่อบุคคลสำคัญ ที่ช่วยในการสร้างชาติ ชื่นชมต่อผลงานของบรรพบุรุษ รักสามัคคี หวงแหนชาติไทย

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒ /๑, ม.๒/๒

ส ๔.๓ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓

รวมทั้งหมด ๕ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๒๓๑๐๒ ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ อภิปราย สืบค้น สรุป นำเสนอ เรื่องราว เหตุการณ์ สำคัญทางประวัติศาสตร์ ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการ ทางประวัติศาสตร์ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ในการศึกษา

เรื่องราวต่างๆ ที่น่าสนใจ มาใช้ศึกษาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับ ตนเอง ครอบครัว ท้องถิ่น วิเคราะห์ เหตุการณ์สำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ของภูมิภาคต่างๆ ของโลก วิเคราะห์ผลของการเปลี่ยนแปลง ที่นำไปสู่ความร่วมมือ และความขัดแย้ง ในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ ตลอดจนความร่วมมือ และความพยายามในการขจัดปัญหาความ

ขัดแย้ง เช่น สงครามโลกครั้งที่ ๑ ครั้งที่ ๒ สงครามเย็น องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศ

โดยใช้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการคิดสังเคราะห์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสืบค้น กระบวนการแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องราวของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในโลก มีความสามัคคี รักท้องถิ่น และ ประเทศชาติ อยู่ในสังคมได้

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑, ม.๓/๒, ม.๓/๓

ส ๔.๒ ม.๓/๑, ม.๓/๒

รวมทั้งหมด ๕ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๒๓๑๐๔ ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ อภิปราย สรุป นำเสนอ การสถาปนากรุงเทพมหานคร เป็นราชธานีของไทย และ การพัฒนาของไทย สมัยรัตนโกสินทร์ด้านต่าง ๆ ปัจจัยที่ส่งผล ต่อความมั่นคง และ ความเจริญรุ่งเรือง ของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในราชวงศ์จักรี ในการสร้างความเจริญ และ ความมั่นคงของชาติ ด้านภูมิปัญญา วัฒนธรรมไทย และ อิทธิพล

ต่อการพัฒนาชาติ สมัยประชาธิปไตย ด้านการเมือง การปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ ตามช่วงสมัย เหตุการณ์สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ ที่มีผลต่อการพัฒนาชาติไทย ในสมัยรัช การที่ ๔ และ ๕ สงครามโลกครั้งที่ ๑ และ ๒ วิเคราะห์สาเหตุและผลของเหตุการณ์ต่าง ๆ

โดยใช้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสังเคราะห์ กระบวนการ สร้างความตระหนัก กระบวนการกลุ่ม การเปรียบเทียบ การสำรวจ การให้เหตุผล การรวบรวม หลักฐาน การตรวจสอบข้อเท็จจริง และการนำเสนอด้วยวิธีการต่างๆ

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสมัยรัตนโกสินทร์ จนถึงปัจจุบัน ภาคภูมิใจในบรรพบุรุษ มีความสามัคคี รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ภูมิใจในภูมิปัญญา วัฒนธรรมไทย อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑, ม.๓/๒

ส ๔.๒ ม.๓/๒

ส ๔.๓ ม.๓/๑, ม.๓/๒, ม.๓/๓

รวมทั้งหมด ๖ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาและวางแผนการประเมิน

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส ๑๑๑๐๑

ชื่อรายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

สัดส่วนคะแนน ระหว่างปี : ปลายปี = ๗๐ : ๓๐

ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระสำคัญ	ภาระงาน/ชิ้นงาน รวบยอด	เวลา (ชม.)	คะแนน
๑	พระพุทธ ศาสนา	ส ๑.๑ ป.๑/๑	๑.การศึกษาเกี่ยวกับพุทธประวัติ ศึกษาเกี่ยวกับประวัติของพระพุทธเจ้า ตั้งแต่ประสูติจนถึงปรินิพาน เพื่อให้ทราบถึงต้นกำเนิดและความเป็นมาของพระพุทธศาสนา ๒.การศึกษาประวัติศาสดาของศาสนาต่างๆ จะช่วยให้เข้าใจความเป็นมาของศาสนาต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น	๑.การศึกษาเกี่ยวกับพุทธประวัติ ศึกษาเกี่ยวกับประวัติของพระพุทธเจ้า ตั้งแต่ประสูติจนถึงปรินิพาน เพื่อให้ทราบถึงต้นกำเนิดและความเป็นมาของพระพุทธศาสนา ๒.การศึกษาประวัติศาสดาของศาสนาต่างๆ จะช่วยให้เข้าใจความเป็นมาของศาสนาต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น	- เพิ่มสะสมงาน	๒	๔
๒	แบบอย่างที่ดี	ส ๑.๑ ป.๑/๒	๑.ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างจะทำให้ได้หลักธรรมและข้อคิดที่สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องเพื่อให้เกิดความสุขทั้งต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติ	๑.ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างจะทำให้ได้หลักธรรมและข้อคิดที่สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องเพื่อให้เกิด	- เพิ่มสะสมงาน	๓	๔

ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระสำคัญ	ภาระงาน/ชิ้นงาน รวบยอด	เวลา (ชม.)	คะแนน
				ความสุขทั้งต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ			
๓	หลักธรรมนำ ความสุข	ส ๑.๑ป.๑/๓ ป.๑/๔	การปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนของ ศาสนาจะส่งผลให้เกิดความสุข ความเจริญ ในชีวิต และทำให้ตนเอง ครอบครัว และ สังคมมีความสุข	การปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนของ ศาสนาจะส่งผลให้เกิดความสุข ความ เจริญในชีวิต และทำให้ตนเอง ครอบครัว และสังคมมีความสุข	- เพิ่มสะสมงาน	๓	๔
๔	ชาวพุทธที่ดี	ส ๑.๒ ป.๑/๑ ป.๑/๒ ป.๑/๓	๑. พุทธศาสนิกชนที่ดีนอกจากการนา หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปเป็นแนว ทางปฏิบัติในการดำเนินชีวิตเราควรที่จะ บำรุงพระพุทธศาสนาให้คงอยู่และ เจริญรุ่งเรืองต่อไปโดยการบำเพ็ญประโยชน์ ต่อวัดและศาสนสถานและแสดงตนเป็นพุทธ มามกะ ๒. ศาสนิกชนของแต่ละศาสนามีหน้าที่บา บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนาที่ตนนับถือ	๑. พุทธศาสนิกชนที่ดีนอกจากการนา หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปเป็นแนว ทางปฏิบัติในการดำเนินชีวิตเราควรที่ จะบำรุงพระพุทธศาสนาให้คงอยู่และ เจริญรุ่งเรืองต่อไปโดยการบำเพ็ญ ประโยชน์ ต่อวัดและศาสนสถานและ แสดงตนเป็นพุทธมามกะ ๒. ศาสนิกชนของแต่ละศาสนามีหน้าที่ บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนาที่ตนนับถือ	- เพิ่มสะสมงาน	๓	๔
๕	ความสัมพันธ์ ของสมาชิก	ส ๒.๑ ป.๑/๑	๑ การอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้น สมาชิกในสังคมต้องปฏิบัติตนเป็นคนดีโดย	๑ การอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้น สมาชิกในสังคมต้องปฏิบัติตนเป็นคนดี	- เพิ่มสะสมงาน	๒	๒

ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระสำคัญ	ภาระงาน/ชิ้นงาน รวบยอด	เวลา (ชม.)	คะแนน
	ในครอบครัว และโรงเรียน	ป.๑/๒	เริ่มตั้งแต่การปฏิบัติตนเป็นคนดีของ ครอบครัวและโรงเรียนในวัยเด็ก ซึ่งเป็น พื้นฐานในการใช้ชีวิตต่อไปในอนาคต ๒. คนทุกคนมีความสามารถในแต่ละด้าน แตกต่างกันไปการใช้ความสามารถที่ตนเองมีอยู่ เพื่อกระทำความดีจะส่งผลให้ตนเองเป็นผู้มี จิตใจที่ดีเป็นที่ชื่นชมจากผู้อื่นและอยู่ร่วมกัน กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	โดยเริ่มตั้งแต่การปฏิบัติตนเป็นคนดีของ ครอบครัวและโรงเรียนในวัยเด็ก ซึ่งเป็น พื้นฐานในการใช้ชีวิตต่อไปในอนาคต ๒. คนทุกคนมีความสามารถในแต่ละ ด้านแตกต่างกันไปการใช้ความสามารถที่ ตนเองมีอยู่เพื่อกระทำความดีจะส่งผลให้ ตนเองเป็นผู้มีจิตใจที่ดีเป็นที่ชื่นชมจาก ผู้อื่นและอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข			
๖	สมาชิกที่ดี ในครอบครัว และโรงเรียน	ส ๒.๒ ป.๑/๑	๑.ครอบครัว โรงเรียนประกอบด้วยสมาชิกที่ ดำรงชีวิตและประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันซึ่งแต่ละคนจะมีบทบาทและหน้าที่ และสิทธิแตกต่างกันไปการปฏิบัติตนตาม บทบาทหน้าที่และสิทธิตนเองได้รับอย่าง เหมาะสมจะทำให้ทุกคนอยู่ร่วมกันใน ครอบครัวและโรงเรียนได้อย่างมีความสุข	๑.ครอบครัว โรงเรียนประกอบด้วย สมาชิกที่ดำรงชีวิตและประกอบกิจกรรม ต่าง ๆร่วมกันซึ่งแต่ละคนจะมีบทบาท และหน้าที่และสิทธิแตกต่างกันไปการ ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่และสิทธิ ตนเองได้รับอย่างเหมาะสมจะทำให้ทุก คนอยู่ร่วมกันในครอบครัวและโรงเรียน ได้อย่างมีความสุข	- แฟ้มสะสมงาน	๓	๒

ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระสำคัญ	ภาระงาน/ชิ้นงาน รวบยอด	เวลา (ชม.)	คะแนน
๗	การทำควา มดี	ส ๒.๑ ป.๑/๒	๑.คนทุกคนมีความสามารถในแต่ละด้าน แตกต่างกันไปการใช้ความสามารถที่ตนมีอยู่ เพื่อกระทำความดีจะส่งผลให้ตนเองเป็นผู้มี จิตใจที่ดีเป็นที่ชื่นชมจากผู้อื่นและอยู่ร่วมกัน กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	๑.คนทุกคนมีความสามารถในแต่ละด้าน แตกต่างกันไปการใช้ความสามารถที่ตน มีอยู่เพื่อกระทำความดีจะส่งผลให้ตนเอง เป็นผู้มีจิตใจที่ดีเป็นที่ชื่นชมจากผู้อื่น และอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	- เพิ่มสะสมงาน	๒	๓
๘	ประชาธิปไตย ใน ครอบครัว และโรงเรียน	ส ๒.๒ ป.๑/๓	๑.การปฏิบัติกิจกรรมในครอบครัวและ โรงเรียนโดยใช้กระบวนการประชาธิปไตย เป็นการปลูกฝังและวางพื้นฐานการใช้ชีวิต ตามกฎระเบียบของสังคมเพื่อให้อยู่ร่วมกัน ด้วยความสงบสุข	๑.การปฏิบัติกิจกรรมในครอบครัวและ โรงเรียนโดยใช้กระบวนการ ประชาธิปไตยเป็นการปลูกฝังและวาง พื้นฐานการใช้ชีวิตตามกฎระเบียบของ สังคมเพื่อให้อยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	- เพิ่มสะสมงาน	๓	๕
๙	สินค้าและ บริการใน ชีวิตประจา วัน	ส ๓.๑ ป.๑/๑ ป.๑/๓	๑.ในการดำรงชีวิตประจำวัน เราต้องใช้ สินค้าและใช้บริการซึ่งเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตการรู้จักใช้ สินค้าและบริการอย่างรู้คุณค่าจะทำให้ได้ใช้ ประโยชน์ในการใช้มากที่สุด ๒.ทรัพยากรเป็นสิ่งที่มนุษย์นำมาใช้ ประโยชน์เพื่อการดำรงชีวิตประจำวัน ทรัพยากรบางชนิดที่ใช้แล้วหมดไปเราจึงควร	๑.ในการดำรงชีวิตประจำวัน เราต้องใช้ สินค้าและใช้บริการซึ่งเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตการ รู้จักใช้สินค้าและบริการอย่างรู้คุณค่าจะ ทำให้ได้ใช้ประโยชน์ในการใช้มากที่สุด ๒.ทรัพยากรเป็นสิ่งที่มนุษย์นำมาใช้ ประโยชน์เพื่อการดำรงชีวิตประจำวัน ทรัพยากรบางชนิดที่ใช้แล้วหมดไปเรา	- เพิ่มสะสมงาน	๓	๒

ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระสำคัญ	ภาระงาน/ชิ้นงาน รวบยอด	เวลา (ชม.)	คะแนน
			ใช้อย่างประหยัดและให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ที่สุดเพื่อให้มีทรัพยากรไว้ใช้ต่อไปในอนาคต	จึงควรใช้อย่างประหยัดและให้เกิด ประโยชน์คุ้มค่าที่สุดเพื่อให้มีทรัพยากร ไว้ใช้ต่อไปในอนาคต			
๑๐	จ่ายเป็นออม ได้ไม่ขัดสน	ส ๓.๑ป.๑/๒	๑. เงินมีความสำคัญในการใช้จ่ายเพื่อการ ดำรงชีวิตการใช้เงินอย่างเหมาะสมกับ รายได้จะทำให้มีเงินเหลือเก็บไว้ใช้ในยามจา เป็น ๒. การรู้จักเก็บออมเงินโดยการวางแผนการ ใช้จ่ายและสะสมเงินที่เหลือใช้อยู่เสมอจะทา ให้ตนเองและครอบครัวมีความมั่นคงมีเงินไว้ ใช้จ่ายในอนาคต	๑. เงินมีความสำคัญในการใช้จ่ายเพื่อ การดำรงชีวิตการใช้เงินอย่างเหมาะสม กับรายได้จะทำให้มีเงินเหลือเก็บไว้ใช้ใน ยามจาเป็น ๒. การรู้จักเก็บออมเงินโดยการวางแผนการ ใช้จ่ายและสะสมเงินที่เหลือใช้อยู่ เสมอจะทาให้ตนเองและครอบครัวมีความ มั่นคงมีเงินไว้ใช้จ่ายในอนาคต	- เพิ่มสะสมงาน	๓	๕
๑๑	ทางานดีมี ความสุข	ส ๓.๒ป.๑/๑	๑. การทางานมีทั้งประเภทที่ไม่ก่อให้เกิด รายได้และประเภทที่ก่อให้เกิดรายได้โดย การได้รับเงินเป็นการตอบแทนจากการทา งานซึ่งการทางานที่สุจริตและไม่ก่อโทษหรือ ผลกระทบต่อผู้อื่นจะทาให้เกิดความ เจริญก้าวหน้าทั้งต่อตนเองครอบครัวและ สังคม	๑. การทางานมีทั้งประเภทที่ไม่ก่อให้เกิด รายได้และประเภทที่ก่อให้เกิดรายได้ โดยการได้รับเงินเป็นการตอบแทนจาก การทางานซึ่งการทางานที่สุจริตและไม่ ก่อโทษหรือผลกระทบต่อผู้อื่นจะทาให้ เกิดความเจริญก้าวหน้าทั้งต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม	- เพิ่มสะสมงาน	๓	๒

ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระสำคัญ	ภาระงาน/ชิ้นงาน รวบยอด	เวลา (ชม.)	คะแนน
๑๒	สิ่งต่างๆ รอบตัว	ส ๕.๑ ป.๑/๑ ส ๕.๒ ป.๑/๑	๑.สิ่งต่างๆรอบตัวเราเรียกว่าสิ่งแวดล้อม ๒.สิ่งแวดล้อมจากแวกได้เป็น ๒ ประเภท ใหญ่ๆคือสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตาม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ๓.สิ่งแวดล้อมต่าง ๆมี ความสัมพันธ์ระหว่าง กันตัวเราความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและ ต้องพึ่งพาอาศัยสิ่งแวดล้อมตลอดเวลา	๑.สิ่งต่างๆรอบตัวเราเรียกว่าสิ่งแวดล้อม ๒.สิ่งแวดล้อมจากแวกได้เป็น ๒ ประเภท ใหญ่ๆคือสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตาม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้าง ขึ้น ๓.สิ่งแวดล้อมต่าง ๆมี ความสัมพันธ์ ระหว่างกันตัวเราความสัมพันธ์กับ สิ่งแวดล้อมและต้องพึ่งพาอาศัย สิ่งแวดล้อมตลอดเวลา	- เพิ่มสะสมงาน	๒	๕
๑๓	ตาแห่ง ระยะ ทิศ และแผนผัง	ส ๕.๑ ป.๑/๒ ป.๑/๓	๑.สิ่งต่าง ๆมีตาแห่งที่เป็นสมบัติติดตัวถ้า เป็นสิ่งมีชีวิต เรียกว่าที่อยู่ ถ้าเป็น สิ่งไม่มีชีวิตเรียกว่าที่ตั้ง ๒.สิ่งต่าง ๆมีระยะกับสิ่งอื่น ๆ เสมอเช่น บ้านกับโรงเรียนมีระยะทาง ๒ กิโลเมตร ระยะใกล้หรือไกล มีความสัมพันธ์กับการ เกิดเช้าหรือเร็วการมีหรือไม่มีการได้รับ หรือไม่ได้รับ	๑.สิ่งต่าง ๆมีตาแห่งที่เป็นสมบัติติดตัว ถ้าเป็นสิ่งมีชีวิต เรียกว่าที่อยู่ ถ้าเป็น สิ่งไม่มีชีวิตเรียกว่าที่ตั้ง ๒.สิ่งต่าง ๆมีระยะกับสิ่งอื่น ๆ เสมอเช่น บ้านกับโรงเรียนมีระยะทาง ๒ กิโลเมตร ระยะใกล้หรือไกล มีความสัมพันธ์กับ การเกิดเช้าหรือเร็วการมีหรือไม่มีการ ได้รับหรือไม่ได้รับ	- เพิ่มสะสมงาน	๔	๗

ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระสำคัญ	ภาระงาน/ชิ้นงาน รวบยอด	เวลา (ชม.)	คะแนน
			๓.สิ่งต่าง ๆ มีทิศเป็นสมบัติติดตัว ทิศหลักที่ ใช้เป็นสากล กำหนดตามดวงอาทิตย์ ได้แก่ ทิศตะวันออก ทิศตะวันตก ทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศมีความสำคัญต่อการเดินทางและการกา หนดเป้าหมาย	๓.สิ่งต่าง ๆ มีทิศเป็นสมบัติติดตัว ทิศ หลักที่ใช้เป็นสากล กำหนดตามดวง อาทิตย์ ได้แก่ ทิศตะวันออก ทิศตะวันตก ทิศเหนือ ทิศใต้ทิศมีความสำคัญต่อการ เดินทางและการกำหนดเป้าหมาย			
๑๔	สิ่งแวดล้อม กับการ เปลี่ยนแปลง	ส ๕.๑ ป.๑/๔ ส ๕.๒ ป.๑/๒ ป.๑/๓	๑.แผนผัง สามารถแสดงห้องเรียนทั้งห้องให้ เป็นกระดาษแผ่นเดียวได้ ๒.แผนผัง บอกให้ทราบว่า มีสิ่งใดบ้าง รวมทั้งตำแหน่งระยะและทิศของสิ่งต่าง ๆ ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร ๓.ภูมิประเทศ ดิน แหล่งน้ำ สัตว์ป่าและ ภูมิอากาศ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ สิ่งเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิต ของมนุษย์ ๔.ภูมิประเทศและภูมิอากาศ เป็น สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่สัมพันธ์กับ มนุษย์ตลอดเวลา ๕.ภูมิประเทศเป็นลักษณะธรรมชาติของ แผ่นดินที่มนุษย์เกี่ยวข้องและใช้ประโยชน์ มากที่สุด	๑.แผนผัง สามารถแสดงห้องเรียนทั้งห้อง ให้เป็นกระดาษแผ่นเดียวได้ ๒.แผนผัง บอกให้ทราบว่า มีสิ่งใดบ้าง รวมทั้งตำแหน่งระยะและทิศของสิ่งต่าง ๆ ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร ๓.ภูมิประเทศ ดิน แหล่งน้ำ สัตว์ป่าและ ภูมิอากาศ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตาม ธรรมชาติสิ่งเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับการ ดำเนินชีวิตของมนุษย์ ๔.ภูมิประเทศและภูมิอากาศ เป็น สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่สัมพันธ์กับ มนุษย์ตลอดเวลา ๕.ภูมิประเทศเป็นลักษณะธรรมชาติของ แผ่นดินที่มนุษย์เกี่ยวข้องและใช้ ประโยชน์มากที่สุด	- เพิ่มสะสมงาน	๔	๔

ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระสำคัญ	ภาระงาน/ชิ้นงาน รวบยอด	เวลา (ชม.)	คะแนน
			<p>๖. ภูมิอากาศเป็นลักษณะของธรรมชาติของ สิ่งที่อยู่บนท้องฟ้าจะมีสภาพแตกต่างกันไป ตามฤดูกาล</p> <p>๗. สิ่งต่าง ๆ เป็นสิ่งแวดล้อมล้วนมี ความสัมพันธ์ระหว่างกัน สิ่งต่าง ๆ ใน ธรรมชาติมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา</p> <p>๘. การเข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบตัวเรา ทำให้เรา จัดระเบียบสิ่งแวดล้อมทั้งที่บ้านและ โรงเรียนให้น่าอยู่</p> <p>๙. เราสามารถมีส่วนร่วมในการจัด สิ่งแวดล้อมที่บ้านและชั้นเรียนเพื่อให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีได้โดยเริ่มจากเรื่อง ง่ายๆ ใกล้ๆ ตัว</p>	<p>๖. ภูมิอากาศเป็นลักษณะของธรรมชาติ ของสิ่งที่อยู่บนท้องฟ้าจะมีสภาพ แตกต่างกันไปตามฤดูกาล</p> <p>๗. สิ่งต่าง ๆ เป็นสิ่งแวดล้อมล้วนมี ความสัมพันธ์ระหว่างกัน สิ่งต่าง ๆ ใน ธรรมชาติมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา</p> <p>๘. การเข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบตัวเรา ทา ให้เราจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมทั้งที่บ้าน และโรงเรียนให้น่าอยู่</p> <p>๙. เราสามารถมีส่วนร่วมในการจัด สิ่งแวดล้อมที่บ้านและชั้นเรียนเพื่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีได้โดยเริ่ม จากเรื่องง่ายๆ ใกล้ๆ ตัว</p>			
รวมทั้งรายวิชา						๔๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส ๑๒๑๐๑

ชื่อรายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

สัดส่วนคะแนน ระหว่างปี : ปลายปี = ๗๐ : ๓๐

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
หน่วยที่ ๑ ความสำคัญของ พระพุทธศาสนาและพุทธ ประวัติ	มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติความสำคัญ ศาสตหลักธรรมของพระพุทธ ศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและ ศาสนาอื่นมีศรัทธาที่ต้องยึดมั่นและ ปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุข	ส ๑.๑ ป.๒/๑ บอกความสำคัญของ พระพุทธศาสนาหรือ ศาสนาที่ตนนับถือ ส ๑.๑ ป.๒/๒ สรุปพุทธประวัติตั้งแต่ ประสูติจนถึงการออกผนวช หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือ ตามที่ กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> • พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของ ชาติไทย • สรุปพุทธประวัติ (ประสูติ) <ol style="list-style-type: none"> ๑. เหตุการณ์หลังประสูติ ๒. แรกนาขวัญ ๓. การศึกษา ๔. การอภิเษกสมรส ๕. เหวทูต๔ ๖. การออกผนวช 	๒	๓
หน่วยที่ ๒ พุทธสาวก ชาดก และ พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง	มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติความสำคัญ ศาสตหลักธรรมของพระพุทธ	ส ๑.๑ ป.๒/๓ ชื่นชมและบอกแบบอย่าง การดำเนินชีวิตและข้อคิดจาก	<ol style="list-style-type: none"> ๑. พุทธสาวก <ul style="list-style-type: none"> - สามเณรราहुล ๒. ชาดก <ol style="list-style-type: none"> ๑) วรรณชาดก 	๒	๓

	ศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่นมีศรัทธาที่ต้องยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	ประวัติสาวกขาดเรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	๒) วานรินทชาดก ๓. ศาสนิกชนตัวอย่าง ๑) สมเด็จพระญาณสังวร (สุกเกื้อถือน) ๒) สมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราช (เจริญสุวฑฒโน)		
หน่วยที่ ๓ หลักธรรมทาง พระพุทธศาสนา	มาตรฐาน ส ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติความสำคัญศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่นมีศรัทธาที่ต้องยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	ส ๑.๑ ป.๒/๔ บอกความหมายความสำคัญและเคารพพระรัตนตรัยปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท๓ในพระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่ ส ๑.๑ ป.๒/๕ ชื่นชมการทำความดีของตนเองบุคคลในครอบครัวและโรงเรียนตามหลักศาสนาที่กำหนด	๑. พระรัตนตรัย - ศรัทธา ๒. โอวาท๓ ๑) ไม่ทำชั่ว - เบญจศีล ๒) ทำความดี (๑) เบญจธรรม (๒) หิริ-โอตตปปะ (๓) สังคหัตถุ๔ (๔) ฆราราธรรม๔ (๕) กัตถัญญกตเวที่ต่อครูอาจารย์และโรงเรียน (๖) มงคล๓๘ (กัตถัญญและสังเคราะห์ญาติพี่น้อง) ๓) ทำจิตใจให้บริสุทธิ์ผ่องใส (การบริหารจิตและการเจริญปัญญา)	๒	๓

			<p>๓. พุทธศาสนสุภาคีต</p> <p>๑) นิमितต์สารูปานังกตถญญ กตเวทิตา (ความกตัญญูกตเวทีเป็นเครื่องหมาย ของคนดี)</p> <p>๒) พรหมมาติมาตาปิโตร (มารดา บิดาเป็นพรหมของบุตร)</p> <p>• ตัวอย่างการทำความดีของตนเอง และบุคคลใน ครอบครัวและในโรงเรียน (ตาม สาระในข้อ๔)</p>		
หน่วยที่ ๔ มารยาทชาวพุทธ	มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจตระหนัก และปฏิบัติตน เป็นศาสนิกชนที่ดีและธำรงรักษา พระพุทธานุศาสนหรือศาสนาที่ตนนับ ถือ	ส ๑.๒ ป.๒/๑ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อ สาวกของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	<p>• การฝึกปฏิบัติมารยาทชาวพุทธ</p> <p>๑) การประนมมือ</p> <p>๒) การไหว้</p> <p>๓) การกราบ</p> <p>๔) การนั่ง</p> <p>๕) การยืน</p> <p>๖) การเดิน</p>	๒	๓
หน่วยที่ ๕ การบริหารจิตและเจริญ ปัญญา	มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติความสำคัญ ศาสตหลักธรรมของพระพุท ศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและ ศาสนาอันมีศรัทธาที่ถูกต้องยึดมั่นและ	ส ๑.๑ ป.๒/๖ เห็นคุณค่าและสวดมนต์แผ่ มตตามีสติที่เป็นพื้นฐานของ สมาธิในพระพุทธานุศาสนหรือ การพัฒนาคิจตามแนวทาง	<p>๑. ฝึกสวดมนต์ไหว้พระและแผ่ มตดา</p> <p>๒. รู้ความหมายและประโยชน์ของ สติและสมาธิ</p> <p>๓. ฝึกสมาธิเบื้องต้น</p>	๒	๓

	ปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุข	ของศาสนาที่ตนนับถือตามที่ กำหนด	๔. ฝึกสติเบื้องต้นด้วยกิจกรรมการ เคลื่อนไหว อย่างมีสติ ๕. ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถามและการเขียน		
หน่วยที่ ๖ วันสำคัญทาง พระพุทธศาสนาและศา สนพิธี	มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจตระหนัก และปฏิบัติตน เป็นศาสนิกชนที่ดีและธำรงรักษา พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับ ถือ	ส ๑.๒ ป.๒/๒ ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมและวันสำคัญทาง ศาสนาตามที่กำหนดได้ ถูกต้อง	๑. การเข้าร่วมกิจกรรมและพิธีกรรม ที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา ๒. ระเบียบพิธีการบูชาพระรัตนตรัย ๓. การทำบุญตักบาตร	๒	๓
หน่วยที่ ๗ ศาสนาต่างๆในประเทศ ไทย	มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติความสำคัญ ศาสนาหลักธรรมของพระพุทธ ศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและ ศาสนาอื่นมีศรัทธาที่ต้องยึดมั่นและ ปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุข	ส ๑.๑ป.๒/๗ บอกชื่อศาสนา ศาสดา และ ความสำคัญของคัมภีร์ของ ศาสนาที่ตนนับถือและศาสนา อื่นๆ	ชื่อศาสนา ศาสดา และคัมภีร์ของ ศาสนาต่างๆ ๑. พระพุทธศาสนา - ศาสดา: พระพุทธเจ้า - คัมภีร์: พระไตรปิฎก ๒. ศาสนาอิสลาม - ศาสดา: มุฮัมมัด - คัมภีร์: อัลกุรอาน ๓. คริสต์ศาสนา - ศาสดา: พระเยซูคริสต์	๒	๓

			- คัมภีร์: ไบเบิล ๔. ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู - ศาสดา: ไม่มีศาสดา - คัมภีร์: พระเวทพราหมณะ อุปนิษัท อารัณยกะ		
--	--	--	---	--	--

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
หน่วยที่ ๑ การปฏิบัติตาม ข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบ หน้าที่ ใน ชีวิตประจำวัน	มาตรฐานส๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของ การเป็นพลเมืองดีมีค่านิยมที่ดีงามและ ดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรม ไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข	ส ๒.๑ ป.๒/๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กติกากฎระเบียบและหน้าที่ที่ ต้องปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	ข้อตกลงกติกากฎระเบียบหน้าที่ที่ต้อง ปฏิบัติในครอบครัวโรงเรียนสถานที่ สาธารณะเช่น โรงภาพยนตร์ โบราณสถาน	๑	๒
หน่วยที่ ๒ มารยาทไทย	มาตรฐานส๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของ การเป็นพลเมืองดีมีค่านิยมที่ดีงามและ ดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรม	ส ๒.๑ ป.๒/๒ ปฏิบัติตามมารยาทไทย	มารยาทไทยเช่นการแสดงความ เคารพการยืน การเดินการนั่งการนอน การทักทาย การรับประทาน	๒	๓

	ทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข				
หน่วยที่ ๓ การอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างสันติสุข	มาตรฐานส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของ การเป็นพลเมืองดีมีค่านิยมที่ดีงามและ ธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรม ทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข	ส ๒.๑ ป.๒/๓ แสดงพฤติกรรมในการ ยอมรับความคิดความเชื่อ และการปฏิบัติของบุคคลอื่น ที่แตกต่างกันโดยปราศจาก อคติ ส ๒.๑ ป.๒/๔ เคารพในสิทธิของตนเอง และผู้อื่น	การยอมรับความแตกต่างของคนใน สังคมในเรื่อง ความคิดความเชื่อ ความสามารถและการปฏิบัติตนของ บุคคลอื่นที่แตกต่างกันเช่น ๑. บุคคลย่อมมีความคิดที่มีเหตุผล ๒. การปฏิบัติตาม พิธีกรรมตามความเชื่อของบุคคล ๓. บุคคลย่อมมีความ สามารถแตกต่างกัน ๔. ไม่พูดหรือแสดงอาการดูถูก รังเกียจผู้อื่นในเรื่องของรูปร่าง หน้าตาสีผิวที่แตกต่างกัน สิทธิส่วนบุคคลเช่น ๑. สิทธิแสดงความคิดเห็น ๒. สิทธิเสรีภาพในร่างกาย ๓. สิทธิในทรัพย์สิน	๑	๒
หน่วยที่ ๔ ความสัมพันธ์ของ ตนเองและครอบครัวใน	มาตรฐานส๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครอง ในสังคมปัจจุบันยึดมั่นศรัทธาและ	ส ๒.๒ ป.๒/๑ ๑. อธิบายความ	ความสัมพันธ์ของตนเองและสมาชิก ครอบครัว กับชุมชนเช่นการ ช่วยเหลือกิจกรรมของ	๑	๒

ฐานะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน	อ้างรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	สัมพันธ์ของตนเองและสมาชิกในครอบครัวในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน	ชุมชน		
หน่วยที่ ๕ บทบาทและอำนาจในการตัดสินใจในโรงเรียนและชุมชน	มาตรฐานส๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบันยึดมั่นศรัทธาและอ้างรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	ส ๒.๒ ป.๒/๒ ระบุผู้มีบทบาทอำนาจในการตัดสินใจในโรงเรียนและชุมชน	ผู้มีบทบาทอำนาจในการตัดสินใจในโรงเรียน และชุมชนเช่นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นำท้องถิ่น กำนันผู้ใหญ่บ้าน	๑	๒

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
หน่วยที่ ๑ สินค้าและบริการในชีวิตประจำวัน	มาตรฐานส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ	ส ๓.๑ ป.๒/๑ ระบุทรัพยากรที่นำมาผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	๑. ทรัพยากรที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในครอบครัวและโรงเรียนเช่นดินสอและกระดาษที่ผลิตจากไม้รวมทั้งเครื่องจักรและแรงงานการผลิต ๒. ผลของการใช้ทรัพยากรในการผลิตที่หลากหลายที่มีต่อราคาคุณค่าและ	๓	๓

			ประโยชน์ของสินค้าและบริการรวมทั้ง สิ่งแวดล้อม		
หน่วยที่ ๒ รายได้ รายจ่ายและ การออม	มาตรฐานส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการ ทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมี ประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจ หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อ การดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ	ส ๓.๑ ป.๒/๒ บอกที่มาของรายได้และ รายจ่ายของตนเองและ ครอบครัว	๑. การประกอบอาชีพของ ครอบครัว ๒. การแสวงหารายได้ที่ สุจริตและเหมาะสม ๓. รายได้และรายจ่ายใน ภาพรวมของครอบครัว ๔. รายได้และรายจ่ายของตนเอง	๔	๑๐
		ส ๓.๑ ป.๒/๓ บันทึกรายรับรายจ่ายของ ตนเอง	๑. วิธีการทำบัญชีรายรับ รายจ่ายของตนเองอย่าง ง่ายๆ ๒. รายการของรายรับที่เป็น รายได้ที่เหมาะสมและไม่ เหมาะสม ๓. รายการของรายจ่ายที่เหมาะสม และไม่เหมาะสม		
		ส ๓.๑ ป.๒/๔	๑. ที่มาของรายได้ที่สุจริต ๒. การใช้จ่ายที่เหมาะสม		

		สรุปผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้และการออม	<p>๓. ผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้</p> <p>๔. การออมและผลดีของการออม</p> <p>๕. การนำเงินที่เหลือมาใช้ให้เกิดประโยชน์เช่น การช่วยเหลือสาธารณกุศล</p>		
หน่วยที่ ๓ การซื้อขายแลกเปลี่ยน สินค้าและบริการ	มาตรฐานส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก	ส ๓.๒ ป.๒/๑ อธิบายการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยวิธีต่างๆ	<p>๑. ความหมายและความสำคัญของการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ</p> <p>๒. ลักษณะของการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยไม่ใช้เงินรวมทั้งการแบ่งปันการช่วยเหลือ</p> <p>๓. ลักษณะการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยการใช้เงิน</p>	๓	๘
		ส ๓.๒ ป.๒/๒ บอกความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย	<p>๑. ความหมายและบทบาทของผู้ซื้อและผู้ขายผู้ผลิตและผู้บริโภคพอสังเขป</p> <p>๒. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายในการกำหนดราคาสินค้าและบริการ</p>		

			๓. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายทำให้สังคมสงบสุขและประเทศมั่นคง		
--	--	--	---	--	--

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
หน่วยที่ ๑ สิ่งต่างๆระหว่าง โรงเรียนกับบ้าน	มาตรฐานส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผล ต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหา วิเคราะห์สรุปและใช้ ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมี ประสิทธิภาพ	ส ๕.๑ ป.๒/๑ ระบุสิ่งต่างๆที่เป็นธรรมชาติ กับที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งปรากฏ ระหว่างโรงเรียนกับบ้าน	สิ่งต่างๆที่เป็นธรรมชาติกับที่มนุษย์ สร้างขึ้น ซึ่งปรากฏระหว่างโรงเรียนกับ บ้าน	๒	๒
หน่วยที่ ๒ เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์	มาตรฐานส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผล ต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ	ส ๕.๑ ป.๒/๒ ระบุตำแหน่งอย่างง่ายและ ลักษณะทางกายภาพของสิ่ง	ตำแหน่งอย่างง่ายและลักษณะทาง กายภาพของสิ่งต่างๆที่ปรากฏในลูกโลก แผนที่แผ่นผังและภาพถ่ายเช่นภูเขาที่ ราบแม่น้ำต้นไม้อากาศ ทะเล	๒	๓

	ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์สรุปและใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ	ต่างๆที่ปรากฏในลูกโลกแผนที่แผนที่และภาพถ่าย			
หน่วยที่ ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างดวงอาทิตย์ โลกและดวงจันทร์กับมนุษย์	<p>มาตรฐานส ๕.๑</p> <p>เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์สรุปและใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>มาตรฐานส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรมมีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน</p>	<p>ส ๕.๑ ป.๒/๓</p> <p>อธิบายความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ระหว่างโลกดวงอาทิตย์และดวงจันทร์</p> <p>ส ๕.๒ ป.๒/๓</p> <p>อธิบายความสัมพันธ์ของฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์</p>	<p>ความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ เช่น ข้างขึ้นข้างแรม ฤดูกาลต่างๆ</p> <p>ความสัมพันธ์ของฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์</p>	๒	๓

<p>หน่วยที่ ๔ สิ่งแวดล้อมทาง ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมทางสังคม</p>	<p>มาตรฐานส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับ สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรมมี จิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการ พัฒนาที่ยั่งยืน</p>	<p>ส ๕.๒ ป.๒/๑ อธิบายความสำคัญและ คุณค่าของสิ่งแวดล้อมทาง ธรรมชาติและทางสังคม</p>	<p>๑. คุณค่าของสิ่งแวดล้อม ทางธรรมชาติเช่นในการ ประกอบอาชีพ ๒. คุณค่าของสิ่งแวดล้อมทางสังคม เช่นสิ่งปลูกสร้างเพื่อการดำรงชีพ</p>	<p>๒</p>	<p>๓</p>
<p>หน่วยที่ ๕ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม</p>	<p>มาตรฐานส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับ สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิด การสร้างสรรค์วัฒนธรรมมีจิตสำนึกและ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน</p>	<p>ส ๕.๒ ป.๒/๒ แยกแยะและใช้ ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้ว หมดไปและที่ใช้แล้วหมด ไปได้อย่างคุ้มค่า</p>	<p>๑. ความหมายของ ทรัพยากรธรรมชาติ ๒. ประเภท ทรัพยากรธรรมชาติ ๑) ใช้แล้วหมดไปเช่น แร่ ๒) ใช้แล้วไม่หมดเช่น บรรยากาศน้ำ ๓) ใช้แล้วมีการเกิดขึ้น มาทดแทนหรือรักษาไว้ได้ เช่นดินป่าไม้สัตว์ป่า ๓. วิธีใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า</p>	<p>๒</p>	<p>๖</p>

		ส ๕.๒ ป.๒/๔ มีส่วนร่วมในการฟื้นฟู ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนและชุมชน	๑. การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ๒. การรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม		
รวมเวลาเรียนตลอดภาค				๔๐	
คะแนนระหว่างเรียน					๗๐
คะแนนวัดผลปลายภาค					๓๐
รวม					๑๐๐

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส ๑๓๑๐๑

ชื่อรายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

สัดส่วนคะแนน ระหว่างปี : ปลายปี = ๗๐ : ๓๐

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
หน่วยที่ ๑ ศาสนาของเรา	ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของ พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับ ถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่อ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	ป.๓/๑อธิบายความสำคัญ ของพระพุทธศาสนา หรือ ศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่ เป็นรากฐานสำคัญของ วัฒนธรรมไทย ป.๓/๒สรุปพุทธประวัติ ตั้งแต่การบำเพ็ญเพียรจนถึง ปรินิพพาน หรือประวัติของ ศาสดาที่ตนนับถือตามที่ กำหนด	พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับ ถือมีความสำคัญต่อการสร้างสรรค์ วัฒนธรรมอันเกิดจากความศรัทธา การศึกษาพุทธประวัติและประวัติ ศาสดาของศาสนาอื่นย่อมทำได้ คุณธรรมอันเป็นแบบอย่างไปประยุกต์ ปฏิบัติ	๓	๓
หน่วยที่ ๒ เครื่องยึดเหนี่ยวใจ	ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของ พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับ	ป.๓/๔บอกความหมาย ความสำคัญของพระไตรปิฎก	การแสดงความเคารพพระรัตนตรัย และการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศานาย่อมทำให้การ	๓	๔

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
	ถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ต้องยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ ป.๓/๕แสดงความเคารพพระรัตนตรัย และปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ป.๓/๖เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนาหรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ป.๓/๗บอกชื่อ ความสำคัญ และปฏิบัติตนได้อย่าง	ดำเนินชีวิตไปในทางที่ถูกต้อง การสวดมนต์ แผ่เมตตา การมีสติเป็นพื้นฐานของสมาธิ ศาสนิกชนทุกคนพึงปฏิบัติตนต่อศาสนวัตถุ ศาสน-สถาน และศาสนบุคคลของศาสนาอื่นอย่างเหมาะสม		

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
		เหมาะสมต่อศาสนวัตถุ ศาสนสถาน และศาสนบุคคล ของศาสนาอื่นๆ			
หน่วยที่ ๓ แบบอย่างที่ดี	ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของ พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับ ถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่อ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	ป.๓/๓ ชื่นชมและบอก แบบอย่างการดำเนินชีวิต และข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิก ชนตัวอย่างตามที่กำหนด	การศึกษาประวัติสาวก ชาดก และศาสนิกชนตัวอย่างย่อมนำให้ได้ ข้อคิดและคติธรรมอันเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการ ดำเนินชีวิตได้	๓	๗
หน่วยที่ ๔ ชาวพุทธที่ดี	ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติ ตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และดำรงรักษา พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับ ถือ	ป.๓/๑ปฏิบัติตน อย่าง เหมาะสมต่อสาวก ศาสน สถาน ศาสนวัตถุของศาสนา ที่ตนนับถือตามที่กำหนดได้ ถูกต้อง ป.๓/๒เห็นคุณค่าและ ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทาง	พุทธศาสนิกชนทุกคนพึงปฏิบัติตนอย่า เหมาะสมต่อสาวก ศาสนสถาน ศาสน-วัตถุของศาสนา ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม วันสำคัญ ทางศาสนา และแสดงตนเป็นพุทธมามก	๓	๗

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
		ศาสนาตามที่กำหนดได้ ถูกต้อง ป.๓/๓แสดงตนเป็นพุทธ มามกะ หรือแสดงตนเป็นศา สไนิกชนของศาสนาที่ตนนับ ถือ			
หน่วยที่ ๕ วิถีชีวิตของเรา	ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตาม หน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยม ที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกัน ในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติ สุข	ป.๓/๑สรุปประโยชน์และ ปฏิบัติตนตามประเพณีและ วัฒนธรรมในครอบครัวและ ท้องถิ่น ป.๓/๒บอกพฤติกรรม การดำเนินชีวิตของตนเอง และผู้อื่นที่อยู่ในกระแส วัฒนธรรม ที่หลากหลาย	การศึกษาประเพณีและวัฒนธรรมใน ครอบครัว ท้องถิ่น การดำเนินชีวิตของ ผู้คนในแต่ละวัฒนธรรม ความสำคัญของ วันหยุดราชการ ตลอดจนประวัติและ ผลงานของบุคคลที่ทำประโยชน์ให้กับ ชุมชนหรือท้องถิ่น และคุณค่าของการทำ ความดียอมเป็นประโยชน์ต่อการดำเนิน ชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคม	๔	๗

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
		<p>ป.๓/๓อธิบายความสำคัญของวันหยุด ราชการที่สำคัญ</p> <p>ป.๓/๔ ยกตัวอย่างบุคคล ซึ่งมีผลงานที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่นของตน</p>			
หน่วยที่ ๖ หลักประชาธิปไตย	<p>ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่นสิทธิ และอำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข</p>	<p>ป.๓/๑ระบุบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกชุมชนในการมีส่วนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการประชาธิปไตย</p> <p>ป.๓/๒วิเคราะห์ความแตกต่างของกระบวนการตัดสินใจในชั้นเรียน/โรงเรียน และ</p>	<p>การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน โรงเรียน และชุมชน เป็นผลจากการตัดสินใจของบุคคลและกลุ่มคน โดยวิธีการออกเสียงโดยตรงและตัวแทนออกเสียง นอกจากนี้สมาชิกในชุมชนทุกคนยังต้องมีบทบาทหน้าที่ในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ตามกระบวนการประชาธิปไตย</p>	๔	๗

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
		<p>ชุมชน โดยวิธี การออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียง</p> <p>ป.๓/๓ยกตัวอย่าง</p> <p>การเปลี่ยนแปลง</p> <p>ในชั้นเรียน โรงเรียนและชุมชน ที่เป็นผลจากการตัดสินใจของบุคคล</p> <p>และกลุ่ม</p>			
หน่วยที่ ๗ สินค้าและบริการกับการดำรงชีวิต	<p>ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ</p>	<p>ป.๓/๑ จำแนกความต้องการและความจำเป็นในการใช้สินค้าและบริการในการดำรงชีวิต</p>	<p>สินค้าและบริการที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์มีอยู่หลายประเภท ซึ่งจะต้องรู้หลักการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่จำเป็นก่อนตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า</p>	๔	๗

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
หน่วยที่ ๘ การวางแผนการใช้ จ่ายเงินของตนเอง	<p>ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ</p> <p>ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก</p>	<p>ป.๓/๒วิเคราะห์การใช้จ่ายของตนเอง</p> <p>ป.๓/๒ บอกความสำคัญของภาษีและบทบาทของประชาชนในการเสียภาษี</p>	<p>ประชาชนทุกคนต้องรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินของตน และมีหน้าที่เสียภาษีให้แก่รัฐทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อรัฐจะได้นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศ</p>	๔	๗
หน่วยที่ ๙ การผลิตและการ แข่งขันทางการค้า	<p>ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจ</p>	<p>ป.๓/๓อธิบายได้ว่าทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดมีผลต่อการผลิตและบริโภคสินค้าและบริการ</p>	<p>ทรัพยากรที่เรานำมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการมีอยู่อย่างจำกัด การแข่งขันทางการค้ามีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง</p>	๔	๗

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
	พอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมี คุณภาพ ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทาง เศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทาง เศรษฐกิจ และความจำเป็นของการ ร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก	ป.๓/๓ อธิบายเหตุผลการ แข่งขันทางการค้าที่มีผลทำ ให้ราคาสินค้าลดลง			
หน่วยที่ ๑๐ สิ่งต่างๆ รอบตัวเรา	ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทาง กายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพ สิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของ ธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่าง มีประสิทธิภาพ	ป.๓/๑ ใช้แผนที่ แผนที่ และภาพถ่ายในการหาข้อมูล ทางภูมิศาสตร์ในชุมชนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ป.๓/๒ เขียนแผนที่ง่าย ๆ เพื่อแสดงตำแหน่งที่ตั้งของ สถานที่สำคัญในบริเวณ โรงเรียนและชุมชน	แผนที่ แผนที่ และภาพถ่ายมี ความสำคัญในการใช้หาข้อมูลทาง ภูมิศาสตร์ในชุมชน แสดงที่ตั้งของ สถานที่สำคัญในบริเวณโรงเรียนและ ชุมชน นอกจากนั้นยังเป็นข้อมูลทำให้รู้ ความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพ กับลักษณะของสังคมของชุมชน	๔	๗

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
		ป.๓/๓ บอกความสัมพันธ์ ของลักษณะทางกายภาพกับ ลักษณะทางสังคมของชุมชน			
หน่วยที่ ๑๑ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่าง มนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควัฒนธรรม มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วม ในการ อนุรักษ์ทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	ป.๓/๑ เปรียบเทียบ การเปลี่ยนแปลง สภาพแวดล้อมในชุมชนจาก อดีตถึงปัจจุบัน ป.๓/๒ อธิบาย การพึ่งพาสีงแวดล้อม และทรัพยากร ธรรมชาติ ในการ สมอง ความต้องการพื้นฐานของ มนุษย์ และการประกอบอาชีพ	สภาพแวดล้อมในชุมชนจากอดีตถึง ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไป มีการ พึ่งพาสีงแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติในการสนองความ ต้องการพื้นฐานของมนุษย์และการ ประกอบอาชีพ กิจกรรมต่างๆ ของ มนุษย์ส่งผลให้เกิดมลพิษ นอกจากนั้น ยังมีความแตกต่างกันของเมืองและ ชนบท	๔	๗

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
		ป.๓/๓ อธิบายเกี่ยวกับ มลพิษและการก่อให้เกิด มลพิษโดยมนุษย์ ป.๓/๔ อธิบายความ แตกต่างของเมืองและชนบท ป.๓/๕ ตระหนักถึงการ เปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ชุมชน			
รวมเวลาเรียนตลอดภาค				๔๐	
คะแนนระหว่างเรียน					๗๐
คะแนนวัดผลปลายภาค					๓๐
รวม					๑๐๐

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส ๑๑๑๐๒

ชื่อรายวิชาประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

สัดส่วนคะแนน ระหว่างปี : ปลายปี = ๗๐ : ๓๐

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
หน่วยที่ ๑ การใช้ปฏิทินในชีวิตประจำวัน	ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ	ป.๑/๑ บอก วัน เดือน ปี และการนับช่วงเวลา ตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ป.๑/๒ เรียงลำดับ เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ตามวัน เวลา ที่เกิดขึ้น	การใช้ปฏิทินในชีวิตประจำวันนั้น สามารถบอกวัน เดือน ปี การนับช่วงเวลาและเรียงลำดับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันตามวันเวลาที่เกิดขึ้น	๑๐	๑๕
หน่วยที่ ๒ ความเป็นมาของเรา	ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ	ป.๑/๓ บอกประวัติ ความเป็นมาของตนเอง และครอบครัว โดยสอบถามผู้เกี่ยวข้อง	การบอกประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวสามารถทำได้ โดยการสอบถามจากผู้เกี่ยวข้อง	๖	๑๐

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
หน่วยที่ ๓ ชีวิตที่เปลี่ยนแปลง	ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น	ป.๑/๑ บอกความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ หรือ การดำเนินชีวิตของตนเองกับ สมัยของพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย	ชีวิตที่เปลี่ยนแปลงมีสาเหตุมาจาก ความเปลี่ยนแปลงของ สภาพแวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตตามกาลเวลา	๖	๑๐
หน่วยที่ ๔ เหตุการณ์ในอดีตที่มีผลกับปัจจุบัน	ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น	ป.๑/๒ บอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต ที่มีผลกระทบต่อตนเองในปัจจุบัน	เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในครอบครัวในอดีตย่อมมีผลกระทบต่อตนเองในปัจจุบัน	๔	๑๐
หน่วยที่ ๕ สัญลักษณ์ของชาติไทย	ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย	ป.๑/๑ อธิบาย ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์	สัญลักษณ์ของชาติไทย เป็นเครื่องหมายสำคัญ ที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นชาติไทยที่คนไทย ทุกคน	๑๐	๑๕

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
		สำคัญของชาติไทยและ ปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	ควรภาคภูมิใจและมีส่วนร่วมในการ อนุรักษ์		
หน่วยที่ ๖ แหล่งวัฒนธรรมที่ ภาคภูมิใจในท้องถิ่น	ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรง ความเป็นไทย	ป.๑/๒บอก สถานที่ สำคัญซึ่งเป็นแหล่ง วัฒนธรรม ใน ชุมชน ป.๑/๓ ระบุสิ่งที่ตนรัก และภาคภูมิใจ ในท้องถิ่น	ในแต่ละชุมชนแต่ละท้องถิ่นมี วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และ สถานที่สำคัญที่เป็นสัญลักษณ์ที่คนใน ท้องถิ่นรัก ห่วงแหน และภาคภูมิใจ ดังนั้นเราทุกคนจึงควรร่วมมือกัน รักษาสิ่งดีงามของชุมชนให้คงอยู่ ตลอดไป	๔	๑๐
รวมเวลาเรียนตลอดภาค				๔๐	
คะแนนระหว่างเรียน					๗๐
คะแนนวัดผลปลายภาค					๓๐
รวม					๑๐๐

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส ๑๒๑๐๒

ชื่อรายวิชาประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

สัดส่วนคะแนน ระหว่างปี : ปลายปี = ๗๐ : ๓๐

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
หน่วยที่ ๑ จากวันวานสู่วันพรุ่งนี้	ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทาง ประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทาง ประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ ต่างๆ อย่างเป็นระบบ	ป. ๒/๑ ใช้คำระบุเวลาที่แสดง เหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต	คำที่แสดงช่วงเวลาในอดีต ปัจจุบัน อนาคต และวันสำคัญที่ปรากฏใน ปฏิทิน ทำให้สามารถระบุเวลา และลำดับ ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	๔	๑๐
หน่วยที่ ๒ ฉันเป็นใคร	ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทาง ประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทาง ประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ ต่างๆ อย่างเป็นระบบ	ป. ๒/๒ ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใน ครอบครัวหรือ ในชีวิตของตนเอง โดยใช้หลักฐาน ที่เกี่ยวข้อง	การสืบค้นเรื่องราวของตนเอง และครอบครัว จะต้องใช้หลักฐานที่ เกี่ยวข้องเป็นเครื่องยืนยันและใช้ เส้นเวลาลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในครอบครัวหรือในชีวิตของตนเอง	๖	๑๐
หน่วยที่ ๓ ชีวิตที่เปลี่ยนแปลง	ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติ จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้าน ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของ เหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึง ความสำคัญ	ป. ๒/๑ สืบค้นถึงการเปลี่ยนแปลง ในวิถีชีวิตประจำวันของคนในชุมชน ของตนจากอดีตถึงปัจจุบัน	การสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการ เปลี่ยนแปลงของชุมชนตนจากอดีต ถึงปัจจุบัน จะทำให้สามารถอธิบาย ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มี ต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน	๙	๑๕

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
	และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น	ป. ๒/๒ อธิบายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน			
หน่วยที่ ๔ คนดีในท้องถิ่น	ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย	ป. ๒/๑ ระบุบุคคล ที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่น หรือประเทศชาติ	บุคคลที่ทำคุณประโยชน์ต่อท้องถิ่นและประเทศชาติ สมควรได้รับการยกย่อง และควรนำมาเป็นแบบอย่างที่ดี	๙	๑๕
หน่วยที่ ๕ วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาที่น่าภูมิใจ (๑)	ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย	ป. ๒/๒ ยกตัวอย่างวัฒนธรรม ประเพณีและ ภูมิปัญญาไทย ที่ภาคภูมิใจและควรอนุรักษ์ไว้	การอนุรักษ์วัฒนธรรม และ ประเพณี เป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องช่วยกันอนุรักษ์ให้คงอยู่คู่กับสังคมไทยสืบต่อไป	๘	๑๐
หน่วยที่ ๖ วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาที่น่าภูมิใจ (๒)	ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย	ป. ๒/๒ ยกตัวอย่างวัฒนธรรม ประเพณีและ ภูมิปัญญาไทย ที่ภาคภูมิใจและควรอนุรักษ์ไว้	การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องช่วยกันอนุรักษ์ให้คงอยู่คู่กับสังคมไทยสืบต่อไป	๔	๑๐
รวมเวลาเรียนตลอดภาค				๔๐	
คะแนนระหว่างเรียน					๗๐
คะแนนวัดผลปลายภาค					๓๐
รวม					๑๐๐

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส ๑๓๑๐๒

ชื่อรายวิชาประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

สัดส่วนคะแนน ระหว่างปี : ปลายปี = ๗๐ : ๓๐

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
หน่วยที่ ๑ ศักราชใน ชีวิตประจำวัน	ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ	ป. ๓/๑ เที่ยบศักราชที่สำคัญตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	การเทียบศักราชตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน จะช่วยให้ลำดับเหตุการณ์ หรือเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ถูกต้อง	๔	๑๐
หน่วยที่ ๒ เรื่องราวสำคัญของ โรงเรียนและชุมชน	ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ	ป. ๓/๒ แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชน โดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	การสืบค้นและรวบรวมข้อมูลจากหลักฐาน และแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างมีระบบขั้นตอน ช่วยให้สามารถลำดับเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโรงเรียน และชุมชนได้สอดคล้องกับความเป็นจริง	๕	๑๐

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
หน่วยที่ ๓ ถิ่นฐานไทย (๑)	<p>ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ</p> <p>และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น</p>	<p>ป. ๓/๑ ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชน</p>	<p>ปัจจัยทางภูมิศาสตร์และปัจจัยทางสังคมมีผลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชน ในภาคต่างๆ ของประเทศไทย</p>	๑๐	๑๐
หน่วยที่ ๔ ถิ่นฐานไทย (๒)	<p>ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ</p>	<p>ป. ๓/๒ สรุปลักษณะที่สำคัญของ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน</p> <p>ป. ๓/๓ เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างทางวัฒนธรรมของชุมชนตนเองกับ ชุมชนอื่นๆ</p>	<p>ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม</p> <p>เป็นวิธีการดำเนินชีวิตอันเป็นเอกลักษณ์</p> <p>ของชุมชนที่เกิดจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์</p> <p>และปัจจัยทางสังคมของแต่ละชุมชน</p>	๕	๑๐

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
หน่วยที่ ๕ พระมหากษัตริย์ ผู้สถาปนาอาณาจักร ไทย	ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรง ความเป็นไทย	ป. ๓/๑ ระบุ พระนามและ พระราชกรณียกิจ โดยสังเขปของ พระมหากษัตริย์ไทยที่เป็น ผู้สถาปนา อาณาจักรไทย	พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ สมเด็จพระ รามธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า จุฬาโลกมหาราช เป็น พระมหากษัตริย์ที่ได้กอบกู้แผ่นดิน และสร้างสรรค์ความเจริญมั่นคง จนทำให้มีชาติไทยจนถึงปัจจุบัน	๘	๑๐
หน่วยที่ ๖ ร่มเกล้าชาวไทย	ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรง ความเป็นไทย	ป. ๓/๒ อธิบาย พระราชประวัติและพระ ราช -กรณียกิจของ พระมหากษัตริย์ ใน รัชกาลปัจจุบันโดยสังเขป	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิ พลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้า สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเป็น ศูนย์รวมใจของคนไทย ได้ทรงทำ คุณประโยชน์ต่อสังคมไทยและ ประเทศชาติหลายประการ เพื่อ ประเทศชาติมั่นคงและคนไทย อยู่เย็นเป็นสุข	๓	๑๐

หน่วยที่ ชื่อหน่วย	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	น้ำหนัก เวลาเรียน	น้ำหนัก คะแนน
หน่วยที่ ๗ บรรพบุรุษไทย	ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรง ความเป็นไทย	ป. ๓/๓ เล่าวีรกรรมของ บรรพบุรุษไทยที่มีส่วน ปกป้องประเทศชาติ	ท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทร ชาวบ้าน บางระจัน พระยาพิชัยดาบหัก และ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช เป็น บรรพบุรุษของไทยที่ได้ปกป้อง ประเทศชาติให้เป็นเอกราชและสร้าง ความมั่นคงของชาติไทย วีรกรรมของ บรรพบุรุษ เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตาม	๕	๑๐
รวมเวลาเรียนตลอดภาค				๔๐	
คะแนนระหว่างเรียน					๗๐
คะแนนวัดผลปลายภาค					๓๐
รวม					๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระสำคัญ	ภาระชิ้นงาน	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ศาสนาและ หลักธรรม	ส ๑.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ ป.๔/๔ ป.๔/๕ ป.๔/๖ ป.๔/๗ ป.๔/๘	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนา ในฐานะที่เป็น เครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ◆ เป็นศูนย์รวมการทำความดี และพัฒนาจิตใจ เช่น ฝึกสมาธิ สวดมนต์ ศึกษาหลักธรรม ◆ เป็นที่ประกอบศาสนพิธี (การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า การเวียนเทียน การทำบุญ) ◆ เป็นแหล่งทำกิจกรรมทางสังคม เช่น การจัดการประเพณีท้องถิ่น การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารชุมชน และการส่งเสริมพัฒนาชุมชน <p>สรูปพุทธประวัติ (ทบทวน) ตรีสรู ประกาศธรรม ไต้แก้ว โปรดชฎิล โปรดพระเจ้าพิมพิสาร พระอัครสาวก แสดงโอวาทปาฏิโมกข์</p>	ทุกศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นศูนย์รวมการทำความดี และเป็นแหล่งทำกิจกรรมทางสังคม หลักธรรมทุกศาสนามีหลักการคล้ายคลึงกัน คือ สอนให้ทุกคนเป็นคนดี เราจึงควรศึกษาหลักธรรมของศาสนาต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การศึกษาการทำความดีของบุคคลต่างๆ ทำให้เห็นคุณค่านำมาเป็นแบบอย่างในการทำความดีของตนได้	รายงาน ประวัติ พระพุทธ ศาสนา	๓๐	๑๕

			<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระอุรุเวลกัสสปะ ◆ กุฎิพุทธชาดก ◆ มหาอุกกุสชาดก ◆ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราช ชนก ◆ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราช ชนนี <ul style="list-style-type: none"> ➢ พระรัตนตรัย <ul style="list-style-type: none"> ○ ศรัทธา ๔ ◆ พระพุทธ <ul style="list-style-type: none"> ○ พุทธคุณ ๓ ◆ พระธรรม <ul style="list-style-type: none"> ○ หลักกรรม ◆ พระสงฆ์ <ul style="list-style-type: none"> ➢ ไตรสิกขา ◆ ศิล สมาธิ ปัญญา <ul style="list-style-type: none"> ➢ โอวาท ๓ ◆ ไม่ทำชั่ว <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจศีล ○ ทุจจริต ๓ ◆ ทำความดี เบญจธรรม สุจริต ๓ 				
--	--	--	---	--	--	--	--

			<p>พรหมวิหาร ๔ กตัญญูกตเวทิต่อ ประเทศชาติ</p> <p>มงคล ๓๘</p> <ul style="list-style-type: none"> - เคารพ - ถ่อมตน - ทำความดีให้พร้อมไว้ก่อน <ul style="list-style-type: none"> ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและ เจริญปัญญา) <ul style="list-style-type: none"> ➢ พุทธศาสนสุภาษิต ◆ สุขา สงฆสฺส สามคฺคี ความ พร้อมเพรียงของหมู่ให้เกิดสุข ◆ โลโกปตถมภิกขา เมตตาท มตตาทธรรม คำจุนโลก <p>ตัวอย่างการทำความดีของตนเอง และบุคคลในครอบครัว ในโรงเรียน และ ในชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ สวตมณฺโฑให้ว้พระ สรรเสริญ คุณพระรัตนตรัยและแม่เมตตา ◆ รู้ความหมายของสติสัมปชัญญะ สมาธิและปัญญา ◆ รู้วิธีปฏิบัติของการบริหารจิต และเจริญปัญญา ◆ ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และ การนอน อย่างมีสติ 				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> ◆ ฝึกการกำหนดรู้ความรู้สึก เมื่อ ตาเห็นรูป หูฟังเสียง จมูกดม กลิ่น ลิ้นลิ้มรส กายสัมผัสสิ่ง ที่มากระทบ ใจรับรู้ธรรมารมณ์ ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน ◆ หลักธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกัน อย่างสมานฉันท์ <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจศีล - เบญจธรรม ○ ทุจจริต ๓ - สุจริต ๓ ○ พรหมวิหาร ๔ มงคล ๓๘ - เคารพ - ถ่อมตน - ทำความดีให้พร้อมไว้ก่อน พุทธศาสนสุภาษิต : ความพร้อม เพรียงของหมู่มัให้เกิดสุข เมตตาธรรม ค้ำจุนโลก ◆ กตัญญูกตเวทิต่อประเทศชาติ <ul style="list-style-type: none"> ◆ ประวัติศาสดา <ul style="list-style-type: none"> ○ พระพุทธเจ้า ○ มุฮัมมัด <p>พระเยซู</p>				
๒.	ชาวพุทธที่	ส ๑.๒	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความรู้เบื้องต้นและความสำคัญ ของ ศาสนสถาน 	ความสำคัญของศาสนา ศาสนสถาน	๕		๑๐

		ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การแสดงความเคารพต่อศาสนสถาน ◆ การบำรุงรักษาศาสนสถาน ◆ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพระภิกษุ ◆ การยืน การเดิน และการนั่งที่เหมาะสมในโอกาสต่าง ๆ ◆ การอาราธนาศีล ◆ การอาราธนาธรรม ◆ การอาราธนาพระปริตร ◆ ระเบียบพิธีการปฏิบัติตนในวันธรรมสวนะ 	ชาวพุทธที่ดี ปฏิบัติตนให้เหมาะสมต่อพระภิกษุ มารยาทชาวพุทธที่ดี			
๒	สมาชิกที่ดีของชุมชน	ส ๒.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ป.๔/๓ ป.๔/๕	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเข้าร่วมกิจกรรมประชาธิปไตยของชุมชน เช่น การรณรงค์การเลือกตั้ง ◆ แนวทางการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน เช่น อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สาธารณสมบัติ โบราณวัตถุและโบราณสถาน การพัฒนาชุมชน ◆ การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี บทบาทและความรับผิดชอบของผู้นำ - บทบาทและความรับผิดชอบของผู้ตามหรือสมาชิก 	สมาชิกที่ดีของชุมชนย่อมต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามวิถีประชาธิปไตย เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และคำนึงถึงสิทธิพื้นฐานที่เด็กทุกคนพึงได้รับ และสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	กิจกรรม สาธารณะ ประโยชน์ ในชุมชน	๕	๕

			<p>- การทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ และประโยชน์ของการทำ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ สิทธิพื้นฐานของเด็ก เช่น สิทธิที่จะมีชีวิต สิทธิที่จะได้รับการปกป้อง สิทธิ ที่จะได้รับการพัฒนา สิทธิที่จะมีส่วนร่วมงานเป็นกลุ่ม 				
๓	วัฒนธรรมท้องถิ่น	ส ๒.๑ ป.๔/๔	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วัฒนธรรมในภาคต่างๆ ของไทย ที่แตกต่างกัน เช่น การแต่งกาย ภาษา อาหาร ◆ ปัญหาและสาเหตุของการเกิดความขัดแย้งในชีวิตประจำวัน ◆ แนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี 	การศึกษาวัฒนธรรมในท้องถิ่นต่างๆ จนมีความเข้าใจและยอมรับในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน จะทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเกิดความสงบสุข	หนังสือเล่มเล็ก เรื่อง วัฒนธรรมท้องถิ่น	๕	๕
๔	การปกครองระบอบประชาธิปไตย	ส ๒.๒ ป.๔/๑ ป.๔/๒ป.๔/๓	<ul style="list-style-type: none"> ◆ อำนาจอธิปไตย <p>ความสำคัญของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย</p> <p>บทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการเลือกตั้ง ทั้งก่อนการเลือกตั้ง ระหว่างการเลือกตั้ง หลังการเลือกตั้ง</p>	ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประชาชนมีบทบาทหน้าที่ สิทธิ และเสรีภาพตามวิถีประชาธิปไตย	แสดงบทบาทสมมุติ เรื่อง หน้าที่	๕	๕

			<ul style="list-style-type: none"> ◆ สถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย 				
๕	การบริโภคสินค้าและบริการ	ส ๓.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สินค้าและบริการที่มีอยู่หลากหลายในตลาดที่มีความแตกต่างด้านราคาและคุณภาพ ◆ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่มีมากมาย ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ซื้อ ผู้ขาย และ ตัวสินค้า เช่น ความพึงพอใจของผู้ซื้อ ราคาสินค้า การโฆษณา คุณภาพของสินค้า ◆ สิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค ◆ สินค้าและบริการที่มีเครื่องหมายรับรองคุณภาพ ◆ หลักการและวิธีการเลือกบริโภค 	ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการนั้นมีหลายประการ ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ซื้อ ผู้ขาย ตัวสินค้า ซึ่งผู้บริโภคมีสิทธิพื้นฐานและรักษาประโยชน์ของตนเองในฐานะผู้บริโภค	บัญชี รายรับ รายจ่าย	๕	๕
๖	เศรษฐกิจพอเพียง	ส ๓.๑ ป.๔/๓	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง ◆ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต เช่น การแต่งกาย การกินอาหาร การใช้จ่าย 	เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงชี้แนะแนวทางในการดำรงอยู่และปรับตนให้แก่ประชาชนในทุกระดับ เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข	บัญชี รายรับ รายจ่าย	๕	๕

๗	เศรษฐกิจ ชุมชน ในประเทศไทย	ส ๓.๒ ป.๔/๑	<ul style="list-style-type: none"> ◆ อาชีพ สินค้าและบริการต่าง ๆ ที่ผลิต ในชุมชน ◆ การพึ่งพาอาศัยกันภายในชุมชน ทาง ด้านเศรษฐกิจ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อ ผู้ขาย การกู้หนี้ยืมสิน ◆ การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน ด้วย การใช้สิ่งของที่ผลิตในชุมชน	ในแต่ละชุมชนย่อมมีอาชีพ สินค้า และ บริการต่างๆ ที่ผลิตในชุมชน จึงต้องมีการ พึ่งพาอาศัยกันภายในชุมชน มีการสร้าง ความเข้มแข็งให้ชุมชนด้วยการใช้สิ่งของที่ ผลิตในชุมชน	สินค้า ราคา ประหยัด	๕	๕
๘	เงินทอง ของมีค่า	ส ๓.๒ ป.๔/๒	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและประเภทของเงิน ◆ หน้าที่เบื้องต้นของเงินในระบบ เศรษฐกิจ ◆ สกุลเงินสำคัญที่ใช้ในการซื้อขาย แลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ	เงิน เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน สินค้าและบริการต่างๆ ในแต่ละประเทศ จะมีสกุลเงินที่ใช้ในการแลกเปลี่ยน ระหว่างประเทศ	ออมทรัพย์ นักเรียน	๕	๕
๙	แผนที่ ภาพถ่าย	ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ป.๔/๓	<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะทางกายภาพของจังหวัด ตนเอง -แหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญ ในจังหวัดของตน -ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อ แหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญใน จังหวัด 	แผนที่และรูปถ่ายเป็นเครื่องมือที่ใช้ แสดงลักษณะทางกายภาพ แหล่ง ทรัพยากร และสถานที่สำคัญในจังหวัด ของตน -ลักษณะทางกายภาพส่งผลให้เกิดแหล่ง ทรัพยากรและสถานที่สำคัญที่แตกต่าง กันในจังหวัด	สำรวจแผนที่ และรูปถ่าย	๕	๕

๑๐	ลักษณะภูมิประเทศ	ส ๕.๒ ป.๔/๑ ป.๔/๒ป.๔/๓	-สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด -การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในจังหวัดและผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง เช่น การตั้งถิ่นฐาน การย้ายถิ่น -การจัดการสิ่งแวดล้อมในจังหวัด	ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติส่งผลต่อการดำรงชีวิตของคนในจังหวัด -การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมส่งผลต่อการดำรงชีวิตของคนในจังหวัด -แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมในจังหวัดแตกต่างกันไปตามลักษณะทางกายภาพและการดำเนินชีวิต	สำรวจลักษณะทางกายภาพ	๕	๕
รวมเวลาเรียนตลอดภาค						๘๐	
					คะแนนระหว่างเรียน		๗๐
					คะแนนวัดผลปลายภาค		๓๐
					รวม		๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระสำคัญ	ภาระชิ้นงาน	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ประวัติและความสำคัญของศาสนา	ส ๑.๑ ป.๕/๑ ป.๕/๒	<p>➢ มรดกทางวัฒนธรรมที่ได้รับจากพระพุทธศาสนา</p> <p>-มรดกทางด้านรูปธรรม เช่น ศาสนสถาน</p> <p>-โบราณวัตถุ สถาปัตยกรรม</p> <p>-มรดกทางด้านจิตใจ เช่น หลักธรรมคำสั่งสอน ความเชื่อ และคุณธรรมต่าง ๆ</p> <p>การนำพระพุทธศาสนาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชาติไทย</p> <p>พัฒนาด้านกายภาพ และสิ่งแวดล้อม เช่น ภาวนา ๔ (กาย ศีล จิต ปัญญา) ไตรสิกขา (ศีล สมาธิ ปัญญา) และอริยสัจสี่</p> <p>พัฒนาจิตใจ เช่น หลักโอวาท ๓ (ละความชั่ว ทำดี ทำจิตใจให้บริสุทธิ์) และการบริหารจิตและเจริญปัญญา</p>	พระพุทธศาสนา หรือศาสนาอื่น ๆ มีความสำคัญในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและเป็นหลักธรรมในการพัฒนาชาติไทย	รายงาน	๔	๕

			<ul style="list-style-type: none"> ◆ สรุปรูปพุทธประวัติ (ทบทวน) ◆ โปรตพระพุทธรูปิตา (เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์) ◆ พุทธกิจสำคัญ ได้แก่ โลกัตถจริยา ญาตัตถจริยา และ พุทธัตถจริยา <ul style="list-style-type: none"> ◆ พระโสณโกฬวิริยะ ◆ จูฬเสณฐิชาตก ◆ วัณณาโรหชาตก ◆ สมเด็จพระสังฆราช (สา) ◆ อาจารย์เสถียร โพนินันทะ <ul style="list-style-type: none"> ➢ องค์ประกอบของ พระไตรปิฎก <ul style="list-style-type: none"> ◆ พระสุตตันตปิฎก ◆ พระวินัยปิฎก ◆ พระอภิธรรมปิฎก ◆ พระรัตนตรัย <ul style="list-style-type: none"> ○ ศรัทธา ๔ ◆ พระพุทธ <ul style="list-style-type: none"> ○ พุทธจริยา ๓ ◆ พระธรรม 			
--	--	--	--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> ○ อริยสัจ ๔ ○ หลักกรรม ◆ พระสงฆ์ <ul style="list-style-type: none"> ➢ ไตรสิกขา ◆ ศील สมาธิ ปัญญา <ul style="list-style-type: none"> ➢ โอวาท ๓ <ul style="list-style-type: none"> ◆ ไม่ทำชั่ว <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจศีล ◆ ทำความดี <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจธรรม ○ บุญกิริยาวัตถุ ๓ <p>อคติ ๔ อิทธิบาท ๔ กตัญญูกตเวทีต่อ พระพุทธศาสนา มงคล ๓๘ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน การทำงานไม่เอาถูล อดทน</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหาร จิตและเจริญปัญญา) ➢ พุทธศาสนสุภาษิต 				
--	--	--	---	--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิริเยน ทุกขมจเจติ คนจะล่วงทุกข์ได้เพราะ ความเพียร ◆ ปญญา โลกสมี ปชโชโต ปัญญา คือ แสงสว่าง ในโลก <p>สวตมตโหว้พระ สรรเสริญ คุณพระรัตนตรัยและแม่เมตตา รู้ความหมายของ สติสัมปชัญญะ สมาธิและ ปัญญา รู้วิธีปฏิบัติและประโยชน์ ของ การบริหารจัดการและ เจริญปัญญา ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และ การนอน อย่างมี สติ ฝึกการกำหนดรู้ความรู้สึก เมื่อตา เห็นรูป หูฟัง เสียง จมูกดมกลิ่น ลิ้น ลิ้มรส กายสัมผัสสิ่ง ที่มากระทบใจรับรู้ ธรรมารมณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การ 			
--	--	--	--	--	--	--

			อ่าน การคิด การถามและการเขียน ◆ โอวาท ๓ (ตามสาระการเรียนรู้ข้อ ๕)				
๒	หลักธรรมของศาสนา	ส ๑.๑ ป.๕/๕ ป.๕/๗	◆ การจัดพิธีกรรมที่เรียบง่าย ประหยัด มีประโยชน์ และถูกต้องตามหลักทางศาสนาที่ตนนับถือ ◆ การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่ประกอบศาสนพิธี พิธีกรรมทางศาสนา พิธีถวายสังฆทาน เครื่องสังฆทาน ระเบียบพิธีในการทำบุญงานมงคล ◆ ประโยชน์ของ การเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมทางศาสนา หรือกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ◆ การกราบพระรัตนตรัย ◆ การไหว้บิดา มารดา ครู/อาจารย์ ผู้ที่เคารพนับถือ ◆ การกราบศพ	ศาสนาแต่ละศาสนามีหลักคำสอนที่แตกต่างกัน แต่ทุกศาสนาล้วนมุ่งสอนให้ศาสนิกชนของตนเป็นคนดี ดังนั้นศาสนิกชนจึงควรน้อมนำหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของตนเองเพื่อให้เกิดความสงบสุข	นำเสนอผลงานกลุ่มจัดบอร์ด	๔	๕

๓	เรียนรู้สิ่งที่ดี	ส ๑.๑ ป.๕/๓ ป.๕/๔		การศึกษาพระไตรปิฎกหรือคัมภีร์ของศาสนาต่างๆ ประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง จะทำให้เข้าใจหลักธรรมคำสอนของศาสนาและเห็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต ซึ่งควรยึดถือเป็นแบบอย่างและนำไปปฏิบัติตามเพื่อให้ดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข	แผ่นพับตัวอย่างคนดี	๔	๕
๔	ศาสนิกชนที่ดี	ส ๑.๑ ป.๕/๖ ส ๑.๒ ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๓		ศาสนิกชนที่ดีพึงปฏิบัติและจัดพิธีกรรมที่ตนนับถืออย่างเรียบง่าย แสดงตนเป็นศาสนิกชนที่มีมรรยาท และปฏิบัติตนในศาสนพิธีหรือพิธีกรรม และวันสำคัญต่างๆ ทางศาสนาได้อย่างถูกต้อง	ฝึกปฏิบัติมารยาทไทย	๖	๕
๕	พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	ส ๒.๑ ป.๕/๑	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ ◆ หน้าที่ของพลเมืองดี เช่น เคารพ เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ปฏิบัติตามกฎหมาย 	การอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคมนั้น ทุกคนจะต้องปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของตนเองในฐานะพลเมืองดี	แสดงบทบาทสมมุติ	๔	๕

			<ul style="list-style-type: none"> ◆ คุณลักษณะของพลเมืองดี เช่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีความ รับผิดชอบ เสียสละ 				
๖	สิทธิเด็ก	ส ๒.๑ ป.๕/๒	<ul style="list-style-type: none"> ◆ เหตุการณ์ที่ละเมิดสิทธิเด็ก ในสังคมไทย ◆ แนวทางการปกป้อง คุ้มครองตนเองหรือผู้อื่น จากการละเมิดสิทธิเด็ก ◆ การปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็ก ในสังคมไทย 	ทุกชีวิตที่เกิดมาย่อมได้รับสิทธิพื้นฐาน ๔ ประการ ตามหลักสิทธิมนุษยชน ไม่ว่าจะ เป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ก็ตาม การศึกษาความรู้ เกี่ยวกับสิทธิเด็กจะช่วยให้เรามีความรู้ ความเข้าใจและสามารถป้องกันตนเอง และผู้อื่นจากการถูกละเมิดสิทธิได้	แผ่นที่ความคิด เรื่องสิทธิ	๔	๕
๗	วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ส ๒.๑ป.๕/๓ ป.๕/๔	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วัฒนธรรมไทย ที่มีผลต่อ การดำเนินชีวิตของคนใน สังคมไทย ◆ คุณค่าของวัฒนธรรมกับ การดำเนินชีวิต ◆ ความสำคัญของภูมิปัญญา ท้องถิ่น ◆ ตัวอย่างภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชน ของตน ◆ การอนุรักษ์และเผยแพร่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน 	วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นสิ่ง ที่มีคุณค่าและความสำคัญทั้งต่อท้องถิ่น และประเทศชาติ เป็นเครื่องสะท้อนให้เห็น ความเจริญงอกงามทางความคิดและภูมิ ปัญญาของคนไทยจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เราทุกคนจึงควรมีส่วนร่วมในการศึกษา อนุรักษ์ และเผยแพร่วัฒนธรรม ภูมิปัญญา ท้องถิ่นเหล่านี้ให้อยู่คู่กับสังคมไทยสืบไป	ทำสมุดเล่มเล็ก ภูมิปัญญา และวัฒน ธรรม	๔	๕

๘	การปกครอง ส่วนท้องถิ่น	ส ๒.๒ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๓	<ul style="list-style-type: none"> ◆ โครงสร้างการปกครองใน ท้องถิ่น เช่น อบต. อบจ. เทศบาล และการปกครอง พิเศษ เช่น พัทธา กทม. อำนาจหน้าที่และความสำคัญ ของการปกครองส่วนท้องถิ่น บทบาทหน้าที่ และวิธีการ เข้าดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร ท้องถิ่น เช่น นายกอบต. นายกเทศมนตรี นายก อบจ. ผู้ว่าราชการ กทม. - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับ บริการสาธารณสุขประโยชน์ในชุมชน 	การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการ กระจายอำนาจการปกครองส่วนกลางไปสู่ ท้องถิ่นโดยมีการกำหนดโครงสร้าง อำนาจ หน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น อย่างชัดเจน ส่งผลให้ชุมชนได้รับ ประโยชน์จากการปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างทั่วถึงและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม	แบบฝึกหัด	๗	๕
๙	ปัจจัยการผลิต สินค้าและ การบริการ	ส ๓.๑ป.๕/๑	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและประเภท ของปัจจัยการผลิต ประกอบด้วย ที่ดิน แรงงาน ทุนและ ผู้ประกอบการ ◆ เทคโนโลยีในการผลิตสินค้า และการบริการ ◆ ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ราคา น้ำมัน วัตถุดิบ ◆ พฤติกรรมของผู้บริโภค 	ปัจจัยการผลิตมีอิทธิพลต่อปริมาณสินค้า และบริการ การเปลี่ยนแปลงปัจจัยการผลิต จะส่งผลทั้งทางบวกและทางลบต่อปริมาณ ผลผลิตหรือสินค้าและบริการ การศึกษาเรื่อง ปัจจัยการผลิตสินค้าและการบริการจะทำให้ เรามีความรู้และสามารถตัดสินใจเลือกซื้อ สินค้าหรือบริการได้อย่างเหมาะสม	ผลิตสินค้า	๘	๕

			<ul style="list-style-type: none"> ♦ ตัวอย่างการผลิตสินค้าและบริการที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือแหล่งผลิตสินค้าและบริการในชุมชน 				
๑๐	เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์	ส ๓.๑ป.๕/๒ ป.๕/๓	<ul style="list-style-type: none"> ♦ หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ♦ การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมต่าง ๆ ในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน เช่นการประหยัดพลังงานและค่าใช้จ่ายในบ้าน โรงเรียน การวางแผนการผลิตสินค้าและบริการเพื่อลดความสูญเสียทุกประเภท การใช้ปัญญาท้องถิ่น ♦ ตัวอย่างการผลิตสินค้าและบริการในชุมชน เช่น หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์หรือโอท็อป ♦ หลักการและประโยชน์ของสหกรณ์ 	เศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวคิดที่เน้นการพึ่งพาตนเองด้วยการนำทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด ส่วนสหกรณ์เป็นองค์กรธุรกิจรูปแบบหนึ่งที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกโดยที่ไม่ได้แสวงหากำไรทางเศรษฐกิจ	บันทึกความดี	๘	๘

			<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประเภทของสหกรณ์ โดยสังเขป ◆ สหกรณ์ในโรงเรียน (เน้น ฝึกปฏิบัติจริง) ◆ การประยุกต์หลักการของ สหกรณ์มาใช้ในชีวิตประจำวัน 				
๑๑	ธนาคารและ การกู้ยืมเงิน	ส ๓.๒ ป.๕/๑ ป.๕/๒	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบาทหน้าที่ของธนาคาร โดยสังเขป ◆ ดอกเบี้ยเงินฝาก และ ดอกเบี้ยกู้ยืม ◆ การฝากเงิน / การถอนเงิน ◆ ผลดีและผลเสียของการ กู้ยืมเงินทั้งนอกระบบและใน ระบบที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ เช่น การเสียดอกเบี้ย การลงทุน การซื้อของอุปโภค เพิ่มขึ้น ที่นำไปสู่ความ ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย เป็นต้น 	ธนาคาร เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการ รวบรวมเงินจากผู้ออม เพื่อนำไปให้กู้ยืมใน การลงทุนต่างๆ ส่งผลให้เศรษฐกิจเติบโต ขึ้น การกู้ยืมเงินต้องมีดอกเบี้ย ซึ่งมีทั้ง ผลดีและผลเสีย	บันทึกรายรับ รายจ่าย	๖	๖

๑๒	ภูมิศาสตร์น่ารู้	ส ๕.๑ ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๓	ลักษณะทางกายภาพใน ภูมิภาคของตน ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อ แหล่งทรัพยากร และสถานที่ สำคัญ ในภูมิภาคของตน	การศึกษาตำแหน่ง ระยะ ทิศทาง และ ลักษณะภูมิลักษณะของภูมิภาคต่างๆ ทำให้ เกิดความรู้ความเข้าใจ และอธิบาย ความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพกับ ลักษณะทางสังคมในภูมิภาคของตนเองได้	วาดแผนที่	๑๐	๖
๑๓	มนุษย์กับ สิ่งแวดล้อม	ส ๕.๒ ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๓	สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มี อิทธิพลต่อลักษณะการตั้งถิ่น ฐาน และการย้ายถิ่นของ ประชากร ในภูมิภาคของตน -อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทาง ธรรมชาติที่ก่อให้เกิดวิถีการ ดำเนินชีวิตในภูมิภาคของตน ผลจากการรักษา และการ ทำลายสิ่งแวดล้อมในภูมิภาค ของตน แนวทางการจัดการ สิ่งแวดล้อม ในภูมิภาคของตน	สภาพแวดล้อมทางกายภาพมีอิทธิพลต่อ การตั้งถิ่นฐาน การย้ายถิ่นฐานของ ประชากร และมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตและการ สร้างสรรค์วัฒนธรรมของท้องถิ่น	รายงาน อภิปราย	๑๐	๕
รวมเวลาเรียนตลอดภาค						๘๐	
คะแนนระหว่างเรียน						๗๐	
คะแนนวัดผลปลายภาค						๓๐	
รวม						๑๐๐	

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียน	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระสำคัญ	ภาระ ชิ้นงาน	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ศาสนาและ หลักธรรมนำ ความสุข	ส ๑.๑ ป.๖/๑ ป.๖/๒ ป.๖/๔ ป.๖/๗ ป.๖/๘	<p>พระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ เช่น เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย เป็นรากฐานทาง วัฒนธรรมไทย เป็นศูนย์รวมจิตใจ เป็นมรดกทาง วัฒนธรรมไทย และเป็นหลัก ในการ พัฒนาชาติไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ สรูปพุทธประวัติ (ทบทวน) <ul style="list-style-type: none"> ◆ ปลงอายุสังขาร ◆ ปัจฉิมสาวก ◆ ปรีณิพพาน ◆ การถวายพระเพลิง ◆ แจกพระบรมสารีริกธาตุ ◆ สังฆเขนียสถาน ๔ <ul style="list-style-type: none"> ◆ พระราธะ ◆ ทีฆติโกสลชาดก ◆ สัพพทาฐิชาดก ◆ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช 	ศาสนาทุกศาสนามีความสำคัญต่อผู้นับ ถือ การศึกษาประวัติของศาสนา และ หลักธรรมคำสอนของศาสนาจะ ทำให้เกิดความศรัทธาและสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	ใบงาน	๘	๘

			<ul style="list-style-type: none"> ◆ สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรม-พระปรมาภิไธย ชินโอรส <ul style="list-style-type: none"> ◆ พระรัตนตรัย <ul style="list-style-type: none"> ◆ ศรีทธา ๔ ◆ พระพุทธรูป ◆ พุทธกิจ ๕ ◆ พระธรรม ◆ อริยสัจ ๔ ◆ หลักกรรม ◆ พระสงฆ์ ◆ ไตรสิกขา ◆ ศิล สมาธิ ปัญญา <ul style="list-style-type: none"> ◆ โอวาท ๓ ◆ ไม่ทำชั่ว ◆ เบญจศีล ◆ อบายมุข ๖ ◆ อกุศลมูล ๓ ◆ ทำความดี ◆ เบญจธรรม ◆ กุศลมูล ๓ ◆ พละ ๔ ◆ คารวะ ๖ ◆ กตัญญูกตเวทิต่อพระมหากษัตริย์ <ul style="list-style-type: none"> ◆ มงคล ๓๘ - มีวินัย - การงานไม่มีโทษ - ไม่ประมาทในธรรม 				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) <ul style="list-style-type: none"> พุทธศาสนสุภาษิต ◆ สัจจน กิตติ ปโปปติ คนจะได้เกียรติด้วยสัจจะ ยถาวาที ตถาการิ พุดเช่นไร ทำเช่นนั้น ◆ หลักธรรม : อริยสัจ ๔ หลักกรรม โอวาท ๓ : เบญจศีล – เบญจธรรม อบายมุข ๖ อกุศลมูล ๓ กุศลมูล ๓ ➤ หลักธรรมสำคัญของศาสนาต่าง ๆ พระพุทธศาสนา : อริยสัจ ๔ โอวาท ๓ ฯลฯ ศาสนาอิสลาม : หลักศรัทธา หลักปฏิบัติ หลักจริยธรรม คริสต์ศาสนา : บัญญัติ ๑๐ ประการ 				
๒	เรียนรู้สิ่งที่ดี และศาสนพิธี น่ารู้	ส ๑.๑ ป.๖/๓ ป.๖/๕ ป.๖/๖	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างการทำความดีของบุคคลใน ประเทศ 	ศาสนาทุกศาสนามีความสำคัญต่อผู้นับ ถือ การศึกษาประวัติของศาสดา และ หลักธรรมคำสอนของศาสนา จะทำให้เกิดความศรัทธา และสามารถ นำไปประยุกต์	รายงาน	๑๐	๘

	<p>ป.๖/๙</p> <p>ส ๑.๒</p> <p>ป.๖/๑</p> <p>ป.๖/๒</p> <p>ป.๖/๓</p> <p>ป.๖/๔</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สวดมนต์ไหว้พระ สรรเสริญ คุณพระรัตนตรัยและแม่เมตตา ◆ รู้ความหมายของสติสัมปชัญญะ สมาธิ และปัญญา ◆ รู้วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของ การบริหารจิตและเจริญปัญญา ◆ ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และ การนอนอย่างมีสติ ◆ ฝึกการกำหนดรู้ความรู้สึกเมื่อตาเห็นรูป หู ฟังเสียง จมูกดมกลิ่น ลิ้นลิ้มรส กายสัมผัสสิ่งที่มา กระทบ ใจรับรู้ธรรมารมณ์ <p>ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การ ถาม และการเขียน</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ศาสนพิธีของศาสนาต่าง ๆ <ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนา <p>ศาสนาพิธีที่เป็นพุทธบัญญัติ เช่น บรรพชา อุปสมบท</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ศาสนพิธีที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา เช่น ทำบุญพิธีเนื่องในวันสำคัญทาง ศาสนา ○ ศาสนาอิสลาม เช่น การละหมาด การถือศีลอด การบ่าเพื่อฮัจญ์ ฯลฯ 	<p>ใช้ในชีวิตจริงได้ นอกจากนี้การเรียนรู้ เกี่ยวกับศาสนสถาน การปฏิบัติตนตาม มรรยาทของศาสนิกชนที่ดี การเข้าร่วม พิธีกรรมทางศาสนา ตลอดจนการแสดง ตนเป็นศาสนิกชนที่ดี จะทำให้สามารถ ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องในฐานะที่เป็นศา สนิกชนที่ดี</p>			
--	---	--	---	--	--	--

			<p>๐ คริสต์ศาสนา เช่น ศิลล้างบาป ศิลอภัยบาป ศิลกำลัง ศิลมหาสนิท ฯลฯ</p> <p>ศาสนาฮินดู เช่น พิธีศราภรท์ พิธีบูชาเทวดา</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ภายใน วัด เช่น เขตพุทธาวาส สังฆาวาส ◆ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมภายในวัด <ul style="list-style-type: none"> ◆ การถวายของแก่พระภิกษุ ◆ การปฏิบัติตนในขณะฟังธรรม ◆ การปฏิบัติตนตามแนวทางของพุทธศาสนิกชน เพื่อประโยชน์ต่อศาสนา <ul style="list-style-type: none"> ◆ ทบหนวนการอาราธนาศีล อาราธนาธรรม และอาราธนาพระปริตร <ul style="list-style-type: none"> ◆ พิธีทอดผ้าป่า ◆ พิธีทอดกฐิน ◆ ระเบียบพิธีในการทำบุญงานอวมงคล ◆ การปฏิบัติตนที่ถูกต้องในศาสนพิธีพิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมีบูชา วันอาสาฬหบูชา วันธรรมสวนะ ◆ ประโยชน์ของการเข้าร่วมในศาสนพิธี/ 				
--	--	--	---	--	--	--	--

			พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ➢ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ขั้นเตรียมการ ขั้นพิธีการ				
๔	กฎหมาย น่ารู้	ส ๒.๑ ป.๖/๑	<ul style="list-style-type: none"> ◆ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเช่น <ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายจราจร - กฎหมายทะเบียนราษฎร - กฎหมายยาเสพติดให้โทษ - เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ อบต. อบจ. ◆ ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว 	กฎหมายเป็นข้อบังคับให้สมาชิกในสังคมปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข	บทบาท สมมติ	๖	๖
๕	วัฒนธรรม และการ เปลี่ยนแปลง	ส ๒.๑ ป.๖/๒ ป.๖/๓ ป.๖/๔	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและประเภทของวัฒนธรรม ◆ การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตามกาลเวลาที่มีผลต่อตนเองและสังคมไทย ◆ แนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมไทย ◆ ความหมายและสำคัญของมารยาทไทย ◆ มารยาทไทยและมารยาทสังคม เช่น การแสดงความเคารพ การยืน การเดิน การนั่ง การนอน การรับของส่งของ การรับประทานอาหาร การแสดงกิริยาอาการ การทักทาย การสนทนา การใช้คำพูด ◆ ประโยชน์และคุณค่าทางวัฒนธรรม 	วัฒนธรรมเป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิต ของคนในสังคมวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างกันและมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา	สมุด เล่มเล็ก	๔	๕

			<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างกลุ่มคนภาคต่างๆ ในสังคมไทย ◆ แนวทางการรักษาวัฒนธรรม 				
๖	ข้อมูลข่าวสารและเหตุการณ์	ส.๒.๑ ป.๖/๕	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ เช่นวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แหล่งข่าวต่าง ๆ สถานการณ์จริง ◆ ประโยชน์จากการติดตามข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่างๆ ◆ หลักการเลือกรับและใช้ข้อมูล ข่าวสาร จากสื่อต่างๆ รวมทั้งสื่อที่ไร้พรมแดน 	<p>การรับข้อมูลข่าวสารและเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมีวิจารณญาณจะช่วยให้รู้</p> <p>เท่าทันความเป็นไปของสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัวและข้อมูลข่าวสาร ในประเทศเอเซีย</p>	แผ่นพับ	๒	๔
๗.	กิจกรรมประชาธิปไตย	ส.๒.๒	<p>บทบาท หน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล</p> <p>กิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริม ประชาธิปไตย ในท้องถิ่นและประเทศ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ การมีส่วนร่วมในการออกกฎหมาย ระเบียบ กติกา การเลือกตั้ง ◆ สอดส่องดูแลผู้มีพฤติกรรมกระทำความผิด การเลือกตั้ง และแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ◆ ตรวจสอบคุณสมบัติ การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบ 	<p>การเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล รวมทั้งกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริม ประชาธิปไตย และการเลือกตั้งเป็นสิ่งที่คนไทยต้องเรียนรู้และปฏิบัติ เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการทำหน้าที่พลเมืองที่ดี</p>		๖	๕

			ประชาธิปไตย				
๗	ผู้ผลิตที่มี ความ รับผิดชอบต่อและ ผู้บริโภคที่รู้ เท่าทัน	ส ๓.๑ ป.๖/๑ ป.๖/๒ ป.๖/๓	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบาทของผู้ผลิตที่มีคุณภาพ เช่น คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม มีจรรยาบรรณ ความรับผิดชอบต่อสังคม วางแผนก่อนเริ่ม ลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อลดความ ผิดพลาดและการสูญเสีย ฯลฯ ◆ ทักษะคติในการใช้ทรัพยากรอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ◆ ประโยชน์ของการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ◆ คุณสมบัติของผู้บริโภคที่ดี ◆ พฤติกรรมของผู้บริโภคที่บกพร่อง ◆ คุณค่าและประโยชน์ของผู้บริโภคที่รู้เท่า ทันที่มีต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม ◆ ความหมาย และความจำเป็นของ ทรัพยากร ◆ หลักการและวิธีใช้ทรัพยากรให้เกิด ประโยชน์สูงสุด (ลดการสูญเสียทุก ประเภท) ◆ วิธีการสร้างจิตสำนึกให้คนในชาติรู้คุณค่า ของทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด ◆ วางแผนการใช้ทรัพยากร โดยประยุกต์ เทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่ 	มนุษย์ทุกคนย่อมอยู่ในฐานะที่เป็นทั้ง ผู้ผลิตและผู้บริโภค เนื่องมาจากทุกคนไม่ สามารถผลิตสินค้าและบริการมาสนอง ความต้องการของตนเองได้ทุกอย่างจึง ต้องพึ่งพาอาศัยกัน เพื่อตอบสนองความ ต้องการของตนเอง	ผลิต สินค้า	๘	๘

			สังคมและประเทศชาติ และทันกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม				
๘	ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ	ส ๓.๒ ป. ๖/๑ ป.๖/๒	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาล ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจอย่างสังเขป เช่นการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ รายได้และรายจ่าย การออมกับธนาคาร การลงทุน ◆ แผนผังแสดงความสัมพันธ์ของหน่วยเศรษฐกิจ ◆ ภาษีและหน่วยงานที่จัดเก็บภาษี ◆ สิทธิของผู้บริโภค และสิทธิของผู้ใช้แรงงานในประเทศไทย ◆ การหารายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน ซึ่งแสดง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และรัฐบาล ◆ การรวมกลุ่มเชิงเศรษฐกิจเพื่อประสานประโยชน์ในท้องถิ่น เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มแม่บ้าน กองทุนหมู่บ้าน 	หน่วยเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ ภาษี สิทธิของผู้บริโภคและผู้ใช้แรงงาน และการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ประจำวันได้อย่างเหมาะสม	แผนที่ความคิด	๘	๘

๙	เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์และ ลักษณะทาง กายภาพของ ประเทศไทย	ส ๕.๑ ป. ๖/๑	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (แผนที่ รูปถ่ายทาง อากาศ ภาพจากดาวเทียม) ที่แสดงลักษณะ ทางกายภาพของประเทศไทย	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เป็นอุปกรณ์ ที่มีความสำคัญต่อการศึกษาและค้นคว้า ทางด้านภูมิศาสตร์ เพื่อนำไปใช้ ประโยชน์ในด้านต่างๆ	ใบงาน แผนที่	๑๐	๑๐
๑๐	ลักษณะทาง กายภาพกับ ปรากฏการณ์ ทางธรรมชาติ	ส ๕.๑ ป. ๖/๒	ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับ ภัย พิบัติของประเทศไทย เช่น อุทกภัย แผ่นดินไหว วาตภัย สึนามิ ภัยแล้ง ดินถล่ม และโคลนถล่ม การเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะ ทางกายภาพกับปรากฏการณ์ทาง ธรรมชาติ ทำให้เข้าใจการเกิดปรากฏการณ์ทาง ธรรม- ชาติที่มีผลต่อการดำรงชีวิต และสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปลอดภัย	จัด บอร์ด นิเทศ	๔	๔
๑๑	มนุษย์กับ สิ่งแวดล้อม	ส ๕.๒ ป. ๖/๑ ป.๖/๒ ป.๖/๓	สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ กับลักษณะกิจกรรม ทางเศรษฐกิจและสังคม (ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม) ในประเทศไทย ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ ของประเทศ ไทย ผลจากการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ ที่มีต่อ	การดำรงชีวิตของมนุษย์มี ความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติเป็นอย่างมาก ดังนั้นเราจึงควรช่วยกันอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งใช้ให้เกิด ประโยชน์สูงสุด คุ่มค่ามากที่สุด และมี จิตสำนึกในการใช้ที่ถูกต้อง	รายงาน	๔	๔

		กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม (ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม) ของประเทศไทยในอดีตกับปัจจุบัน				
		ผลจากการรักษาและทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย				
		แนวทางในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนโดยมีจิตสำนึกรู้คุณค่า				
				รวมเวลาเรียนตลอดภาค	๘๐	
				คะแนนระหว่างเรียน		๗๐
				คะแนนวัดผลปลายภาค		๓๐
				รวม		๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา ประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียน	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระสำคัญ	ภาระชิ้นงาน	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	เวลาช่วงเวลา และยุคสมัยทาง ประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ป. ๔/๑	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและช่วงเวลาของ ทศวรรษ ศตวรรษ และ สหัสวรรษ การใช้ทศวรรษ ศตวรรษ และ สหัสวรรษเพื่อทำความเข้าใจช่วงเวลา ในเอกสารเช่น หนังสือพิมพ์ 	การนับช่วงเวลาเป็นทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ ทำให้เข้าใจช่วงเวลาของ เหตุการณ์ที่ปรากฏในเอกสารต่างๆ	แผนผังความคิด สรุป เวลา ช่วงเวลา และยุคสมัยทาง ประวัติศาสตร์	๕	๕
๒	ยุคสมัยทาง ประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ป. ๔/๒	<ul style="list-style-type: none"> ◆ เกณฑ์การแบ่งยุคสมัยใน การศึกษาประวัติศาสตร์ที่ แบ่งเป็นยุคก่อนประวัติศาสตร์ และยุคประวัติศาสตร์ ยุคสมัยที่ใช้ในการศึกษา ประวัติศาสตร์ไทยเช่นสมัยก่อนสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี และสมัยรัตนโกสินทร์ 	การแบ่งยุคสมัยในการศึกษา ประวัติศาสตร์เป็นยุคก่อนประวัติศาสตร์ และยุคประวัติศาสตร์นั้น ทำให้เกิดความ เข้าใจที่ตรงกันต่อการศึกษาประวัติของ มนุษยชาติ	แผนผังความคิด แสดงยุคสมัยทาง ประวัติศาสตร์	๕	๕
๓	พญามังราย สร้างเมือง	ส ๔.๑ ป. ๔/๓	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประเภทของหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ ที่แบ่งเป็น 	หลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมา ของท้องถิ่นนั้น มีทั้งหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ขั้นต้นและขั้นรอง ซึ่งผู้ ศึกษาจะต้องรู้จักจำแนกอย่างถูกต้อง	เส้นทางเวลา แสดงเหตุการณ์ สำคัญของเมือง เชียงใหม่	๕	๑๐

			<p>หลักฐานขั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างหลักฐานที่ใช้ในการศึกษา ความเป็นมาของท้องถิ่นของตน ◆ การจำแนกหลักฐานของท้องถิ่นเป็นหลักฐานขั้นต้นและหลักฐานชั้นรอง 				
๔	การตั้งถิ่นฐานและการพัฒนาการของมนุษย์ในดินแดนไทย	ส ๔.๒ ป. ๔/๑	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ ในดินแดนไทย โดยสังเขป ◆ หลักฐานการตั้งหลักแหล่งของมนุษย์ ยุคก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทยโดยสังเขป 	การตั้งหลักแหล่งและพัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ในบริเวณต่างๆ ในดินแดนไทยนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการ โดยมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์เป็นสิ่งยืนยัน	รายงานการตั้งถิ่นฐานและการดำรงชีวิตของมนุษย์ในดินแดนไทย	๔	๑๐
๕	พัฒนาการของมนุษย์สมัยประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย	ส ๔.๒ ป. ๔/๒	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนไทยโดยสังเขป 	ศิลาจารึก ตำนาน โบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่พบในท้องถิ่น ทำให้ได้ข้อมูลที่แสดงถึงพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนไทย	แผ่นพับ	๖	๑๐
๖	พัฒนาการของสมัยสุโขทัย	ส ๔.๓ ป. ๔/๑	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย โดยสังเขป 	อาณาจักรสุโขทัยมีพัฒนาการทั้งด้านการเมืองการปกครองและเศรษฐกิจ โดยมี	รายงาน	๕	๑๐

			<ul style="list-style-type: none"> ◆ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ทางด้านการเมืองการปกครอง และ เศรษฐกิจโดยสังเขป 	พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้นำสำคัญในการ พัฒนา			
๗	บุคคลสำคัญ สมัยสุโขทัย	ส ๔.๓ ป. ๔/๒	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประวัติ และผลงานของบุคคล สำคัญ สมัยสุโขทัย เช่น พ่อขุนศรี อินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระมหาธรรมราชา ที่ ๑ (พระ ยาลิไทยโดยสังเขป) 	พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหง มหาราช และพระมหาธรรมราชาที่ ๑ เป็นบุคคลสำคัญที่พัฒนาอาณาจักร สุโขทัยทั้งด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม	รายงาน	๕	๑๐
๘	ภูมิปัญญา สมัยสุโขทัย	ส ๔.๓ ป. ๔/๓	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่นภาษาไทย ศิลปกรรมสุโขทัย ที่ได้รับ การยกย่องเป็น มรดกโลก เครื่อง สังคมโลก ◆ คุณค่าของภูมิปัญญาไทยที่สืบทอด ถึงปัจจุบันที่น่าภาคภูมิใจและควรค่า แก่การอนุรักษ์ 	ภูมิปัญญาไทยทางด้านภาษาไทยและ ศิลปกรรม เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้สุโขทัย ได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก ซึ่งเป็นที่ น่าภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์	หนังสือเล่มเล็ก เรื่องภูมิปัญญา ไทยสมัยสุโขทัย	๕	๑๐
					รวมเวลาเรียนตลอดภาค		๔๐
						คะแนนระหว่างเรียน	๗๐
						คะแนนวัดผลปลายภาค	๓๐
						รวม	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา ประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระสำคัญ	ภาระ ชิ้นงาน	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ประวัติศาสตร์ ท้องถิ่น	ส ๔.๑ ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๓	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการสืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น ◆ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามช่วงเวลาต่างๆ เช่น เครื่องมือ เครื่องใช้ อาวุธ โบราณสถาน โบราณวัตถุ <p>การนำเสนอความเป็นมาของท้องถิ่นโดยอ้างอิงหลักฐานที่หลากหลายด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเล่าเรื่อง การเขียนอย่างง่าย ๆ การจัดนิทรรศการ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ การตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นมาของท้องถิ่น เช่น มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นใน 	<p>การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นควรค้นคว้า และรวบรวมหลักฐานข้อมูลต่างๆ ให้หลากหลายและครบถ้วนมากที่สุด เพื่อให้ข้อมูลความน่าเชื่อถือและใกล้เคียงความจริงมากที่สุด</p>	รายงาน ความเป็นมา ของท้องถิ่น ของตน	๕	๑๒

			<p>ช่วงเวลาใด เพราะสาเหตุใด และมีผลกระทบอย่างไร</p> <p>แหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นเพื่อตอบคำถามดังกล่าว เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ เอกสาร เรื่องเล่า ตำนาน ท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ ฯลฯ <p>การใช้ข้อมูลที่พบเพื่อตอบคำถามได้อย่างมีเหตุผล</p>				
๒	ลือเรื่องโบราณสถาน	ส ๔.๑ ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๓	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างเรื่องราวจากเอกสารต่างๆ ที่สามารถแสดงนัยของความคิดเห็นกับข้อมูล เช่น หนังสือพิมพ์ บทความจากเอกสารต่าง ๆ เป็นต้น ◆ ตัวอย่างข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ในท้องถิ่น ที่แสดงความจริงกับข้อเท็จจริงสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับข้อมูลในท้องถิ่น 	<p>เรื่องราวประวัติศาสตร์สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ถ้ามีการค้นพบหลักฐานข้อมูลใหม่ หรือมีการตีความใหม่ การศึกษาทางประวัติศาสตร์จะต้องพิจารณาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงความจริงและข้อเท็จจริงที่ปรากฏอยู่ เพื่อหาข้อสรุปทางประวัติศาสตร์</p>	<p>แผนผังความคิดเรื่องเสาสะตือเมือง</p> <p>ความเป็นมาของท้องถิ่น</p>	๕	๘

๓	อิทธิพลของ อารยธรรม อินเดียและจีน	ส ๔.๒ ป.๕/๑ ป.๕/๒	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเข้ามาของอารยธรรมอินเดียและจีน ในดินแดนไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยสังเขป ◆ อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีน ที่มีต่อไทยและคนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ศาสนาและความเชื่อ ภาษา การแต่งกาย อาหาร ◆ การเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติในสังคมไทย เช่น อาหาร ภาษา การแต่งกาย ดนตรี โดยระบุลักษณะสาเหตุและผล ◆ อิทธิพลที่หลากหลายในกระแสของวัฒนธรรมต่างชาติต่อสังคมไทยปัจจุบัน 	<p>สังคมไทย และสังคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบันได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมจีนและอินเดีย การเรียนรู้วัฒนธรรมทำให้เกิดความเข้าใจและอยู่ร่วมกันอย่างสันติ โดยต้องรู้จักการปรับเปลี่ยนเพื่อความเหมาะสมกับสภาพสังคม</p> <p>ประเทศไทยมีการติดต่อกับชาวต่างชาติ จึงต้องมีการแลกเปลี่ยนและได้รับเอาวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสังคมไทย</p>	รายงานกลุ่ม ตามแผนที่ ความคิด	๑๐	๑๕
๔.	อยุธยาเมืองเก่า	ส ๔.๓ ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๓	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การสถาปนาอาณาจักรอยุธยาโดยสังเขป ◆ ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยา 	<p>อยุธยาเป็นอาณาจักรที่มีความมั่นคงและเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครอง เนื่องจากมีปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่ดีและเหมาะสม อารยธรรมในสมัยอยุธยาเป็นรากฐานที่สำคัญทางวัฒนธรรมที่สืบ</p>	จัดบอร์ด นิเทศ งานกลุ่ม	๑๐	๑๕

			<ul style="list-style-type: none"> ◆ พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาการด้านการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสังเขป ◆ ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา เช่น สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ชาวบ้านบางระจัน เป็นต้น 	<p>ทอดมาถึงปัจจุบัน นอกจากนั้นบรรพบุรุษไทยในสมัยอยุธยา</p> <p>ยังเป็นแบบอย่างที่ดีให้คนรุ่นหลังได้ปฏิบัติตาม</p>			
๕	พัฒนาการสมัยธนบุรี	ส ๔.๓ ป.๕/๑ ป.๕/๓	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การกอบกู้เอกราชและการสถาปนาอาณาจักรธนบุรี โดยสังเขป ◆ พระราชประวัติ และผลงานของ พระเจ้าตากสินมหาราช โดยสังเขป 	<p>สมัยธนบุรีเป็นสมัยที่สั้นที่สุดในประวัติศาสตร์ไทย สมเด็จพระเจ้าตากสินทรงฟื้นฟูพระพุทธศาสนา เศรษฐกิจ ศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้บ้านเมืองและราษฎร มีความมั่นคงและปลอดภัย</p>	รายงาน	๖	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระสำคัญ	ภาระ ชิ้นงาน	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๖	ภูมิปัญญาไทย	ส ๔.๓ ป.๕/๔	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา โดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม ◆ ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี โดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม 	บรรพบุรุษของไทยในสมัยอยุธยา และธนบุรีได้สร้างสรรค์ภูมิปัญญาที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตมาตั้งแต่สมัยอดีต และได้สืบทอดและนำมาปรับใช้จนเกิดประโยชน์ต่อวิถีชีวิตของคนไทย	แผ่นพับ เรื่องภูมิ ปัญญาไทย	๔	๑๐
รวมเวลาเรียนตลอดภาค						๔๐	
คะแนนระหว่างเรียน							๗๐
คะแนนวัดผลปลายภาค							๓๐
รวม							๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา ประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระสำคัญ	ภาระ ชิ้นงาน	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ภูมินามเรียกขาน	ส ๔.๑ ป.๖/๑ ป.๖/๒	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ ที่เหมาะสมกับนักเรียน ◆ การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น เช่น ความเป็นมาของภูมินามของสถานที่ในท้องถิ่น ◆ ตัวอย่างหลักฐานที่เหมาะสมกับนักเรียนที่นำมาใช้ในการศึกษาเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น พระราชหัตถเลขาของรัชกาลที่ ๔ หรือรัชกาลที่ ๕ กฎหมายสำคัญ ฯลฯ (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส ๔.๓) ◆ สรุปข้อมูลที่ได้จากหลักฐานทั้งความจริงและข้อเท็จจริง <p>การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากหลักฐาน</p>	<p>การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ โดยใช้หลักฐานที่เหมาะสมทำให้เราสามารถรวบรวมความจริงและข้อเท็จจริง และสามารถนำเสนอข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลายในการทำความเข้าใจเรื่องราว ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น ที่สำคัญในอดีตได้</p>	หนังสือเล่มเล็กชุมชน/หมู่บ้านของฉนั้น	๕	๑๐

			ทางประวัติศาสตร์ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การ เล่าเรื่อง การจัดนิทรรศการ การเขียน รายงาน				
๒	ประเทศ เพื่อนบ้าน	ส ๔.๒ ป.๖/๑	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ใช้แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของ ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ ◆ สภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ของประเทศเพื่อนบ้านของไทย โดยสังเขป ◆ ตัวอย่างความเหมือนและ ความต่าง ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ภาษา ศาสนา การปกครอง 	การศึกษาสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศเพื่อนบ้าน ในปัจจุบัน ทำให้เราเข้าใจและ สามารถเปรียบเทียบความเหมือน และความแตกต่างระหว่างไทยกับ ประเทศเพื่อนบ้านในด้านต่างๆ เช่น ภาษา ศาสนา การปกครอง	รายงาน	๕	๑๐
๓	ความร่วมมือใน ภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	ส ๔.๒ ป.๖/๒	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความเป็นมาของกลุ่มอาเซียน โดยสังเขป ◆ สมาชิกของอาเซียนในปัจจุบัน ◆ ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทาง เศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบันโดยสังเขป 	ปัจจุบันประเทศในภูมิภาคนี้ได้ รวมกลุ่มกันเพื่อพัฒนาภูมิภาคทั้ง ด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งการ รวมกลุ่มกันทำให้ภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้มีความแข็งแกร่ง และมั่นคง	แผนที่ ความคิด งานกลุ่ม	๕	๑๐
๔	พัฒนาการของไทย สมัยรัตนโกสินทร์	ส ๔.๓ ป.๖/๑ ป.๖/๒	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การสถาปนาอาณาจักรรัตนโกสินทร์ โดยสังเขป 	สมัยรัตนโกสินทร์เป็นช่วงเวลา ที่ชาติไทยมีพัฒนาการ มีความ เจริญก้าวหน้า และเกิดการ เปลี่ยนแปลงต่างๆ อย่างมาก ทั้งด้าน	จัดป้าย นิเทศ	๑๐	๑๕

			<ul style="list-style-type: none"> ◆ ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ◆ พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์โดยสังเขป ตามช่วงเวลาต่างๆ เช่น สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น สมัยปฏิรูปประเทศ และสมัยประชาธิปไตย 	การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน คนรุ่นปัจจุบันควรภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติไทย	นำเสนองาน		
๕	ผลงานของบุคคลสำคัญสมัยรัตนโกสินทร์	ส ๔.๓ ป.๖/๓	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ผลงานของบุคคลสำคัญทางด้านต่างๆ ในสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ฯลฯ 	บรรพชนไทยทั้งพระมหากษัตริย์ เจ้านาย ขุนนาง และสามัญชนทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติในสมัยต่างๆ มีส่วนสำคัญในการสร้างชาติไทย ให้มีความเจริญรุ่งเรือง คนรุ่นปัจจุบันจึงควรภาคภูมิใจในความกล้าหาญ ความเสียสละ และการอุทิศตนของบรรพบุรุษไทย รวมทั้งนำตัวอย่างที่ดีของบุคคลเหล่านั้นมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต	แผ่นพับ บุคคลสำคัญ	๑๐	๑๕

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียน	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระสำคัญ	ภาระ ชิ้นงาน	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๖	ภูมิปัญญาสมัย รัตนโกสินทร์	ส ๔.๓ ป.๖/๔	◆ ภูมิปัญญาไทยสมัย รัตนโกสินทร์ เช่น ศิลปกรรม วรรณกรรม	วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยที่สืบทอดมาจากอดีตเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย คนรุ่นปัจจุบันควรภาคภูมิใจในความรู้เรื่องของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย พร้อมทั้งช่วยกันสืบทอดวัฒนธรรมที่ดีงามของชาติต่อไป	สมุดเล่ม เล็ก	๕	๑๐
รวมเวลาเรียนตลอดภาค						๔๐	
คะแนนระหว่างเรียน							๗๐
คะแนนวัดผลปลายภาค							๓๐
รวม						รวม	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
จำนวน ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ (จำนวน ๖๐ ชั่วโมง) ๑.๕ หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๑	ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา	ส ๑.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒	การทำสังคายนา การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะเป็น ศาสนาประจำชาติ สถาบันหลักของสังคมไทย สภาพแวดล้อมที่กว้างขวางและครอบคลุมสังคมไทย การพัฒนาตนและครอบครัว	พระพุทธศาสนาได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศไทยทำให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไทย เป็นสถาบันหลักของสังคมไทย และมีผลต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตน และครอบครัว	- ใบงาน พระพุทธศาสนาในประเทศไทย - หนังสือ	๕	๑๐
๒	พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่าง และชาดก	ส ๑.๑ ม.๑/๓ ม.๑/๔	สรุปและวิเคราะห์พุทธประวัติ - ประสูติ - เทวทูต ๔ - การแสวงหาความรู้ - การบำเพ็ญทุกรกิริยา พุทธสาวก พุทธสาวิกา - พระมหากัสสปะ - พระอุบาลี - อนาถปิณฑิกะ - นางวิสาขา	การศึกษาพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติ จนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยา ประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า ศาสนิกชนตัวอย่าง ย่อมทำให้ได้ข้อคิดสำคัญเกี่ยวกับการประพฤติตนและคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของท่าน ซึ่งทุกคนควรนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต	- รูปภาพพุทธสาวก พุทธสาวิกา - งานกลุ่ม (กระดาษแข็ง+ปากกาเคมี)	๔	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			<ul style="list-style-type: none"> - ชาดก - อัมพชาดก - ติตติรชาดก ศาสนิกชนตัวอย่าง <ul style="list-style-type: none"> - พระเจ้าอโศกมหาราช -พระโสณะและพระอุตตระ 				
๓	หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	ส ๑.๑ ม.๑/๕	พระรัตนตรัย <ul style="list-style-type: none"> - พุทธคุณ ๙ อริยสัจ ๔ <ul style="list-style-type: none"> - ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) :ชั้น ๕ :ธาตุ ๔ <ul style="list-style-type: none"> - สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) : หลักกรรม : ความหมายและคุณค่า <ul style="list-style-type: none"> : อบายมุข ๖ - นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) <ul style="list-style-type: none"> : สุข ๒ (กายิก เจตสิก) : คิหิสุข - มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) <ul style="list-style-type: none"> : ไตรสิกขา : กรรณฐาน ๒ : ปธาน ๔ : โภคผล ๓ 	ข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ เป็นหลักสำคัญในการดำเนินชีวิตที่นำไปสู่ความพ้นทุกข์ หรือหมดปัญหา ซึ่งชาวพุทธทุกคนควรมีจิตสำนึกในพุทธคุณ และปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการพัฒนา แก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว	- แผ่นพับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	๙	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			: มงคล ๓๘ - ไม่คบคนพาล - คบบัณฑิต - บูชาผู้ควรบูชา				
๔	พุทธศาสนสุภาษิต	ส ๑.๑ ม.๑/๕	พุทธศาสนสุภาษิต - ยี่ เว เสวติ ตาทิโส : คบคนเช่นใดย่อมเป็นเช่นนั้น - อดตนา โจทยตตานิ : จงเตือนตนด้วยตนเอง - นิสมม กรณิ เสยโย : การใคร่ครวญก่อนแล้วจึงทำดีกว่า - ทุรวาสา ฆรา ทุกขา : เหย้าเรือนที่ปกครองไม่ดีนำทุกข์มาให้	พุทธศาสนสุภาษิต เป็นข้อธรรมสำคัญที่มีข้อคิดเตือนใจบุคคลให้นำไปเป็นหลักในการปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม	- วาดภาพสะท้อนพุทธศาสนาสุภาษิต	๔	๑๐
๕	หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ	ส ๑.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓	การบำเพ็ญประโยชน์และการบำรุงรักษา วัด วิถีชีวิตของพระภิกษุ บทบาทของพระภิกษุในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เช่น การแสดงธรรม ปาฐกถาธรรม การประพฤติตนให้เป็นแบบอย่าง การปฏิบัติตนที่เหมาะสม - การเข้าพบพระภิกษุ	ชาวพุทธทุกคนควรบำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของพระพุทธศาสนา ปฏิบัติตนต่อสาวกของพระพุทธศาสนา และบุคคลต่างๆ ตามหลักพระพุทธศาสนาอย่างเหมาะสม โดยยึดถือพระจริยวัตรของพระสงฆ์สาวกเป็นแบบอย่าง	- รูปภาพประกอบหน้าที่ชาวพุทธ	๕	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			<ul style="list-style-type: none"> - การแสดงความเคารพ การประนมมือ การไหว้ การกราบ การเคารพพระรัตนตรัย - การฟังเจริญพระพุทธมนต์ การฟังสวดพระอภิธรรม การฟังพระธรรมเทศนา - การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อน ตามหลักพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ 				
๖	วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี	ส ๑.๒ ม.๑/๔ ม.๑/๕	การจัดโต๊ะหมู่บูชา แบบหมู่ ๔ หมู่ ๕ หมู่ ๗ หมู่ ๙ การจุดธูปเทียน การจัดเครื่องประกอบโต๊ะหมู่บูชา คำอาราธนาต่างๆ ประวัตติและสำคัญของวันธรรมสวนะ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันเทโวโรหณะ ระเบียบพิธี พิธีเวียนเทียน การปฏิบัติตนในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมีบูชา วันอาสาฬหบูชา	วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีความสำคัญต่อศาสนิกชนทุกคน ซึ่งชาวพุทธจะต้องกล่าวคำอาราธนาต่างๆ เข้าร่วมพิธีกรรม และปฏิบัติตนในศาสนพิธี และพิธีกรรมของพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง	- รายงานวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๔	๑๐
๗	การบริหารจิตและการเจริญปัญญา	ส ๑.๑ ม.๑/๖ ม.๑/๗	โยนิโสมนสิการ - วิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม - วิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออก สวตมนต์แปลและแม่เมตตา	การสวดมนต์ แม่เมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ และการคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออกนั้น เป็นส่วนสำคัญ	- หนังสือ - กรณีตัวอย่าง	๕	๖

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			<p>- วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจัดการและเจริญปัญญา การฝึกบริหารจัดการและเจริญปัญญา</p> <p>ตามหลักสติปัฏฐานเน้นอานาปานสติ</p> <p>- นำวิธีการบริหารจัดการและเจริญปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p>	<p>ของการพัฒนาจิตเพื่อการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง</p>			
๘	ศาสนสัมพันธ์	ส ๑.๑ ม.๑/๘ ม.๑/๙ ม.๑/๑๐ ม.๑/๑๑	<p>พระรัตนตรัย</p> <p>- พุทธคุณ ๙</p> <p>อริยสัจ ๔</p> <p>- ทugend (ธรรมที่ควรรู้) : ชั้น ๕ ธาตุ ๔</p> <p>- สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) : หลักกรรม ความหมายและคุณค่า</p> <p>อบายมุข ๖</p> <p>- นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) : สุข ๒ (กายิก เจตสิก) คิหิสุข</p> <p>- มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) : ไตรสิกขา กรรณฐาน ๒ ปธาน ๔</p> <p>โกศล ๓</p> <p>มงคล ๓๘ (ไม่คบคนพาล คบบัณฑิต บุชาผู้ควรบูชา)</p>	<p>การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นได้</p> <p>อย่างเหมาะสม การเรียนรู้ศาสนาอื่นๆ และการกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ ย่อมส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข</p>	- หนังสือ	๔	๖

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			ศาสนิกชนของศาสนาต่างๆ มีการประพฤติปฏิบัติตนและวิถีการดำเนินชีวิตแตกต่างกันตามหลักความเชื่อและคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ การปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆ ตัวอย่างบุคคลในท้องถิ่นหรือประเทศที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์หรือมีผลงานด้านศาสนสัมพันธ์				
๙	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	ส ๓.๑ ม.๑/๑	ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น ความหมายของคำว่า ทรัพยากรมีจำกัด ความต้องการมีไม่จำกัด ความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาส	เศรษฐศาสตร์มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ การศึกษา และทำความเข้าใจทรัพยากรมีจำกัด ความต้องการมีไม่จำกัด ความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาส มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า	- ไปงาน การวิเคราะห์การ เลือกใช้ทรัพยากร	๓	๖
๑๐	พฤติกรรมกรรมการบริโภค	ส ๓.๑ ม.๑/๒ ส ๓.๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔	ความหมายและความสำคัญของการบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ หลักในการบริโภคที่ดี ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภค	ค่านิยมและพฤติกรรมกรรมการบริโภคของ คนในสังคม มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ และอุปทาน มีผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ ในปัจจุบันมีกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งมีผลดีต่อผู้บริโภค	- ไปงาน การเปรียบเทียบ อุปสงค์ อุปทาน	๔	๖

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			<p>ค่านิยมและพฤติกรรมกรบรีโภคของคนในสังคมปัจจุบัน รวมทั้งผลดีและผลเสียของพฤติกรรมดังกล่าว</p> <p>ความหมายและกฎอุปสงค์ อุปทาน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน</p> <p>ความหมายและความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา</p> <p>กฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาพอสังเขป</p> <p>ตัวอย่างการละเมิดแห่งทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละประเภท</p>				
๑๑	สถาบันการเงิน	ส ๓.๒ ม.๑/๑	<p>ความหมาย ประเภท และความสำคัญของสถาบันการเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ บทบาท หน้าที่ และความสำคัญของธนาคารกลาง</p> <p>การหารายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน</p>	สถาบันการเงินแต่ละประเภทย่อมมีบทบาท หน้าที่ที่แตกต่างกัน และมี ความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือ - รูปภาพ 	๔	๖
๑๒	เศรษฐกิจประเทศไทย	ส ๓.๒ ม.๑/๒	ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ	การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย มีทั้งการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกัน	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือ 	๔	๕

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชน ประเทศ และเสนอแนะแนวทางแก้ไข				
๑๓	เศรษฐกิจพอเพียง	ส ๓.๑ ม.๑/๓	<p>ความหมายและความเป็นมาของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รวมทั้งโครงการตามพระราชดำริ หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต</p> <p>ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย</p>	ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีหลักการที่สำคัญที่ทำให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือ - ใบงาน <p>เศรษฐกิจพอเพียง</p>	๕	๕
รวม						๖๐	๑๐๐
คะแนนเก็บระหว่างภาคเรียน							๗๐
คะแนนสอบปลายภาค							๓๐
รวมทั้งรายวิชา							๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
จำนวน ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ (จำนวน ๖๐ ชั่วโมง) ๑.๕ หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	สื่อ/ชิ้นงาน	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๑	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และเวลาโลก	ส ๕.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒	ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียมในการสืบค้นลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สามารถนำไปใช้ในการสืบค้นข้อมูลเพื่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น พื้นที่เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ แหล่งประมง การกระจายของภาษาและศาสนา ในตำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย	ระบบพิกัดภูมิศาสตร์ในการอ้างอิงตำแหน่งและการคำนวณวัน เวลา	- แผนที่ประเทศไทย - แผนที่ตำบลเมืองพาน	๔	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	สื่อ/ชิ้นงาน	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๒	ทวีปเอเชีย	ส ๕.๑ ม.๑/๑ ส ๕.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒	ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปเอเชีย การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียมในการสืบค้นลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น พื้นที่เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ แหล่งประมง การกระจายของภาษาและศาสนาในทวีปเอเชีย ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สามารถนำไปใช้ในการ สืบค้นข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติของ ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและ สังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย มีความสัมพันธ์กับลักษณะ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติ. ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	- ใบงาน ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ - ใบงาน การเปลี่ยนแปลง ประชากร สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม	๑๔	๑๕
๓	ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	ส ๕.๑ ม.๑/๑ ส ๕.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒	ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียมในการสืบค้น ลักษณะทางกายภาพของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ทำเลที่ตั้งของกิจกรรม	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สามารถนำไปใช้ในการ สืบค้นข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติของ ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและ สังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย มี	- ใบงาน ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ - ใบงาน การเปลี่ยนแปลง ประชากร	๑๐	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	สื่อ/ชิ้นงาน	เวลา (ชั่วโมง)	หน้าหน้ก คะแนน
			ทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น พื้นที่เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ แหล่งประมง การกระจายของภาษาและศาสนาในทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	ความสัมพันธ์กับลักษณะ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติ๓. ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม		
๔	ภัยพิบัติทางธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	ส ๕.๑ ม.๑/๓ ส ๕.๒ ม.๑/๔	สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียที่ยั่งยืน	ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ส่งผลต่อการเกิดภัยพิบัติที่แตกต่างกัน การจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียจะช่วยให้มนุษย์อาศัยอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน	- ใบงาน ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ - ใบงาน การเปลี่ยนแปลง ประชากร สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม	๖	๑๕
๕	ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน	ส ๕.๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔	ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	สิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีอิทธิพลต่อกิจกรรมของมนุษย์ ขณะเดียวกันกิจกรรมของมนุษย์ก็ส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมทาง	- หนังสือ - วิดีทัศน์	๖	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	สื่อ/ชิ้นงาน	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย		กับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย แนวทางการจัดการทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีป ออสเตรเลีย และโอเชียเนียที่ยั่งยืน	กายภาพ และก่อให้เกิดปัญหาการทำลาย สิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียการจัดการภัยพิบัติและการ จัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีป เอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียจะ ช่วยให้มนุษย์อาศัยอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้ อย่างยั่งยืน			
๖	บทบาทและหน้าที่ของ เยาวชนที่มีต่อสังคม และประเทศชาติ	ส ๒.๑ ม.๑/๒ ม.๑/๔	บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มี ต่อสังคมและประเทศชาติ โดยเน้น จิตสาธารณะ เช่น เคารพกติกา สังคม ปฏิบัติตนตามกฎหมาย มีส่วน ร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทาง สังคม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รักษาสาธารณประโยชน์ วิธีปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ผลที่ได้จากการเคารพในสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น	เยาวชนที่ดีต้องรู้จักเคารพสิทธิของตนเอง และผู้อื่น ทำประโยชน์ต่อสังคมและ ประเทศชาติ ซึ่งจะส่งผลต่อการ อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข	- หนังสือ	๕	๑๐
๗	รัฐธรรมนูญกับการเมืองการปกครอง ของไทย	ส ๒.๒ ม.๑/๑	หลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีบทบัญญัติสำคัญเกี่ยวกับหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง สาระสำคัญและการ	- หนังสือ	๕	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	สื่อ/ชิ้นงาน	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			การแบ่งอำนาจและการถ่วงดุล อำนาจอธิปไตยทั้ง ๓ ฝ่าย คือ นิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ ตามที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน การปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน เกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่	ใช้อำนาจอธิปไตย ชาวไทย ทุกคนต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ			
๘	กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล	ส ๒.๑ ม.๑/๑	กฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล เช่น <ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายคุ้มครองเด็ก - กฎหมายการศึกษา - กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค - กฎหมายลิขสิทธิ์ ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล	กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคลมีบทบัญญัติสำคัญที่ทำให้บุคคลเคารพสิทธิของตนเอง และผู้อื่น ปฏิบัติต่อกันอย่างเหมาะสม ส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต	- หนังสือ	๕	๑๐
๙	วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ส ๒.๑ ม.๑/๓	ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ วัฒนธรรมที่เป็น	วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มีความค่า การศึกษา วิเคราะห์วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย ย่อมทำให้เข้าใจแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	- หนังสือ	๔	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	สื่อ/ชิ้นงาน	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			ปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี หรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน				
รวม						๖๐	๑๐๐
คะแนนเก็บระหว่างภาคเรียน							๗๐
คะแนนสอบปลายภาค							๓๐
รวมทั้งรายวิชา							๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
จำนวน ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ (จำนวน ๖๐ ชั่วโมง) ๑.๕ หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๑	ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา	ส ๑.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔	การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านและการนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะเป็น - รากฐานของวัฒนธรรม - เอกลักษณ์และมรดกของชาติ ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม	พระพุทธศาสนาได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน และยังเป็นรากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติ และมรดกของชาติไทย มีส่วนในการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม	- ใบงาน พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน - หนังสือ	๕	๑๐
๒	พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่าง และชาดก	ส ๑.๑ ม.๒/๕ ม.๒/๖	สรุปและวิเคราะห์พุทธประวัติ - การผจญมาร - การตรัสรู้ - การสั่งสอน พุทธสาวก พุทธสาวิกา	การวิเคราะห์พุทธประวัติ ประวัติ พุทธสาวก พุทธสาวิกา ศาสนิกชนตัวอย่าง และชาดก ย่อมทำได้ ข้อคิดและคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของท่าน	- รูปภาพพุทธสาวก - งานกลุ่ม (กระดาษแข็ง+ปากกาเคมี)	๕	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			<ul style="list-style-type: none"> - พระสารีบุตร - พระโมคคัลลานะ - นางชูชุตตรา - พระเจ้าพิมพิสาร ชาดก - มิตตวินทุกชาดก - ราโชวาทชาดก ศาสนิกชนตัวอย่าง - พระมหาธรรมราชา(ลิไทย) - สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส 	เพื่อนำไปประยุกต์ปฏิบัติในการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง			
๓	หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	ส ๑.๑ ม.๒/๘	<p>พระรัตนตรัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ธรรมคุณ ๖ อริยสัจ ๔ - ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) : ชั้น ๕ อายตนะ - สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) : หลักกรรม - สมบัติ ๔ - วิบัติ ๔ : อกุศลกรรมบถ ๑๐ : อบายมุข ๖ 	ข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ ประกอบด้วย ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค เป็นหลักสำคัญในการดำเนินชีวิตที่นำไปสู่ความพ้นทุกข์ หรือหมดปัญหา ซึ่งทุกคนควรมีจิตสำนึกในพระธรรมคุณ และปฏิบัติตามหลักธรรม	- แผ่นพับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	๑๐	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			<ul style="list-style-type: none"> - นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) : สุข ๒ (สามีส นีรามิส) - มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) : บุญนิमितของมัชฌิมาปฏิปทา : ดรุณธรรม ๖ : กุลจิรัฏฐิติธรรม ๔ : กุศลกรรมบถ ๑๐ : สติปัฏฐาน ๔ : มงคล ๓๘ - ประพฤติธรรม - เว้นจากความชั่ว - เว้นจากการดื่มน้ำเมา 				
๔	พระไตรปิฎกและพุทธศาสนสุภาษิต	ส ๑.๑ ม.๒/๗ ม.๒/๘	<p>โครงสร้าง และสาระสังเขปของพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก</p> <p>พุทธศาสนสุภาษิต</p> <ul style="list-style-type: none"> - กมมฺนา วตตตี โลโก : สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม - กลยาณการี กลยาณํ ปापการี จ ปापกํ : ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว - สุขุ ปุณฺณสฺส อุจฺจโย : การสั่งสมบุญนำสุขมาให้ 	<p>พระไตรปิฎก เป็นคัมภีร์ที่บรรจุหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย พระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรม-ปิฎก ส่วนพุทธศาสนสุภาษิตนั้น เป็นส่วนหนึ่งของหลักธรรม ซึ่งชาวพุทธทุกคนพึงนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตน</p>	- วาดภาพสะท้อนพุทธศาสนาสุภาษิต	๔	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			- ปุชโก ลภเต ปุชั วนทโก ปฎิวนทน์ : ผู้บูชาเขาย่อมได้รับการบูชาตอบ ผู้ไหว้เขาย่อมได้รับการไหว้ตอบ				
๕	หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ	ส ๑.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒	การเป็นลูกที่ดีตามหลักทิศเบื้องต้นในทิศ ๖ มารยาทของศาสนิกชน - การต้อนรับ (ปฏิสันถาร) - มารยาทของผู้เป็นแขก - ฝึกปฏิบัติระเบียบพิธี ปฏิบัติต่อพระภิกษุ การให้ที่นั่ง การเดินสวน การสนทนา การรับสิ่งของ - การแต่งกายไปวัด การแต่งกายไปงานมงคล งานอวมงคล	ชาวพุทธทุกคนควรปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักมรรยาทของชาวพุทธ	- รูปภาพประกอบหน้าที่ชาวพุทธ	๔	๑๐
๖	วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี	ส ๑.๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕	การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม - การทำบุญตักบาตร - การถวายภัตตาหาร สิ่งของที่ควรถวาย และสิ่งของต้องห้ามสำหรับพระภิกษุ - การถวายสังฆทาน เครื่องสังฆทาน - การถวายผ้าอาบน้ำฝน - การจัดเครื่องไทยธรรม เครื่องไทยทาน	วันสำคัญทางพระพุทธศาสนามีค่าสอนที่สำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อศาสนิกชนทุกคน ซึ่งชาวพุทธทุกคนพึงเข้าร่วมในพิธีกรรม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการปฏิบัติตนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	- รายงานวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๔	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			<p>- การกรวดน้ำ</p> <p>- การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า</p> <p>หลักธรรมเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมีบูชา วันอาสาฬหบูชา วันธรรมสวนะ และเทศกาลสำคัญ</p> <p>ระเบียบพิธีและการปฏิบัติตนในวันธรรมสวนะ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันเพ็ญวิสาขบูชา</p> <p>ศาสนพิธี พิธีกรรม แนวปฏิบัติของศาสนาอื่นๆ</p>				
๗	การบริหารจิตและการเจริญปัญญา	ส ๑.๑ ม.๒/๙ ม.๒/๑๐	<p>พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ ๒ วิธี คือ วิธีคิดแบบอุปายปลูกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์</p> <p>สวดมนต์แปลและแผ่เมตตา</p> <p>รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา</p> <p>ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานเน้นอานาปานสติ</p> <p>นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p>	<p>การสวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ และวิธีคิดแบบอุปายปลูกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์</p> <p>เป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาจิตเพื่อการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง</p>	<p>- หนังสือ</p> <p>- กรณีตัวอย่าง</p>	๔	๕

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๘	การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	ส ๑.๑ ม.๒/๑๑	<p>การปฏิบัติตนตามหลักธรรมพระรัตนตรัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ธรรมคุณ ๖ อริยสัจ ๔ - ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) : ชั้น ๕ - आयตนะ - สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) : หลักกรรม - สมบัติ ๔ - วิบัติ ๔ : อกุศลกรรมบถ ๑๐ : อบายมุข ๖ - นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) : สุข ๒ (สามีส นiramิส) - มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) : บุญพนิมิตของมัชฌิมาปฏิปทา : ตรุณธรรม ๖ : กุลจิรัฏฐิติธรรม ๔ : อกุศลกรรมบถ ๑๐ : สติปัฏฐาน ๔ : มงคล ๓๘ 	การปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระ-พุทธศาสนา ย่อมส่งผลดีต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม และส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	- หนังสือ	๔	๕

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			<ul style="list-style-type: none"> - ประพจน์ตรรก - เว้นจากความชั่ว - เว้นจากการตีมน้ำเมา 				
๙	การออมและการลงทุน	ส ๓.๑ ม.๒/๑	<p>ความหมายและความสำคัญของการลงทุนและการออมต่อระบบเศรษฐกิจ การบริหารจัดการเงินออมและการลงทุนภาคครัวเรือน</p> <p>ปัจจัยของการลงทุนและการออม คือ อัตราดอกเบี้ย รวมทั้งปัจจัยอื่นๆ เช่น ค่าของเงิน เทคโนโลยี การคาดเดาเกี่ยวกับอนาคต</p> <p>ปัญหาของการลงทุนและการออมในสังคมไทย</p>	ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการลงทุนและการออม มีหลายประการ ซึ่งการลงทุนและการออมล้วนมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - ใบงานการออมและการลงทุน - หนังสือ 	๔	๑๐
๑๐	การผลิตสินค้าและบริการ	ส ๓.๑ ม.๒/๒	<p>ความหมาย ความสำคัญ และหลักการผลิตสินค้าและบริการอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>สำรวจการผลิตสินค้าในท้องถิ่นว่า มีการผลิตอะไรบ้าง ใช้วิธีการผลิตอย่างไร มีปัญหาด้านใดบ้าง</p> <p>มีการนำเทคโนโลยีอะไรมาใช้ที่มีผลต่อการผลิตสินค้าและบริการ</p>	การผลิตสินค้าและบริการอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ย่อมมีหลักการผลิตและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ซึ่งปัจจัยการผลิตและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ มีหลายประการ	<ul style="list-style-type: none"> - ใบงานการผลิตและบริการ - หนังสือ 	๔	๕

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			นำหลักการผลิตมาวิเคราะห์การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม				
๑๑	เศรษฐกิจพอเพียงกับการผลิตสินค้าและบริการ	ส ๓.๑ ม.๒/๓	หลักการและเป้าหมายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น ประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีหลักการและเป้าหมายสำคัญที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการผลิตสินค้าและบริการ ในท้องถิ่น ซึ่งจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของชุมชนและวิถีการดำเนินชีวิตของสมาชิกในชุมชน	- ใบงานเศรษฐกิจพอเพียง	๔	๕
๑๑	การคุ้มครองผู้บริโภค	ส ๓.๑ ม.๒/๔	การรักษาและคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้บริโภค กฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การดำเนินกิจกรรมพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะผู้บริโภค แนวทางการปกป้องสิทธิของผู้บริโภค	การคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค เป็นไปตามกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคโดยดำเนินกิจกรรมพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมาย ในฐานะผู้บริโภค	- หนังสือ	๔	๕

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๑๒	ระบบเศรษฐกิจ การพึ่งพา การแข่งขันทางเศรษฐกิจในทวีปเอเชีย	ส ๓.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔	ระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ หลักการและผลกระทบการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เช่น น้ำมัน ป่าไม้ ทองคำ ถ่านหิน แร่ เป็นต้น การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศ	การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันไปตามระบบเศรษฐกิจ ประเทศในภูมิภาคเอเชียล้วนมีการพึ่งพาอาศัยกัน และแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ มีการกระจายทรัพยากร ซึ่งส่งผลดีต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ คุณภาพสินค้า การผลิต และราคาสินค้า	- หนังสือ	๔	๕
รวม						๖๐	๑๐๐
คะแนนเก็บระหว่างภาคเรียน							๗๐
คะแนนสอบปลายภาค							๓๐
รวมทั้งรายวิชา							๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
จำนวน ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ (จำนวน ๖๐ ชั่วโมง) ๑.๕ หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๑	มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่	ส ๕.๑ ม.๒/๒	การแปลความหมาย มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่	มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์เป็นองค์ประกอบของแผนที่ที่ทำให้เราทราบตำแหน่ง ระยะทางและทิศทางของสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนผิวโลก	<ul style="list-style-type: none"> - ลูกโลก - แผนที่ - เข็มทิศ - รูปภาพ - My map เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ - หนังสือ 	๔	๑๐
๒	ทวีปยุโรป	ส ๕.๑ ม.๒/๑ ส ๕.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒	ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียม ในการสืบค้นลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น พื้นที่เพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สามารถนำไปใช้ในการสืบค้นข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา มีความสัมพันธ์กับลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติ ปัจจัยทางกายภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - ลูกโลก - แผนที่ - เข็มทิศ - รูปภาพ - ใบงาน เรื่อง ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ 	๑๔	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			แหล่งประมง การกระจายของภาษาและศาสนาในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	และปัจจัยทางสังคมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางประชากร เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา			
๓	ทวีปแอฟริกา	ส ๕.๑ ม.๒/๑ ส ๕.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒	ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียม ในการสืบค้นลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น พื้นที่เพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์ แหล่งประมง การกระจายของภาษาและศาสนาในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สามารถนำไปใช้ในการสืบค้นข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา มีความสัมพันธ์กับลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติ ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางประชากร เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	- ลูกโลก - แผนที่ - รูปภาพ - ใบงาน เรื่อง การเปลี่ยนแปลงประชากร	๑๔	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๔	ภัยพิบัติและการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา	ส ๕.๑ ม.๒/๓ ส ๕.๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔	สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน	ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา ส่งผลต่อการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบที่แตกต่างกัน สิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีอิทธิพลต่อกิจกรรมของมนุษย์ ขณะเดียวกันกิจกรรมของมนุษย์ก็ส่งผลต่อสิ่งแวดล้อม ทางกายภาพ และก่อให้เกิดปัญหาการทำลายสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา การจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา จะช่วยให้มนุษย์อาศัยอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน	- ใบงาน เรื่อง ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ	๘	๑๐
๖	พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	ส ๒.๑ ม.๒/๒	สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย แนวทางส่งเสริมให้ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	การปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ย่อมส่งผลดีต่อความสงบเรียบร้อยและการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง	- หนังสือ	๔	๑๐
๗	กฎหมายกับการดำเนินชีวิตประจำวัน	ส ๒.๑ ม.๒/๑ ส ๒.๒ ม.๒/๑	กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว เช่น - กฎหมายเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์	การตรากฎหมายนั้น จะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนของกระบวนการตรากฎหมาย และประชาชนทุกคนจะต้องปฏิบัติตน	- หนังสือ	๔	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			<ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายบัตรประจำตัวประชาชน - กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว เช่น การหมั้น การสมรส การรับรองบุตร การรับบุตรบุญธรรม - กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและประเทศ โดยสังเขป - กฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ - กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร และเน้นการกรอกแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา - กฎหมายแรงงาน - กฎหมายปกครอง กระบวนการในการตรากฎหมาย <ul style="list-style-type: none"> - ผู้มีสิทธิเสนอร่างกฎหมาย - ขั้นตอนการตรากฎหมาย - การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตรากฎหมาย 	ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ชุมชน และประเทศชาติ			
๘	เหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงสำคัญของระบอบการปกครองไทย	ส ๒.๒ ม.๒/๒	เหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงสำคัญของระบอบการปกครองของไทย หลักการเลือกข้อมูล ข่าวสาร เพื่อนำมาวิเคราะห์	การใช้หลักการเลือกรับข้อมูล ข่าวสาร อย่างถูกต้องนั้น ย่อมส่งผลดีต่อการวิเคราะห์สถานการณ์การเมืองการปกครองไทยได้ถูกต้อง	- หนังสือ	๔	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๙	สถาบันทางสังคม	ส ๒.๑ ม.๒/๓	บทบาท ความสำคัญ และความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันเศรษฐกิจ สถาบันทางการเมืองการปกครอง	สถาบันทางสังคมต่างก็มีบทบาทความสำคัญต่อวิถีการดำเนินชีวิตของสมาชิกในสังคมและมีความสัมพันธ์กัน	- หนังสือ	๔	๑๐
๑๐	วัฒนธรรมของไทยและวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย	ส ๒.๑ ม.๒/๔	ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย วัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน	วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมในประเทศในภูมิภาคเอเชียมีทั้งความคล้ายคลึงกันและความแตกต่างกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน	- หนังสือ	๔	๑๐
รวม						๖๐	๑๐๐
คะแนนเก็บระหว่างภาคเรียน							๗๐
คะแนนสอบปลายภาค							๓๐
รวมทั้งรายวิชา							๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
จำนวน ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ (จำนวน ๖๐ ชั่วโมง) ๑.๕ หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา	ส ๑.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒	การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศต่างๆ ทั่วโลก และการนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเหล่านั้นในปัจจุบัน ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยสร้างสรรค์อารยธรรม และความสงบสุขให้แก่โลก	พระพุทธศาสนาได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศต่างๆ ทั่วโลก ส่งผลให้มีการนับถือพระพุทธศาสนาอย่างกว้างขวางในหลายประเทศโดยเฉพาะดินแดน ในภูมิภาคเอเชีย พระพุทธศาสนามีความสำคัญในการสร้างสรรค์ อารยธรรมและความสงบสุข แก่ชาวโลก	- ใบงาน พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน - หนังสือ	๔	๑๐
๒	พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชน ตัวอย่างและชาดก	ส ๑.๑ ม.๓/๔ ม.๓/๕	ศึกษาพุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่างๆ เช่น - ปางมารวิชัย - ปางปฐมเทศนา - ปางลีลา - ปางประจําวันเกิด สรุปและวิเคราะห์พุทธประวัติ - ปฐมเทศนา - โอวาทปาฏิโมกข์ - พุทธสาวก พุทธสาวิกา	การศึกษาพุทธประวัติ ประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง ย่อมทำให้ได้ข้อคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิตไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม	- รูปภาพพุทธสาวก - งานกลุ่ม (กระดาษแข็ง+ปากกาเคมี)	๔	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			<ul style="list-style-type: none"> - พระอัญญาโกณฑัญญะ - พระนางมหาปชาบดีโคตมีเถรี - พระเขมาเถรี - พระเจ้าปเสนทิโกศล ชาดก <ul style="list-style-type: none"> - นันทวิสาลชาดก - สุวณฺณหังสชาดก ศาสนิกชนตัวอย่าง <ul style="list-style-type: none"> - หม่อมเจ้าหญิงพูนพิศมัย ดิศกุล - ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ 				
๓	หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	ส ๑.๑ ม.๓/๖ ม.๓/๖	พระรัตนตรัย <ul style="list-style-type: none"> - สังฆคณ ๙ อริยสัจ ๔ <ul style="list-style-type: none"> - ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) : ชั้น ๕ <ul style="list-style-type: none"> - ไตรลักษณ์ - สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) : หลักกรรม <ul style="list-style-type: none"> - วัฏฏะ ๓ : ปปัญจธรรม ๓ (ตัณหา, มานะ, ทิฏฐิ) <ul style="list-style-type: none"> - นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) : อัตถะ ๓	ข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ เป็นหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา ซึ่งทำให้ผู้ปฏิบัติได้นำไปใช้ เพื่อการพัฒนาตน เตรียมพร้อมสำหรับการทำงานและมีครอบครัว โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้ที่มีความสำคัญในการเผยแผ่หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	- แผ่นพับ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	๑๐	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	หน้ากระดาษ คะแนน
			<ul style="list-style-type: none"> - มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) : มรรคมีองค์ ๘ : ปัญญา ๓ : สัมปยุตธรรม ๗ : บุญกิริยาวัตถุ ๑๐ : อุบาสกธรรม ๗ : มงคล ๓๘ - มีศิลปวิทยา - พบสมณะ - ฟังธรรมตามกาล - สนทนาธรรมตามกาล การปฏิบัติตนตามหลักธรรม 				
๔	พระไตรปิฎกและพุทธศาสนาสุภาซิต	ส ๑.๑ ม.๓/๖	<p>พุทธศาสนาสุภาซิต</p> <ul style="list-style-type: none"> - อตตทา หเว ชิตํ เสยโย : ขณะตนนั้นแลดีกว่า - ธมมจารี สุขํ เสติ : ผู้ประพฤติธรรมย่อมอยู่เป็นสุข - ปมาโท มจฺจุโน ปทํ : ความประมาทเป็นทางแห่งความตาย - สฺสสุสฺสํ ลภเต ปญฺญํ : ฟังด้วยดีย่อมได้ปัญญา 	<p>หลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาได้ถูกรวบรวมไว้ในพระไตรปิฎก โดยจัดเป็นหมวดพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก ในพระไตรปิฎกมีพุทธศาสนาสุภาซิตซึ่งมีข้อคิดเตือนสติให้บุคคลดำเนินชีวิตไปในทางที่ดีงาม</p>	- วาดภาพสะท้อนพุทธศาสนาสุภาซิต	๔	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			- เรื่องนำรู้จากพระไตรปิฎก : พุทธปณิธาน ๔ ในมหาปริณิพพานสูตร				
๕	หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ	ส ๑.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๖ ม.๓/๗	หน้าที่ของพระภิกษุในการปฏิบัติตามหลักพระธรรมวินัย และจริยวัตรอย่างเหมาะสม การปฏิบัติตนต่อพระภิกษุในงานศาสนพิธีที่บ้าน การสนทนา การแต่งกาย มารยาทการพูดกับพระภิกษุตามฐานะ การเป็นศิษย์ที่ดีตามหลักทศเบื้องต้นชาวในทศ ๖ ของพระพุทธศาสนา การปฏิบัติหน้าที่ชาวพุทธตามพุทธปณิธาน ๔ ในมหาปริณิพพานสูตร การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ - ชั้นเตรียมการ - ชั้นพิธีการ การศึกษาเรียนรู้เรื่ององค์ประกอบของพระพุทธศาสนา นำไปปฏิบัติและเผยแพร่ตามโอกาส การศึกษาการรวมตัวขององค์กรชาวพุทธ การปลูกจิตสำนึกในด้านการบำรุงรักษาวัดและพุทธสถานให้เกิดประโยชน์	ชาวพุทธทุกคนพึงปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวก และบุคคลต่างๆตามมารยาทชาวพุทธ ปฏิบัติหน้าที่ของศาสนิกชนที่ดี แสดงตนเป็นพุทธมามกะ เสนอแนวทางในการธำรงรักษาพระพุทธศาสนา	- รูปภาพประกอบหน้าที่ชาวพุทธ	๔	๕

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๖	วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี	ส ๑.๒ ม.๓/๔ ม.๓/๕	ปฏิบัติตนในศาสนพิธี - พิธีทำบุญ งานมงคล และงานอวมงคล - การนิมนต์พระภิกษุ การเตรียมที่ตั้งพระพุทธรูปและเครื่องบูชา การวางด้ายสายสิญจน์ - การปูลาดอาสนะ การเตรียมเครื่องรับรอง การจุดธูปเทียน - ข้อปฏิบัติในวันเสด็จพระ การถวายข้าวพระพุทธ การถวายไทยธรรม การกรวดน้ำ ประวัติวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย - วันวิสาขบูชา (วันสำคัญสากล) - วันธรรมสวนะและเทศกาลสำคัญ	การปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม อย่งถูกต้อง เป็นการแสดงความเคารพในหลักคำสอนและธำรงรักษาไว้ซึ่งศาสนาที่นับถือ	- รายงานวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๔	๑๐
๗	การบริหารจิตและเจริญปัญญา	ส ๑.๒ ม.๓/๘ ม.๓/๙	พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ ๒ วิธี คือ วิธีคิดแบบอริยสัจและวิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย สวดมนต์แปลและแผ่เมตตา - รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา - ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานเน้นอานาปานสติ	การบริหารจิตและการเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ การนำวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ แบบอริยสัจ และวิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย มีผลต่อการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างมีสติ	- หนังสือ - กรณีตัวอย่าง	๔	๕

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	หน้า หน้า คะแนน
			- นำวิธีการบริหารจัดการและเจริญปัญญาไป ใช้ในชีวิตประจำวัน				
๗	พระพุทธศาสนากับ การแก้ปัญหาและ การพัฒนา	ส ๑.๑ ม.๓/๓	สัมมนาพระพุทธศาสนากับปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่าง ยั่งยืน	พระพุทธศาสนามีหลักธรรม ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็น หลักสำคัญของแนวความคิดของ เศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลต่อการดำเนิน ชีวิตของมนุษย์อย่างมีคุณภาพ	- หนังสือ	๓	๕
๘	ศาสนากับการอยู่ ร่วมกันในประเทศไทย	ส ๑.๑ ม.๓/๑๐	วิธีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนศาสนา อื่นๆ	การยอมรับในความแตกต่างทาง ความ เชื่อและหลักธรรมของศาสนาอื่น ยอมรับทำ ให้เกิดการยอมรับในวิธีการดำเนินชีวิตที่ แตกต่างกันของ ศาสนิกชน	- หนังสือ - รูปภาพ	๓	๕
๙	กลไกราคาในระบบ เศรษฐกิจ	ส ๓.๑ ม.๓/๑	ความหมายและประเภทของตลาด ความหมายและตัวอย่างของอุปสงค์และ อุปทาน ความหมายและความสำคัญของกลไก ราคาและการกำหนดราคาในระบบ เศรษฐกิจ หลักการปรับและเปลี่ยนแปลงราคาสินค้า และบริการ	กลไกราคาเป็นเครื่องมือในระบบเศรษฐกิจ แบบเสรีนิยม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงในระดับ ราคาสินค้า เกิดจากแรงผลักดันของอุป สงค์และอุปทาน	- หนังสือ	๓	๕

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๑๐	เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาประเทศ	ส ๓.๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓	สำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาท้องถิ่นทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นโดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวทางการแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาในระดับต่างๆ หลักการสำคัญของระบบสหกรณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการและระบบของสหกรณ์เพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน	ปัจจุบันมีปัญหาท้องถิ่นทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งทุกคนควรมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งระบบสหกรณ์มีแนวคิดที่สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	- หนังสือ - ใบงาน เศรษฐกิจพอเพียง	๕	๑๐
๑๑	บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศบริการ	ส ๓.๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕	บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ บทบาทและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล เช่น การผลิตสินค้าและบริการ สาธารณะที่เอกชน ไม่ดำเนินการ เช่น ไฟฟ้า ถนน โรงเรียน - บทบาทการเก็บภาษีเพื่อพัฒนาประเทศของรัฐบาลในระดับต่างๆ	รัฐบาลมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการกำหนดนโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีต่อบุคคล กลุ่มคน และประเทศชาติ ปัจจุบันมีปัญหาสำคัญที่ส่งผลทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืดและว่างงาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ	- หนังสือ	๔	๕

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			- บทบาทการแทรกแซงราคาและการควบคุมราคา เพื่อการแจกจ่ายและการจัดสรรในทางเศรษฐกิจ บทบาทอื่นของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจในสังคมไทย นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด ความหมาย สาเหตุ และแนวทางแก้ไขภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด สภาพและสาเหตุปัญหาการว่างงาน ผลกระทบจากปัญหาการว่างงาน แนวทางการแก้ไขปัญหาการว่างงาน				
๑๒	การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ	ส ๓.๒ ม.๓/๖	การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ	การกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศมีสาเหตุและมาตรการหลายด้านซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค ผู้ผลิตในประเทศและรัฐบาล	- หนังสือ	๔	๕
๑๓	การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	ส ๓.๒ ม.๓/๓	บทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ลักษณะของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่างๆ	กลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศมีวัตถุประสงค์และนโยบายสำคัญแตกต่างกันออกไป ซึ่งมีความสำคัญต่อการค้าโลก	- หนังสือ	๔	๕
รวม						๖๐	๑๐๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
คะแนนเก็บระหว่างภาคเรียน							๗๐
คะแนนสอบปลายภาค							๓๐
รวมทั้งรายวิชา							๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
จำนวน ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ (จำนวน ๖๐ ชั่วโมง) ๑.๕ หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น	สาระสำคัญ	ภาระ/ชิ้นงานรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	แผนที่เฉพาะเรื่องและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์	ส ๕.๑ ม.๓/๑	การเลือกใช้แผนที่เฉพาะเรื่องและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สามารถนำไปใช้ในการสืบค้นข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้	- ลูกโลก - แผนที่ - เข็มทิศ - รูปภาพ - My map เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ - หนังสือ	๕	๑๐
๒	ทวีปอเมริกาเหนือ	ส ๕.๑ ม.๓/๑ ส ๕.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒	ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือ การเลือกใช้แผนที่เฉพาะเรื่องและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาเหนือ ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น พื้นที่เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ แหล่งประมง การกระจายของภาษาและศาสนาในทวีปอเมริกาเหนือ ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทาง	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สามารถนำไปใช้ในการสืบค้น ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศและทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือมีความสัมพันธ์กับลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติ ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทาง	- ลูกโลก - แผนที่ - เข็มทิศ - รูปภาพ - ใบงาน เรื่อง ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ	๑๔	๑๐

			ประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ในทวีปอเมริกาเหนือ	ประชากร เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาเหนือ			
๓	ทวีปอเมริกาใต้	ส ๕.๑ ม.๓/๑ ส ๕.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓	ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้ การเลือกใช้แผนที่เฉพาะเรื่องและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาใต้ ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น พื้นที่เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ แหล่งประมง การกระจายของภาษาและศาสนาในทวีปอเมริกาใต้ ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ในทวีปอเมริกาใต้	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สามารถนำไปใช้ในการสืบค้นข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาใต้มีความสัมพันธ์กับลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติ ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางประชากร เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาใต้	- ลูกโลก - แผนที่ - รูปภาพ - ใบงาน เรื่องการเปลี่ยนแปลงประชากร	๑๔	๑๐
๔	ภัยพิบัติ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้	ส ๕.๑ ม.๓/๒ ส ๕.๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕	สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ที่ยั่งยืน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก	ลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ส่งผลต่อการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบที่แตกต่างกันสิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีอิทธิพลต่อกิจกรรมของมนุษย์ขณะเดียวกันกิจกรรมของมนุษย์ก็ส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และก่อให้เกิดปัญหาการทำลายสิ่งแวดล้อม ในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ การ	- ใบงาน เรื่องภูมิประเทศภูมิอากาศ	๘	๑๐

			ความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีผลต่อการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	จัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้จะช่วยให้มนุษย์อาศัยอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน วิกฤตการณ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมจึงต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน			
๖	กฎหมายแพ่งและอาญา	ส ๒.๑ ม.๓/๑	ลักษณะการกระทำความผิดทางอาญาและโทษ ลักษณะการกระทำความผิดทางแพ่งและความรับผิดทางแพ่ง ตัวอย่างการกระทำความผิดทางอาญา เช่น ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ตัวอย่างการกระทำความผิดทางแพ่ง เช่น การทำผิดสัญญา การทำละเมิด	การกระทำความผิดทางอาญาและทางแพ่งมีความแตกต่างกันในลักษณะของการกระทำความผิดและบทลงโทษ	- หนังสือ	๔	๑๐
๗	สิทธิมนุษยชน	ส ๒.๑ ม.๓/๒	ความหมายและความสำคัญของสิทธิมนุษยชน การมีส่วนร่วมคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยตามวาระและโอกาสที่เหมาะสม	สิทธิมนุษยชนมีความสำคัญต่อการดำรง-ชีวิตของมนุษย์ ดังนั้นทุกคนจึงต้องมีส่วนร่วมในการคุ้มครองผู้อื่นตามหลักสิทธิ-มนุษยชน โดยเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่ง	- หนังสือ	๔	๑๐

				ราชอาณาจักรไทยตามวาระและโอกาสที่เหมาะสม			
๘	วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมสากล	ส ๒.๑ ม.๓/๓	<p>ความสำคัญของวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมสากล</p> <p>การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาไทยที่เหมาะสม</p> <p>การเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม</p>	<p>วัฒนธรรมมีความสำคัญต่อวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ดังนั้นทุกคนจึงต้องร่วมมือกันอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากลอย่างเหมาะสม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - รูปภาพ - หนังสือ - ใบงาน <p>วัฒนธรรมไทย</p> <p>วัฒนธรรมสากล</p>	๔	๑๐
๙	สังคมไทย	ส ๒.๑ ม.๓/๔ ม.๓/๕	<p>ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง เช่น การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ความเชื่อ สาเหตุปัญหาทางสังคม เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหายาเสพติด ปัญหาการทุจริต ปัญหาอาชญากรรม</p> <p>แนวทางความร่วมมือในการลดความขัดแย้ง และการสร้างความสมานฉันท์</p> <p>ปัจจัยที่ส่งเสริมการดำรงชีวิตให้มีความสุข เช่น การอยู่ร่วมกันอย่างมีขันติธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เห็นคุณค่าในตนเอง รู้จักมองโลกในแง่ดี สร้างทักษะทางอารมณ์ รู้จักบริโภคด้วยปัญญา เลือกรับ-ปฏิบัติข่าวและวัตถุต่างๆ ปรับปรุงตนเอง และสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้นอยู่เสมอ</p>	<p>การขัดแย้งในประเทศส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและการพัฒนาประเทศ ซึ่งทุกคนควรให้ความร่วมมือกันหาแนวทางเพื่อลดความขัดแย้ง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือ - วิดีทัศน์ 	๔	๑๐

๑๐	การเมืองการปกครอง ในยุคปัจจุบัน	ส ๒.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔	ระบอบการปกครองแบบต่างๆ ที่ใช้ในยุค ปัจจุบัน เช่น การปกครองระบอบเผด็จการ การปกครองระบอบประชาธิปไตย ความแตกต่าง ความคล้ายคลึงของการ ปกครองของไทยกับประเทศอื่นๆ ที่มีการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในมาตราต่างๆ ที่ เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วม และ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ อำนาจหน้าที่ของรัฐบาล บทบาทสำคัญของรัฐบาลในการบริหาร ราชการแผ่นดิน ความจำเป็นในการมีรัฐบาลตามระบอบ ประชาธิปไตย ประเด็น ปัญหา และผลกระทบที่เป็น อุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของ ประเทศไทย แนวทางการแก้ไขปัญหา	การปกครองระบอบเผด็จการ และ ระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบการ ปกครองที่ใช้อยู่ในยุคปัจจุบัน ประเทศไทย มีการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยที่มีความคล้ายคลึงและ แตกต่างกับประเทศอื่นโดยมี รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดใน การปกครองประเทศ มีบทบัญญัติ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วม การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเป็นไป ตามรัฐธรรมนูญ ปัจจุบันมีปัญหาที่เป็น อุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตย ของประเทศไทย จึงต้องร่วมกันเสนอ แนวทางแก้ไข	- หนังสือ	๔	๑๐
รวม						๖๐	๑๐๐
คะแนนเก็บระหว่างภาคเรียน							๗๐
คะแนนสอบปลายภาค							๓๐
รวมทั้งรายวิชา							๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑- ๒ จำนวน ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ (จำนวน ๒๐ ชั่วโมง) ๐.๕ หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	เวลาและการแบ่ง ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒	เวลา ช่วงเวลา และการเทียบศักราชตามระบบต่างๆ มีความสำคัญต่อ การศึกษาประวัติศาสตร์ ทำให้เห็นความสัมพันธ์ และ ความสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต	๖	๑๖
๒	วิธีการทางประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ม.๑/๓	การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ มาใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และประวัติศาสตร์ สุโขทัย จะทำให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	๗	๑๖
๓	สมัยก่อนสุโขทัย ในดินแดนไทย	ส ๔.๓ ม.๑/๑	การศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยใน ดินแดนไทย จะทำให้เราเข้าใจพัฒนาการจาก ชุมชนโบราณมาสู่รัฐโบราณ ก่อนที่ จะสถาปนาเป็นอาณาจักรสุโขทัย และการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาของ อาณาจักรโบราณในดินแดนไทย	๗	๑๖

๔	พัฒนาการของ อาณาจักรสุโขทัย	ส ๔.๓ ม.๑/๒ ม.๑/๓	พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ในด้านต่างๆ เกิดจากปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการ ของอาณาจักรหลายประการ และมีวัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาที่ส่งผลกระทบต่อสังคมไทย ในปัจจุบัน	๘	๒๐
๕	พัฒนาการของ ภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	ส ๔.๒ ม.๑/๑	พัฒนาการของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการในแต่ละสมัย ซึ่ง นอกจากนั้นยังมี ความร่วมมือกันในภูมิภาค ก่อให้เกิดความเข้มแข็งและความ เจริญรุ่งเรืองเช่นในปัจจุบัน	๗	๑๖
๖	แหล่งอารยธรรม ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ส ๔.๒ ม.๑/๒	แหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีอิทธิพล ต่อพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และ สังคมไทยในปัจจุบัน	๕	๑๖
รวม				๔๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ภาคเรียนที่ ๑- ๒ จำนวน ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ (จำนวน ๒๐ ชั่วโมง) ๐.๕ หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓	หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ผ่านการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์จะทำให้ผลการศึกษา มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ	๕	๑๕
๒	พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา	ส ๔.๓ ม.๒/๑ ม.๒/๒ม.๒/๓	พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยามีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักร ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของสมัยอยุธยา ยังมีอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคต่อมา	๑๐	๒๕
๓	พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี	ส ๔.๓ ม.๒/๑ ม.๒/๓	พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรีมีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักร ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของสมัยธนบุรี ยังมีอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคต่อมา	๗	๑๕
๔	ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย	ส ๔.๓ ม.๒/๓	ประวัติและผลงานของพระมหากษัตริย์ ชุนนาง ในสมัยอยุธยาและสมัยธนบุรี ที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ชาติบ้านเมืองในด้านต่างๆ ด้วยความเสียสละ กล้าหาญ อดทน และความเข้มแข็ง เป็นแบบอย่างให้อนุชนรุ่นหลังได้นำไปประพฤติปฏิบัติตาม	๖	๑๕

๕	ที่ตั้งและสภาพภูมิศาสตร์ ที่มีผลต่อพัฒนาการของทวีปเอเชีย	ส ๔.๒ ม.๒/๑	ที่ตั้งและสภาพภูมิศาสตร์ที่หลากหลายของทวีปเอเชีย มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ตลอดจนพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคต่างๆ ในทวีปเอเชีย	๕	๑๕
๖	แหล่งอารยธรรมในทวีปเอเชีย	ส ๔.๒ ม.๒/๒	แหล่งอารยธรรมตะวันออกและมรดกโลกของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชีย ล้วนมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองเมื่อครั้งอดีต ซึ่งมีอิทธิพลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน	๗	๑๕
รวม				๔๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑- ๒ จำนวน ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ (จำนวน ๒๐ ชั่วโมง) ๐.๕ หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	วิธีการทาง ประวัติศาสตร์ ในการศึกษาเรื่องราว ทาง ประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒	การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษาเหตุการณ์ สำคัญทางประวัติศาสตร์อย่างมีเหตุผลจะทำให้เหตุการณ์ นั้นๆ มีความน่าเชื่อถือ	๒	๕
๒	พัฒนาการทาง ประวัติศาสตร์ไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น	ส ๔.๓ ม.๓/๑ ม.๓/๒	พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นในด้านต่างๆ นั้น มีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความ เจริญรุ่งเรืองของไทย ทำให้ ราชธานีมีความมั่นคงและ เจริญรุ่งเรือง และส่งผลความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรือง มาจนถึงปัจจุบัน	๗	๑๕
๓	พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทย สมัยปรับปรุงและปฏิรูปประเทศ	ส ๔.๓ ม.๓/๑ ม.๓/๒	พัฒนาการของไทยในสมัยปรับปรุง และปฏิรูปประเทศใน ด้านต่างๆ ทำให้ ราชธานีมีความมั่นคงและ เจริญรุ่งเรือง และส่งผลต่อความมั่นคงและความ เจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบัน	๙	๒๐
๔	พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทย สมัยประชาธิปไตย	ส ๔.๓ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๔	พัฒนาการของไทยในสมัยประชาธิปไตยในด้านต่างๆ ทำให้ ราชธานีมีความมั่นคงและเจริญรุ่งเรือง และส่งผลต่อความ มั่นคงและ ความเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบัน	๖	๑๕

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน	
๕	การสร้างสรรค์ วัฒนธรรมไทย รัตนโกสินทร์	ภูมิปัญญาและ สมัย	ส ๔.๓ ม.๓/๓	ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์มีอิทธิพลต่อ การพัฒนาชาติไทย ทำให้คนไทยเกิดความภาคภูมิใจ เห็น คุณค่าและช่วยกันอนุรักษ์ไว้	๒	๑๕
๖	ภูมิภาคของโลกกับพัฒนาการทาง ประวัติศาสตร์		ส ๔.๒ ม.๓/๑	ปัจจัยทางภูมิศาสตร์มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคต่างๆ ของโลก นอกจากนั้นอิทธิพลของอารยธรรมตะวันตกยังมีผลสำคัญต่อ พัฒนาการทางประวัติศาสตร์	๘	๑๕
๗	ความขัดแย้งและความร่วมมือของ โลกในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ ถึง ปัจจุบัน		ส ๔.๒ ม.๓/๒	โลกในศตวรรษที่ ๒๐ มนุษย์มีชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่ก็มีความ ขัดแย้งกันมากขึ้นทำให้มนุษย์หาหนทางร่วมมือ ขจัดความขัดแย้ง โดยการจัดตั้งองค์การความร่วมมือ ต่างๆ ขึ้น เพื่อให้มนุษย์ทุกคนบนโลกอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบ สุข	๖	๑๕
รวม				๔๐	๑๐๐	

คณะผู้จัดทำ

- | | |
|---------------------------|---|
| ๑. นางดวงสมร ก้อนทองสิงห์ | หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม |
| ๒. นางสาววีชีรียา บุญงาม | กรรมการ |
| ๓. นายศตวรรษ ยศวิทยากุล | กรรมการ/เลขานุการ |